Galeria Misterelor

John Buchan

Cele treizeci şi nouă de trepte

LEDA

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Galeria misterelor

John Buchan

CELE TREIZECI ŞI NOUĂ DE TREPTE

John Buchan

Cele treizeci și nouă de trepte

Traducere de Sorin Voinea

LEDA

GRUPUL EDITORIAL CORINT

CUPRINS

I. Cel care a murit 5
II. Lăptarul își începe călătoria 26
III. Hangiul îndrăgostit de literatură 37
IV. Candidatul radical 57
V. Cantonierul ochelarist 77
VI. Arheologul pleșuv 93
VII. Momeala pescarului 119
VIII. Apariția Pietrei Negre 137
IX. Cele treizeci și nouă de trepte 151
X. Participanții converg spre mare 164

Capitolul I

CEL CARE A MURIT

În acea după-amiază de mai, aproximativ în jurul orei trei, mă întorsesem din oraș complet dezgustat de viață. Stătusem deja trei luni în țara natală și mă săturasem până peste cap. Dacă în urmă cu un an mi-ar fi spus cineva că voi ajunge în această stare, i-aș fi râs în față; dar iată că realitatea i-ar fi dat dreptate. Vremea mă transformase într-un arțăgos, conversațiile triviale îmi provocau greață, nu aveam unde să fac îndeajuns de multă mișcare, iar distracțiile de care aș fi putut avea parte în Londra erau la fel de înviorătoare ca un pahar cu sifon lăsat în arșița soarelui. „Richard Hannay", îmi tot repetam, „prietene, te-ai afundat într-o mocirlă din care ar cam trebui să ieși".

Și ce regrete trăiam de fiecare dată când îmi aminteam de planurile pe care mi le făcusem în ultimii ani în Buluwayo, unde reușisem să strâng o sumă frumușică — nu era o avere, dar pentru mine era suficient, atât cât să-mi permită să visez la o

mulțime de distracții. Meleagurile natale îmi rămăseseră străine chiar de la vârsta de șase ani, când plecasem din Scoția împreună cu tatăl meu; prin urmare era de așteptat să-mi imaginez că Anglia este ținutul unde-mi voi petrece tot restul vieții, asemenea unui prinț din cele *O mie și una de nopți*.

Însă dezamăgirea nu a întârziat prea mult. La nici o săptămână de la sosire eram deja plictisit de atracțiile turistice, iar în mai puțin de o lună mă săturasem să tot merg la restaurante, teatre, vodeviluri și curse de cai. Probabil că această lehamite ar putea fi explicată și de faptul că nu aveam un prieten cu care să-mi petrec timpul. Deși foarte multe persoane mă invitau la ele acasă, nimeni nu părea cu adevărat interesat de prezența mea. Majoritatea îmi trânteau câte o întrebare, două referitoare la Africa de Sud, după care continuau să-și vadă de treburile lor. Dar cel mai jalnic m-am simțit când a trebuit să onorez invitațiile mai multor doamne cu viziuni imperialiste și să particip la o serie de ceaiuri, unde am întâlnit directori de școală veniți tocmai din Noua Zeelandă și editori din Vancouver. Iată cum își poate irosi viața un bărbat de numai treizeci și șapte de ani, plin de energie, aflat într-o condiție fizică excelentă și cu suficient de mulți bani cât să se distreze pe cinste. Simțindu-mă cel mai plictisit om din Regatul Unit, mă hotărâsem să renunț la tot și să mă reîntorc în stepele și savanele africane.

În acea după-amiază, pentru a-mi pune mintea la contribuție, îmi necăjisem puțin agenții pentru

plasamentele bursiere pe care le efectuaseră, iar în drum spre casă am trecut și pe la club — o tavernă frecventată în special de coloniști —, unde am comandat ceva de băut și am citit ziarele de seară. Toate descriau cu lux de amănunte scandalul izbucnit în Orientul Apropiat și prezentau câte un articol despre premierul Greciei, Karolidis. Chiar îmi plăcea individul. Din toate relatările reieșea că el era capul de afiș al spectacolului, personaj care-și interpreta rolul fără menajamente sau meschinării — ceea ce nu se putea spune și despre ceilalți. Din câte înțelesesem, chiar dacă noi îi eram alături, la Berlin și Viena era urât de moarte; iar într-una din gazete scria că-i singura barieră care mai există între Europa și Armaghedon. Chiar îmi amintesc că mă întrebam dacă aș putea să-mi găsesc o slujbă prin acele ținuturi, minunându-mă de faptul că tocmai Albania a putut deveni regiunea care să ne mai trezească puțin din amorțeală.

În jurul orei șase am plecat acasă, mi-am schimbat hainele și am cinat la Café Royal, după care am intrat la varieteu. A fost un spectacol prostesc, cu bărbați machiați în maimuțe și femei care țopăiau și făceau tumbe, așa că nu am stat mult și am plecat spre apartamentul pe care-l închiriasem în apropiere de Portland Place. Era o noapte plăcută și senină, iar eu nu făceam decât să-i invidiez pe cei ce treceau pe lângă mine și sporovăiau preocupați despre cine știe ce subiecte — cel puțin aveau o preocupare. Acele tinere vânzătoare, funcționari, filfizoni și polițiști aveau

măcar pentru ce trăi. Unui cerşetor i-am dat jumătate de coroană[1] doar pentru că-l văzusem căscând plictisit — în definitiv era un tovarăş de suferinţă. În Oxford Circus am privit spre cerul primăvăratic şi am făcut un legământ ferm: ţinutul natal mai avea la dispoziţie o singură zi pentru a-mi schimba soarta; în caz contrar, următorul vapor avea să mă transporte direct către Capul Bunei Speranţe.

Apartamentul închiriat se afla la primul etaj al unei clădiri noi, ridicată în spatele pieţei Langham. Blocul are scară comună, cu portar şi liftier, la parter nu există un restaurant sau ceva de acest gen, iar apartamentele sunt destul de izolate unele de celelalte. Deoarece nu-mi plac servitorii de profesie, angajasem o veche cunoştinţă care să deretice prin casă în timpul zilei şi care obişnuia să vină zilnic înainte de orele opt ale dimineţii şi să plece la şapte seara, pentru că niciodată nu cinam acasă.

Imediat după ce am potrivit cheia în broască, observai în dreptul meu un individ care mă făcu să tresar. Era un bărbat subţirel, cu barbă scurtă brunetă şi ochi mici albaştri, foarte pătrunzători. L-am recunoscut de îndată ca fiind ocupantul unui apartament de la ultimul etaj, locatar cu care de altfel schimbasem câteva cuvinte pe scări.

— Vă pot întreba ceva? îmi spuse. Pot intra pentru un minut?

---

[1] Monedă cu valoarea de 2 şilingi şi 6 penny, rămasă în circulaţie până în 1970 (n. tr.).

Își stăpânea cu greutate tremurul vocii, iar mâna lui îmi atinse cu stângăcie brațul.

Am deschis ușa și l-am invitat înăuntru. De cum păși dincolo de prag, țâșni direct spre camera din spate, acolo unde obișnuiam să fumez și să-mi scriu scrisorile. Apoi reveni.

— Ușa e bine încuiată? întrebă încordat, fixând chiar el lanțul de siguranță. Îmi pare tare rău, continuă umil. Am cam întrecut măsura, dar îmi păreți persoana care m-ar putea înțelege. Întreaga săptămână m-am gândit la dumneavoastră, mai ales când lucrurile au început să se precipite. Spuneți-mi, îmi puteți face o favoare?

— Vă ascult, i-am răspuns. Dar asta e tot ce pot promite.

Ciudățenia și nervozitatea individului începuseră să mă îngrijoreze.

Pe masa din apropierea bărbatului era o tăviță cu băuturi. Își turnă o cantitate zdravănă de whisky și sifon, pe care le sorbi din trei înghițituri și, trântind zgomotos paharul pe masă, se așeză.

— Mă scuzați, spuse, dar în seara asta nu sunt în apele mele. Știți, în acest moment eu, de fapt, sunt mort.

M-am așezat într-un fotoliu și mi-am aprins pipa.

— Și vă simțiți bine? am întrebat, fiind convins că am de-a face cu un scrântit.

Un zâmbet chinuit îi străfulgeră chipul.

— Nu sunt nebun — nu încă. Domnule, v-am urmărit de ceva vreme și am observat că sunteți o

persoană la locul ei. Din câte am văzut, sunteți cinstit și cred că riscurile nu vă înspăimântă, ceea ce-mi dă încredere în dumneavoastră. Acum însă am nevoie de ajutor mai mult decât orice și aș dori să știu dacă pot conta pe dumneavoastră.

— S-auzim despre ce-i vorba și vă voi spune după aceea, i-am răspuns.

Adunându-și toate forțele, îmi povesti cel mai dubios basm pe care l-am auzit vreodată. La început nu am înțeles clar despre ce vorbea și a trebuit să-l întrerup de câteva ori, pentru a-i cere lămuriri, dar în mare mi-a destăinuit următoarele:

Necunoscutul era american și provenea dintr-o familie destul de înstărită din Kentucky, iar după terminarea colegiului se aventurase în lumea largă. Având oarecare talent la scris, fusese corespondentul unui ziar din Chicago și-și petrecuse un an sau doi în sud-estul Europei. Am înțeles că era un lingvist destul de bun și cunoștea foarte bine societatea din acele ținuturi. Îmi vorbi în evidentă cunoștință de cauză despre o serie de personalități, despre care îmi amintesc că citisem adeseori în jurnale.

Mi-a spus că devenise interesat de politică, la început doar ca amuzament, iar apoi pentru că nu se mai putea stăpâni. Observasem că este un bărbat dintr-o bucată, un tip care dorea întotdeauna să pătrundă direct în miezul lucrurilor, ceea ce-l și făcuse să ajungă mai departe decât ar fi bănuit.

Din ceea ce mi-a destăinuit, am înțeles că o elită de oameni foarte puternici acționează din spatele

guvernelor și liderilor militari. Fascinat de acea mișcare secretă pe care o descoperise întâmplător, se hotărâse să o analizeze mai în profunzime, moment în care a fost descoperit. Majoritatea celor care acționau din umbră erau genul de anarhiști învățați, care dau naștere revoluțiilor; însă pe lângă aceștia se aflau și câțiva magnați al căror unic interes erau banii. Cine este isteț poate obține beneficii impresionante de pe urma instabilității economice, iar învrăjbirea popoarelor Europei corespundea perfect cu obiectivele acelor persoane misterioase.

El îmi dezvălui apoi câteva lucruri care mi-au clarificat mai multe necunoscute, și anume: evenimentele petrecute în timpul războaielor balcanice, cum este posibil ca un stat să ajungă brusc în fruntea altora, de ce sunt create și apoi încălcate alianțele, de ce dispar anumite personalități, sursele din care războiul își extrage fondurile. Iar ținta spre care tindea această conspirație nu era alta decât aceea de a pune Rusia și Germania pe picior de război.

Când i-am cerut să-mi dea un motiv în sprijinul ipotezei sale, mi-a răspuns că grupul anarhiștilor spera că va reuși astfel să dea naștere unei noi ordini mondiale. Capitaliștii se vor scălda în bani, după ce vor cumpăra la preț de nimic ruinele și pământurile devastate de război. Capitalul, banii, îmi spuse el, nu au nici mamă și nici tată. În plus, evreii se află și ei în spatele acestei conspirații, mai ales că urăsc de moarte Rusia.

— Înțelegeți? continuă el. Au fost persecutați timp de trei sute de ani, și acum a venit momentul să se răzbune pentru pogromurile prin care au fost siliți să treacă. Evreii s-au răspândit peste tot, dar nu-i poți descoperi decât dacă intri pe ușa din spate. Să luăm de pildă orice afacere teutonică serioasă. Într-o relație directă de afaceri, primul reprezentant cu care va trebui să negociezi este Prințul *von und zu* Cutare, un tânăr ferchezuit și educat, care vorbește perfect engleza literară, dar care nu deține nici un fel de putere sau influență. Dacă ai o afacere mai dezvoltată, discuțiile le vei purta cu un westfalian prognat, cu frunte teșită și maniere de mojic. Acesta este omul de afaceri tipic german, în fața căruia încep să tremure până și documentele pe care lė aveți de semnat. Iar dacă afacerea pe care o conduci este una cu adevărat importantă și va trebui să discuți cu șeful cel mare, atunci vei ajunge în fața unui mic evreu cu chip palid, așezat într-un scaun cu rotile și cu ochi mai vicleni ca ai unui șarpe. Da, domnul meu, iată cine conduce astăzi lumea. Acesta este individul care și-a împlântat pumnalul direct în inima imperiului țarist, și asta pentru că mătușa i-a fost insultată, iar tatăl i-a fost biciuit undeva într-un sătuc de pe malul Volgăi.

Nu m-am putut abține să-i spun că anarhiștii evrei despre care vorbea rămăseseră totuși în urma evenimentelor.

— Și da, și nu, îmi răspunse. Au câștigat până la un punct, iar acum urmăresc un țel mult mai puternic decât banii, ceva ce nu poate fi cumpărat,

și anume instinctul omului de a se război. Dacă tot este să fii ucis, inventezi ceva — un drapel, o patrie, o doctrină — pentru care să-ți dai viața, iar dacă supraviețuiești ajungi să iubești acel lucru. Aceasta le-a cam dat peste cap planurile pe care și le făcuseră în Berlin și Viena, dar, chiar și așa, ei nu și-au spus încă ultimul cuvânt. Acum țin în mânecă asul câștigător și, dacă eu nu reușesc să rămân în viață în următoarea lună, negreșit îl vor pune pe masă și vor învinge.

— Dar am crezut că sunteți mort, i-am reamintit.

— *Mors janua vitae*[1], îmi zâmbi. (Am înțeles imediat citatul, pentru că era toată latina pe care o cunoșteam.) Voi ajunge și la aceasta, însă trebuie mai întâi să vă lămuresc în privința câtorva lucruri. Bănuiesc că citiți ziarele și ați auzit de numele Constantin Karolidis, nu?

I-am confirmat supoziția, fiindcă citisem despre premier chiar în acea după-amiază.

— El e omul care le-a distrus jocul. Este singura minte luminată din întreaga reprezentație și, în plus, este o persoană onestă. De aceea le-a și atras atenția și a fost pus sub urmărire în ultimele douăsprezece luni. Asta am descoperit eu — nu era ceva prea dificil, fiindcă orice prost ar fi putut deduce aceasta. Dar am reușit să aflu și modul în care îl vor ucide, informație care este într-adevăr vitală. Iată de ce am fost nevoit să-mi înscenez moartea.

---

[1] Moartea este poarta vieții (lat.) (n. tr.).

I-am turnat încă un pahar, pentru că sărmanul om chiar începuse să mă intereseze.

— În țara lui, grecul nu poate fi atins nici măcar cu un fir de păr, pentru că are câteva gărzi de corp din Epir care nu i-ar permite nici chiar unei bunicuțe nevinovate să se apropie de el. Dar pe data de 15 iunie va veni în Londra. Ministerul de Externe urmează să organizeze câteva serate cu diplomați străini, iar cea mai importantă va fi chiar în acea seară, petrecere la care Karolidis este invitatul de onoare. Iar dacă „prietenilor" mei le ies planurile așa cum doresc, cu siguranță premierul nu-și mai va vedea niciodată compatrioții.

— Dar e destul de simplu, i-am spus. Îl puteți avertiza despre aceste planuri mârșave și astfel nu va mai părăsi țara.

— Ca să le fac jocul? întrebă tăios. Dacă nu sosește aici, atunci vor câștiga, fiindcă este singurul om care poate rezolva această încurcătură. Odată avertizat, evident, nu va mai veni, pentru că va ști la ce riscuri se expune pe 15 iunie.

— Atunci, de ce nu anunțați guvernul britanic? l-am întrebat. Englezii nu vor permite să le fie omorâți oaspeții. Comunicați-le acest pont și vor avea grijă să-și ia măsuri de precauție, pentru a preveni o asemenea tragedie.

— Inutil, îmi spuse. Poliția va împânzi străzile cu agenți și detectivi în civil, dar soarta lui Karolidis va rămâne tot pecetluită. Prietenii mei nu se joacă. Ei vor să-și ducă planul până la capăt și au grijă ca întreaga Europă să fie martoră. Premierul

urmează să fie ucis de un austriac, iar în urma atentatului vor exista o sumedenie de indicii și dovezi care să demonstreze complicitatea liderilor și magnaților din Viena și Berlin. Va fi o minciună sfruntată, desigur, dar cazul va fi îndeajuns de grav cât să cutremure întreaga lume. Prietene, acestea nu sunt vorbe goale. Soarta a făcut să aflu fiecare detaliu al acestui plan mârșav și pot afirma cu mâna pe inimă că va fi o ticăloșie ce-o va întrece cu mult pe cea prin care a trecut familia Borgia. Însă totul se poate termina cu bine, dacă omul din umbră, cel care cunoaște toate ițele și secretele planului, va rămâne în Londra și va supraviețui până pe data de 15 iunie. Iar această persoană nu-i alta decât al dumneavoastră slujitor, Franklin P. Scudder.

Începuse să-mi placă individul. Fălcile i se închiseră ferm, ca o capcană pentru șobolani, iar în ochii pătrunzători îi scânteia puternic vâlvătaia luptei pe care urma s-o înceapă. Chiar dacă îmi înșira gogoși, părea totuși foarte convins de ceea ce spune.

— Și unde ați auzit această povestire? l-am întrebat.

— Primul indiciu l-am descoperit într-un han din Achensee, în Tirol. Dorind să aflu mai multe, am pornit o investigație și am găsit alte dovezi într-o blănărie din cartierul galițian din Buda, în Clubul Străinilor din Viena, într-o mică librărie de pe Racknitzstrasse din Leipzig, iar în urmă cu zece zile am reușit să-mi întregesc probele în Paris. Nu pot intra în prea multe amănunte, fiindcă această

aventură este o mică istorie în felul ei. Imediat ce-am devenit pe deplin convins de veridicitatea probelor, am hotărât să mă fac nevăzut și am reușit să ajung aici pe un traseu foarte întortocheat. Am plecat din Paris ca un elegant tânăr franco-american, iar din Hamburg am călătorit ca negustor evreu de diamante. În Norvegia am fost student britanic, adept al lui Ibsen și aflat în căutare de materiale pentru conferințe, iar când m-am îmbarcat în Bergen eram un cineast ce realizase câteva pelicule despre schi. Din Leith am sosit aici având buzunarele pline cu mostre de lemn pentru celuloză, pentru a le prezenta ziarelor și editurilor londoneze. Eram convins că-mi ștersesem urmele, iar acest lucru îmi dădea un sentiment de bucurie și siguranță. Dar...

Amintirile păreau a-l fi tulburat. Făcu o pauză și sorbi o gură de whisky.

— Ieri am văzut un bărbat pe strada din fața clădirii. De când am sosit aici nu am ieșit afară decât după lăsarea întunericului, și numai pentru o oră, cel mult două. L-am urmărit din spatele ferestrei și chipul său îmi era destul de cunoscut... Chiar l-am văzut cum s-a apropiat de intrare și a intrat în vorbă cu portarul... Aseară, după ce m-am întors din obișnuita plimbare nocturnă, am găsit în cutia poștală o carte de vizită ce-avea scris numele persoanei pe care nu doresc s-o întâlnesc pentru nimic în lume.

Privirea din ochii interlocutorului meu, spaima evidentă de pe chipul său mă convinseseră de

sinceritatea sa. Întrebându-l ce-a făcut în continuare, glasul parcă îmi tremură puțin.

— Am înțeles de îndată că sunt prins ca într-o colivie, într-o cușcă din care nu aveam decât o singură portiță de scăpare. Trebuia să mor. Dacă urmăritorii erau convinși că nu mai reprezint un pericol, și-ar fi continuat liniștiți planurile.

— Și cum ați reușit să vă puneți în aplicare ideea?

— M-am machiat în așa fel încât să arăt foarte rău și i-am spus valetului că nu mă simt deloc bine. Nu mi-a fost greu, pentru că mă pricep foarte bine la deghizări. Bineînțeles, mai înainte a trebuit să fac rost de un cadavru — ceea ce nu-i deloc dificil, dacă știi în ce zone ale Londrei să cauți —, trup neînsuflețit pe care l-am transportat până în cameră într-un cufăr. Știind că trebuie să las anumite indicii, pentru ca ancheta poliției să se desfășoare cât mai rapid și mai eficient, i-am cerut valetului să-mi prepare un somnifer, după care i-am spus să plece. El își exprimă intenția de-a chema un medic, dar a plecat imediat ce-am început să afurisesc întreaga tagmă a doctorilor și i-am explicat că nu suport tratamentul cu lipitori. Imediat ce-am rămas singur, am trecut la pregătirea cadavrului. Bărbatul era de statura mea și, din câte se părea, fusese alcoolic — așa că am împânzit prin cameră câteva sticle și pahare cu băutură. Singurul lucru care ne deosebea era maxilarul, pe care l-am spulberat printr-o împușcătură. Chiar dacă mâine vor fi vecini care să susțină că au auzit focul de armă,

totuși mi-am asumat acest risc, având în vedere faptul că la etajul meu nu locuiește nimeni. Așa că am lăsat cadavrul întins pe pat, îmbrăcat în pijamalele mele, cu un pistol alături și o dezordine pe măsură. Apoi, m-am schimbat într-un costum pe care-l păstram pentru cazuri de forță majoră. Nu m-am bărbierit, pentru ca nu cumva să las indicii care să-mi deconspire prezența în cameră, mai ales că nici nu aveam de gând să mă aventurez pe străzi. Întreaga zi nu v-am avut decât pe dumneavoastră în vedere, fiind sigur că sunteți persoana la care pot apela cu deplină încredere. Iar după ce v-am văzut pe fereastră, m-am furișat pe scări și v-am abordat... Iată, stimate domnule, acum știți despre această afacere la fel de multe ca și mine.

Stătea în fotoliu și clipea ca o bufniță, dar, deși fierbea de nervi, arăta totuși de neclintit. Îmi era clar că nu mințise și nu înflorise nimic. Chiar dacă narațiunea fusese destul de nebunească, mai auzisem o sumedenie de povești exagerate, care în cele din urmă se dovediseră autentice, și datorită acestora îmi formasem obiceiul de a judeca omul mai degrabă decât povestea. Astfel, dacă ar fi avut intenția să-mi pătrundă în locuință numai pentru a-mi lua gâtul, cu siguranță că firul poveștii ar fi fost mult mai scurt și mai lipsit de amănunte.

— V-aș ruga să-mi dați cheia de la apartament, i-am zis, fiindcă aș dori s-arunc o privire asupra cadavrului. Să nu-mi luați în nume de rău prudența, însă consider că ar trebui să verific cele spuse.

— Eram sigur că-mi veți cere aceasta, răspunse el, dând trist din cap. Nu este la mine, ci a rămas în legătura de pe măsuța de toaletă, întrucât nu-mi permiteam să las indicii care să dea naștere suspiciunilor. Indivizii care mă urmăresc sunt destul de ageri și de perspicace. În această seară vă rog să mă credeți pe cuvânt, iar mâine veți avea certitudinile așteptate.

Am reflectat pentru două-trei secunde, răspunzându-i:

— În regulă. În seara aceasta sunteți păsuit. O să vă încui în această cameră și o să țin cheia la mine, dar aș mai dori să vă spun o vorbă, domnule Scudder. Am încredere în dumneavoastră și simt că sunteți sincer, dar, dacă mă înșel cumva, să știți că nu obișnuiesc să dau greș când țin un revolver între degete.

— Fără doar și poate, spuse brusc, ridicându-se sprinten. Nu am avut privilegiul de a vă reține numele, dar vă apreciez franchețea. V-aș rămâne și mai îndatorat dacă mi-ați împrumuta un brici.

După ce l-am condus în dormitor, m-am retras. O jumătate de oră mai târziu aveam în față o persoană cu totul diferită, un chip pe care l-am putut recunoaște numai datorită ochilor pătrunzători și flămânzi. Era proaspăt bărbierit, își pieptănase părul cu cărare pe mijloc și își tunsese cu grijă sprâncenele. Mai mult decât atât, ajutat și de aspectul puțin tuciuriu, arăta ca un ofițer britanic încartiruit vreme îndelungată în India. Purta monoclu, pe care îl ținea strâns sub arcadă, iar din glas îi dispăruse orice urmă de accent american.

— Cu neputință! Domnule Scudder..., am bolborosit uimit.

— Vă rog, nu domnul Scudder, mă corectă, ci Căpitanul Theophilus Digby, din regimentul 40 Gurkha, sosit acasă în permisie. V-aș fi mai mult decât recunoscător dacă ați reține acest lucru, stimate domn.

I-am pregătit patul în fumoar și am pornit spre canapea, mult mai vesel și optimist decât fusesem întreaga lună. Din când în când se mai întâmpla ceva, chiar și în această metropolă uitată de Dumnezeu.

*

Dimineața, m-am trezit auzindu-l pe Paddock, cunoștința care-mi făcea menajul, afurisind în fața ușii ce dădea în fumoar. Paddock era un tip de treabă căruia îi făcusem o serie de favoruri în Selakwi și pe care-l angajasem ca servitor imediat ce-am ajuns în Anglia. Deși talentul său de a vorbi semăna mai degrabă cu cel al unui hipopotam și, în plus, chiar dacă nu strălucea nici în arta curățeniei, știam că mă puteam bizui pe loialitatea sa.

— Paddock, încetează imediat, i-am cerut. Înăuntru doarme un prieten de-al meu, căpitanul... căpitanul (nu-mi mai puteam aminti numele). Te rog să pregătești micul dejun pentru două persoane și apoi vino să discutăm.

I-am povestit că prietenul meu era o mare personalitate și nu dorea decât să se odihnească în

liniște, pentru a se reface după munca extenuantă care-l adusese cu nervii la pământ. Absolut nimeni nu trebuia să afle că locuiește la mine, fiindcă altminteri avea să fie asaltat de rapoarte ale biroului de relații externe și mesaje din partea primului-ministru, ceea ce-i va întârzia însănătoșirea. Nu pot omite faptul că Scudder și-a intrat perfect în rol. Pe tot parcursul micului dejun, ca un autentic ofițer britanic, îl fixă cu privirea pe Paddock și-i puse întrebări despre Războiul Burilor, după care îmi depănă o serie de pățanii ale câtorva amici imaginari. Deși Paddock nu mi se adresa niciodată cu „domnule", pe Scudder îl „domni" fără nici un fel de probleme.

Mi-am lăsat oaspetele în apartament, împreună cu un ziar și o cutie cu țigări de foi, și am plecat în oraș. În jurul orelor amiezii, când am revenit, liftierul arbora o mină foarte gravă.

— Murdară treabă avu loc dimineața asta. Locatarul de la 15 s-a împușcat și-a fost dus la morgă. Poliția e sus și investighează cazul.

Am urcat până la apartamentul cu pricina, unde doi sticleți și un inspector cercetau împrejurimile. Auzind întrebările stupide pe care le-am pus, mi-au cerut să părăsesc imediat zona. Pe culoarul din apropiere l-am întâlnit pe valetul lui Scudder, pe care am și încercat să-l trag de limbă, ceea ce m-a făcut să descopăr rapid că nu avea nici un fel de suspiciuni în privința acestui neplăcut eveniment. Era un tip plângăreț, pe al cărui chip cadaveric nu apăru nici cel mai mic semn de consolare când i-am înmânat o monedă de jumătate de coroană.

A doua zi am pornit în aflarea mai multor date despre cursul anchetei. Asociatul unei edituri mărturisi poliției că victima le prezentase câteva mostre de lemn pentru celuloză și, după cum bănuia, îl considerase un reprezentant al unei firme americane. Poliția a concluzionat că sinuciderea a fost provocată de pierderea temporară a facultăților mintale, iar cele câteva bunuri care-i aparținuseră decedatului fuseseră trimise consulului american. Povestindu-i toate acestea, Scudder se arătă foarte interesat și-mi spuse că i-ar fi plăcut să participe la investigație, fiindcă era convins c-ar fi fost la fel de palpitant ca și cum un mort și-ar putea citi necrologul.

Primele două zile cât a stat în camera din spate a fost foarte liniștit. Ziua citea și așternea o mulțime de însemnări într-un carnețel, iar noaptea jucam amândoi câte o partidă de șah, la finalul cărora eram de fiecare dată învins fără drept de apel. Cred că și el dorea să se refacă psihic, mai ales că trecuse printr-o perioadă destul de dificilă. Dar, în cea de-a treia zi, am observat apariția neliniștii, probabil și datorită faptului că-și fixase pe perete un calendar cu zilele care mai rămăseseră până pe data de 15 iunie, pe care le bifase cu un creion roșu și în dreptul cărora scrisese scurte remarci stenografice. De câteva ori l-am surprins absorbit în stări de reverie din care ieșea foarte deprimat și abătut.

În scurtă vreme nervozitatea își făcu și ea apariția. Asculta cu deosebită atenție chiar și cele mai mici zgomote și mă întreba adeseori dacă

Paddock este de încredere. O dată sau de două ori a fost chiar extrem de irascibil, dar și-a cerut imediat iertare pentru comportamentul său. Oricum, eu nu-l învinuisem. Îi îngăduiam totul, pentru că-și alesese o sarcină într-adevăr anevoioasă.

Dar ceea ce-l îngrijora nu era propria siguranță, ci succesul, reușita planului pe care îl elaborase. Deși nu era un bărbat impozant, dădea dovadă de-o remarcabilă tărie de caracter și nu părea să aibă vreo slăbiciune. Într-o noapte, mi-a spus plin de gravitate:

— Hannay, consider că ar trebui să-ți destăinui mai mult din această necunoscută. Nu mi-ar plăcea deloc să știu că dispar fără să las în urma mea pe cineva care să continue lupta — și începu să-mi povestească în detaliu ceea ce până atunci îmi dezvăluise doar în linii mari.

Recunosc că nu i-am acordat prea multă atenție, pentru că, de fapt, eram mai interesat de aventurile prin care a trecut decât de jocurile politice la nivel înalt. Am socotit că problemele lui Karolidis nu au nimic de-a face cu mine, așa că nu vedeam de ce să mă implic. Deși trecusem cu vederea o sumedenie de amănunte, îmi amintesc că a fost foarte categoric în privința faptului că pericolul începea pentru Karolidis numai din momentul sosirii acestuia la Londra. Primejdia urma să apară exact de acolo de unde nimeni nu s-ar aștepta, din sferele înalte ale societății, menționând în acest sens numele unei femei, Julia Czechenyi. Ea urma să fie momeala care-l va despărți pe Karolidis de gărzile

sale și-l va atrage în capcană. Apoi a mai spus ceva despre o Piatră Neagră, despre un bărbat sâsâit și despre un sinistru personaj care-l făcea să se înfioare de fiecare dată când făcea referire la el — un bătrân cu voce de tânăr, care-și putea acoperi globii oculari asemenea unui șoim.

A mai vorbit destul de mult despre moarte, amintindu-mi că nu-i pasă deloc de viața sa și că tot ce dorește este să-și ducă la bun sfârșit sarcina pe care și-a asumat-o.

— Presupun că-i la fel ca atunci când ești extenuat și te duci la culcare, ca apoi să te trezești într-o splendidă dimineață de vară învăluit de mireasma fânului ce pătrunde prin fereastra larg deschisă. Adeseori i-am mulțumit Domnului pentru toate acele dimineți cu care m-a binecuvântat pe feericele meleaguri rustice natale și, evident, îi voi mulțumi și atunci când am să mă trezesc pe malul celălalt al Iordanului.

A doua zi a fost mult mai vesel și a citit toată biografia generalului confederat Stonewall Jackson. Fiind nevoit să discut unele afaceri cu un coleg inginer, am ieșit să iau cina cu acesta și m-am întors în jurul orei zece și jumătate, exact la timp pentru obișnuita noastră partidă de șah.

Îmi amintesc perfect cum, ținând între dinți un trabuc, am deschis ușa camerei sale și am rămas cam surprins de faptul că luminile erau stinse. Mă întrebasem în sinea mea dacă nu cumva Scudder preferase să se culce mai devreme.

Am acționat întrerupătorul, dar în pat nu era nimeni. În acel moment priveliștea dintr-un colț al camerei mă făcu să scap țigara de foi și-un fior rece îmi cuprinse întreaga ființă: oaspetele meu era întins pe spate, având în zona inimii un cuțit impresionant, care îl țintuia pe podea.

Capitolul II

LĂPTARUL ÎȘI ÎNCEPE CĂLĂTORIA

Simțindu-mă foarte rău, m-am prăbușit în fotoliu. După aproximativ cinci minute, m-am obișnuit cu scena terifiantă. Nu puteam suporta să văd chipul alb al sărmanului om prăbușit pe podea, așa că am luat o față de masă și l-am acoperit, apoi am scos din dulap o sticlă de brandy și am luat câteva guri. Mai văzusem, desigur, oameni care să moară violent; chiar eu ucisesem câțiva în timpul războiului din Matabele — dar o crimă cu premeditare este un lucru cu totul diferit. Am reușit să trec repede peste aceste momente de cumpănă și mi-am privit ceasul: era zece și jumătate.

Un gând nu-mi dădea pace, așa că am trecut la perierea întregului apartament. Nu am găsit pe nimeni și nici o urmă care să-mi fi indicat prezența cuiva, așa că am zăvorât ferestrele și am pus lanțul la ușă.

Prezența de spirit revenindu-mi, am început să analizez situația și, în cel mult o oră, înțelesesem deja totul. Nu mă grăbisem deoarece, atâta timp cât

ucigaşul nu avea de gând să se întoarcă, până la şase dimineaţa aveam tot timpul să reflectez.

Îmi era clar că eram la ananghie şi orice umbră de îndoială în privinţa poveştii lui Scudder dispăruse cu desăvârşire. Dovada autenticităţii vorbelor sale o puteam găsi sub faţa de masă. Cei care ştiau că le deconspirase planurile reuşiseră să-i descopere ascunzătoarea şi se asiguraseră că va păstra tăcerea. Da, dar el nu mai ieşise din locuinţa mea de patru zile, iar duşmanii săi nu cred să fi trecut cu vederea posibilitatea ca victima să-şi fi găsit în mine un confident. Aşadar, eu eram următorul care trebuia să dispară. Indiferent când ar fi urmat să-mi vină de petrecanie, chiar în acea seară, în noaptea următoare ori peste două nopţi, zilele îmi erau numărate.

Atunci, brusc, m-am gândit la altă probabilitate. Dacă m-aş fi culcat liniştit şi l-aş fi lăsat pe Paddock să descopere cadavrul, cum l-aş fi putut lămuri în privinţa adevăratei identităţi a lui Scudder? Am fost nevoit să-l mint, iar cursul evenimentelor luase o întorsătură cât se poate de stranie. Pe de altă parte, dacă aş fi destăinuit poliţiştilor tot ce îmi spusese Scudder, aceştia mi-ar fi râs în faţă şi aveam toate şansele să fiu acuzat de crimă, mai ales că dovezile îmi erau potrivnice. În Anglia nu cunoşteam aproape pe nimeni şi nu aveam un prieten sau măcar un amic care să poată garanta pentru corectitudinea şi sinceritatea persoanei mele. Este foarte posibil ca ucigaşii secreţi să fi contat tocmai pe acest fapt. Ei erau

suficient de isteți cât să înțeleagă că, asemenea unui pumnal implântat în piept, o închisoare britanică era la fel de eficace pentru a mă reduce la tăcere până după data de 15 iunie.

În plus, dacă aş fi povestit tot ce ştiam şi, ca printr-o minune, mi s-ar fi dat crezare, le-aş fi făcut jocul conspiratorilor, iar Karolidis ar fi rămas acasă. Chipul livid al lui Scudder mă impulsionă să fiu și mai convins de mârșavul complot ce urma să aibă loc. Şi, chiar dacă nu se mai afla printre cei vii, aș fi vrut să-l asigur că eram ferm hotărât să-i continui munca.

Poate că mulți ar considera ridicol ca o persoană aflată în primejdie de moarte să aibă o asemenea atitudine, dar așa priveam eu lucrurile. Sunt un om ca oricare altul, nici mai bun și nici mai curajos, însă știu că nu-mi place deloc să văd un om de treabă căzut victimă maşinațiilor și intereselor meschine, iar acel pumnal nu avea să însemne sfârșitul lui Scudder câtă vreme va fi cineva care să-i ducă la bun sfârșit intenția.

În cel mult două ore am analizat cu luciditate situația și luasem deja o decizie: era timpul să dispar și să rămân nevăzut până la sfârșitul celei de-a doua săptămâni a lunii iunie. Până atunci aveam timp să găsesc o modalitate prin care să avertizez autoritățile guvernamentale și să le dezvălui tot ce-mi spusese Scudder. Mi-aș fi dorit să-mi fi destăinuit mai mult și să fi ascultat cu mai multă atenție la puținul pe care mi-l relatase. Pentru moment, nu cunoşteam decât esențialul și, chiar

dacă aş fi reuşit să elimin pericolele mai mici, exista riscul ca în final să nu-mi dea nimeni crezare. Dar trebuia să-mi asum acest risc şi speram ca evenimentele să se desfăşoare în aşa fel încât în decursul evenimentelor să se întâmple ceva care să le confirme autorităţilor veridicitatea poveştii.

Primul lucru pe care-l aveam de făcut era să călătoresc fără întrerupere în următoarele trei săptămâni. Fiind deja în data de 24 mai, însemna că aveam la dispoziţie douăzeci de zile, la sfârşitul cărora urma să anunţ oficialităţile guvernamentale. După calculele mele, nu aveam să fiu urmărit decât de duşmanii lui Scudder, care doreau să-mi închidă gura cu orice preţ, şi, bineînţeles, de poliţie, pentru uciderea lui Scudder. Ştiam că va fi o luptă pe viaţă şi pe moarte, dar mai straniu era faptul că această perspectivă mă liniştea. Lenevisem de atât de multă vreme, încât orice activitate era bine venită. Decât să stau în casă şi s-o aştept pe zeiţa Fortuna, învârtindu-mă ca un leu în cuşcă, am fost mai mult decât bucuros să-mi asigur supravieţuirea cu ajutorul propriei inteligenţe.

Următorul gând a fost să văd dacă Scudder avea asupra sa acte sau documente care să-mi dea indicii suplimentare referitoare la complot. Deoarece nu mă înspăimânta prezenţa cadavrului — chipul îi arăta minunat, chiar mult prea liniştit pentru o persoană care fusese răpusă dintr-o lovitură —, am înlăturat faţa de masă şi l-am căutat prin buzunare. În buzunarul de la piept nu am găsit nimic, iar în vestă avea câteva monede şi un port-ţigaret. În

pantaloni avea un briceag și ceva mărunțiș, iar în buzunarul interior al hainei o cutie veche din piele de crocodil, pentru ținut țigări de foi. Nici urmă de carnețelul negru în care-l văzusem adeseori scriind și făcând însemnări. Fără îndoială că ajunsese în mâinile ucigașilor.

Când mi-am ridicat capul am observat că unele sertare de la birou rămăseseră trase. Fiind o persoană cât se poate de ordonată, Scudder nu le-ar fi lăsat în acea poziție. Evident, cineva căutase prin ele — pesemne că obiectul mult dorit nu putea fi altul decât carnețelul cu pricina.

Uitându-mă din nou prin apartament, am văzut că intrușii scormoniseră peste tot — prin cărți, dulapuri, bufete, debarale, chiar și printre hainele mele din șifonier. Cu siguranță nici criminalilor nu le fusese ușor să intre în posesia carnețelului, dar se pare că până la urmă reușiseră.

Știind că, în orice oraș m-aș fi retras, aș fi fost ca un șoarece într-un borcan, am deschis un atlas și am privit harta întregului arhipelag britanic, în speranța că voi găsi o regiune mai pustie, unde să-mi poată fi de folos meșteșugul învățat pe meleagurile sud-africane. Având în vedere că părinții mei au fost scoțieni, am ales ca loc de refugiu Scoția, fiindcă acolo aș fi putut trece foarte ușor drept localnic. Inițial mă gândisem să adopt rolul unui turist german, pentru că tatăl meu făcuse afaceri îndeosebi cu nemți, ceea ce mă ajutase să vorbesc fluent germana, ca să nu mai menționez și faptul că timp de trei ani făcusem prospecțiuni

pentru minereuri de cupru în Damaraland[1]. În cele din urmă am ajuns la concluzia că aș ieși mai puțin în evidență ca scoțian, ceea ce nu i-ar oferi poliției prea multe date despre mine. Așa că m-am oprit la zona cea mai rustică și mai puțin populată a Scoției, districtul Galloway.

O rapidă verificare în ghidul feroviar mă informă că la ora 7:10 am un tren care pleacă din St. Pancras și ajunge la destinație după-amiaza târziu. Îmi convenea de minune, însă ceea ce era și mai important era modalitatea în care urma să ajung la gară, fiindcă nu cred că prietenii lui Scudder renunțau atât de ușor la obiectivele pe care le aveau de îndeplinit. Chiar dacă această dilemă mă pusese în încurcătură, inspirația îmi reveni destul de repede, ceea ce-mi permise să dorm vreo două ore, ca pe jar.

La ora patru m-am trezit și am deschis obloanele dormitorului. Lumina estompată a unei minunate dimineți de vară inunda cerul, iar vrăbiile își începuseră deja ciripitul. Sentimentele mele erau însă complet diferite și-mi dădeau senzația că sunt un prost pe care Dumnezeu îl părăsise definitiv. Primul impuls a fost acela de-a renunța la tot și de-a lăsa în seama poliției rezolvarea cazului. Dar, pe măsură ce-mi analizam situația, am înțeles că nu-mi puteam aduce nici măcar un argument care să combată decizia luată cu numai câteva ore în urmă, așa că, de voie, de nevoie, am trecut la

[1] Fostă colonie germană, Namibia de astăzi (n. tr.).

punerea în practică a planului. Nu mă simțeam deloc înspăimântat, însă nu doream să-mi fac singur și mai multe probleme.

Mi-am pregătit un costum cadrilat purtat, o pereche de ghete cu crampoane solide și o flanelă cu guler; în buzunare mi-am îndesat o cămașă pe care s-o am de rezervă, o bonetă din postav, câteva batiste și o periuță de dinți. În ideea că Scudder ar fi avut nevoie de bani, cu numai două zile în urmă retrăsesem din bancă o sumă frumușică, din care contravaloarea a 50 de lire am ascuns-o, în monede din aur de 20 de șilingi, într-o curea pe care-o cumpărasem din Rhodesia[1]. Îmi era mai mult decât suficient.

Apoi m-am îmbăiat și mi-am tuns mustața, lungă și lăsată la colțuri, într-una scurtă și țepoasă.

Partea cea mai grea urma de-abia de-acum încolo. Paddock era punctual și obișnuia să ajungă exact la ora 7:30, intrând cu ajutorul cheii de rezervă. Dar, după cum bine știam din proprie și amară experiență, cu aproximativ douăzeci de minute înainte de șapte, lăptarul își făcea auzită prezența zdrăngănind fără milă recipientele cu lapte, din care îmi lăsa și mie la ușă porția cuvenită. De câteva ori, când ieșisem la plimbări matinale, chiar îl văzusem: era tânăr, cam de statura mea, avea o mustață complet neîngrijită și era întotdeauna îmbrăcat într-un halat alb. Aceasta era persoana în care îmi pusesem toate speranțele.

---

[1] Actualmente Zimbabwe (n. tr.).

Am intrat în fumoar și, în bătaia razelor de lumină ce răzbăteau prin oblon, am luat un mic dejun frugal, compus numai din biscuiți și whisky cu sifon. Se făcuse deja ora șase. După ce mi-am pus pipa în buzunar, am trecut la umplerea săculețului cu tutun din cutia aflată pe masa din apropierea căminului.

În momentul în care am apucat câteva firișoare de tutun, am prins între degete un obiect care nu ar fi avut ce căuta acolo. Era carnețelul negru al lui Scudder...

Negreșit trebuia să fi fost un semn bun. Am ridicat din nou pânza care-i acoperea corpul și am continuat să mă minunez de seninătatea și demnitatea ce radiau pe chipul său. „Rămas-bun, prietene", i-am spus. „Voi face tot ce-mi stă în putință ca să nu te dezamăgesc. Oriunde ai fi, urează-mi baftă."

Apoi am stat pe holul locuinței, în așteptarea lăptarului. Acesta a fost cel mai dificil lucru, pentru că pur și simplu simțeam că mă voi sufoca dacă o să ies pe ușă. Orele șase și jumătate trecuseră, apoi se făcuse 6:40 și nici urmă de lăptar. Nerodul își găsise tocmai în acea zi să întârzie.

La 6:46, în sfârșit, am auzit zgomotul recipientelor cu lapte. Am deschis imediat ușa, moment în care binefăcătorul meu, fluierând printre dinți, tocmai se pregătea să-mi așeze lângă prag sticlele. A tresărit puțin când m-a văzut.

— Te rog, intră pentru un moment, fiindcă am ceva să-ți spun, l-am rugat și l-am condus până în sufragerie.

— Socotesc că ești o persoană de onoare, am continuat. Aș dori să-mi faci un serviciu. Împrumută-mi șapca și halatul pentru zece minute și ai de la mine 20 de șilingi.

La vederea monedei din aur, ochii i se deschiseră larg și mă întrebă rânjind:

— Care-i șmecheria?

— Un pariu, i-am răspuns. Nu am timp pentru prea multe explicații, dar ca să câștig trebuie să joc rolul de lăptar pentru următoarele zece minute. Tu nu trebuie decât să mă aștepți aici. Chiar de vei întârzia puțin cu distribuția, fii sigur că nu se va plânge nimeni și, în plus, te-ai ales deja cu o liră.

— S-a făcut! răspunse bucuros. Nu sunt tipul care să strice un pariu. Șefu', echipamentu' ți-aparține.

Mi-am îndesat pe cap șapca albastră și mi-am pus halatul alb, am luat suportul cu sticle și-am coborât pe scări fluierând. La parter, atitudinea portarului, care-mi ceru clar să tac odată din gură, îmi confirmă că travestiul funcționa perfect.

Inițial crezusem că nu este nimeni afară, dar la aproape o sută de metri în josul străzii era un polițist, iar pe trotuarul alăturat, un vagabond. Primul impuls a fost să-mi ridic pe neobservate privirea către casa de vizavi, unde am văzut un chip la fereastra de la primul etaj. Când vagabondul trecu prin apropierea geamului, privi și el scurt spre fereastră, ca și cum ar fi semnalizat ceva.

Imitând perfect mersul legănat al lăptarului, am traversat strada fluierând cu nonșalanță și am intrat pe prima străduță laterală, unde am cotit la stânga

și am trecut printr-un mic loc viran. Nefiind nimeni prin preajmă, am aruncat într-un tomberon sticlele cu lapte, urmate de șapcă și halat. Nici nu-mi pusesem bine boneta din postav, că un poștaș dădu colțul. I-am zis bună dimineața și mi-a răspuns la fel de politicos, fără să-mi trezească nici o suspiciune. În acea clipă, ceasornicul bisericii din cartier bătu de ora șapte.

Nu mai puteam pierde nici măcar o secundă. Imediat ce-am intrat pe Euston Road am luat-o la goană. Cinci minute mai târziu eram în stația Euston. În gara St. Pancras n-am mai avut timp să-mi iau bilet, ca să nu mai spun că nici nu-mi stabilisem clar destinația finală. Un hamal îmi indică peronul, unde trenul se pusese deja în mișcare. Doi conductori de peron îmi blocau calea, dar am reușit să-i evit și-am sărit pe scările ultimului vagon al garniturii.

Trei minute mai târziu, în vuietul din tunelurile ce străbat nordul orașului, un conductor irascibil îmi înmână un bilet până în Newton-Stewart — denumire care îmi reveni subit în memorie —, după care mă conduse din compartimentul de la clasa întâi în care mă instalasem într-unul de clasa a treia, unde se mai aflau un marinar și-o femeie robustă, împreună cu un plod. Conductorul plecă bombănind nervos și, în vreme ce-mi ștergeam fruntea, noii mei companioni, cu un accent pur scoțian, își reamintiră cât de greu este să prinzi un tren dacă nu ajungi la timp. Îmi intrasem deja în rol.

— Da' ce neobrăzat! spuse revoltată femeia. Las' că l-am pus eu la punct, când plânse că țâncul n-are bilet — iar biata fătucă de-abia face do'șpe luni în august — și când obiectă că domnul scuipă pe podea.

În vreme ce marinarul încuviința morocănos, eu îmi începusem noua viață într-o atmosferă de protest împotriva autorităților. Și când mă gândesc că numai cu o săptămână în urmă viața mi se părea cu totul și cu totul searbădă!

Capitolul III

HANGIUL ÎNDRĂGOSTIT DE LITERATURĂ

Călătoria spre nord a decurs fără probleme. Era o zi minunată de mai, daliile înfloriseră în fiecare gărduleț viu, iar eu mă întrebam de ce oare, când încă eram un om liber, stătusem în Londra și nu mă bucurasem de frumusețile acestei țări splendide. N-am îndrăznit să merg în vagonul restaurant, dar în Leeds am cumpărat un coșuleț cu mâncare, pe care l-am împărțit cu doamna cea corpolentă. Mi-am luat și ziarele de dimineață, unde am citit știrile despre concurenții la cursele de cai și despre începutul noului sezon de cricket, precum și câteva articole referitoare la dezamorsarea tensiunilor din Balcani și la rolul escadronului britanic ce urma să ajungă în Kiel.

După ce-am terminat cu ziarele, am deschis carnețelul lui Scudder și-am început să-l studiez. Era plin de însemnări și, chiar dacă în el predominau cifrele, pe ici, pe colo am dat și peste câte un nume. De exemplu, pe mai multe pagini se repetau

cuvintele „Hofgaard", „Luneville", „Avocado" și îndeosebi „Pavia".

Îmi era clar că notițele lui Scudder aveau o logică și eram convins că toate acestea constituiau elementele unui cod secret. Acesta-i un subiect care m-a interesat dintotdeauna, mai ales că în timpul Războiului Burilor activasem scurtă vreme ca agent de contrainformații în golful Delagoa. Și pot chiar să afirm că sunt destul de priceput în dezlegarea enigmelor și rezolvarea situațiilor aparent fără ieșire. Deși necunoscuta cu care aveam de-a face părea una numerică, un sistem în care cifrele își găsesc corespondenți în literele alfabetului, cred totuși că orice om câtuși de puțin isteț, într-o oră, cel mult două, ar fi putut descoperi cheia care să-i asigure dezlegarea codului, motiv pentru care eram sigur că Scudder nu s-ar fi mulțumit cu crearea unui sistem atât de simplu. Așa că am început să mă concentrez asupra cuvintelor, în speranța că voi descoperi cifrul într-un cuvânt-cheie și voi afla astfel ordinea secvențială a corespondenților numerici ai literelor.

Am încercat câteva ore, dar nici unul din cuvinte nu-mi oferi rezultatul scontat. Apoi, am adormit și m-am trezit în Dumfries, exact la timp pentru a urca în trenul lent ce urma să mă ducă în Galloway. Pe peron se afla un bărbat care-mi trezise imediat suspiciuni, dar în momentul în care m-am uitat în oglinda unui automat nu am mai fost deloc surprins de faptul că acesta nu-mi aruncase nici măcar o privire. Chipul brunet, costumul vechi

în carouri, mersul puțin gârbovit mă transformaseră într-un banal fermier muntean, cu nimic deosebit față de toți cei ce se înghesuiau să urce în vagoanele de clasa a treia.

În continuare am stat într-o atmosferă plină de fumul înecăcios al pipelor din lut ars, alături de alți șase pasageri care se întorceau de la târgul săptămânal și care nu vorbeau decât de prețuri, de creșterea ovinelor și alte subiecte neinteresante. După mirosul puternic de whisky, se părea că cel puțin jumătate din bărbați dejunaseră pe cinste înainte de călătorie. Strecurându-ne încet printr-o regiune cu văi înguste și dealuri puțin împădurite, am traversat un vast ținut plin cu lacuri, mlaștini de turbă și pajiști de iarbă-neagră, străjuit la nord de munți înalți.

În jurul orei cinci, compartimentul s-a golit și am rămas singur, exact cum și speram să se întâmple. La stația următoare, al cărei nume aproape că nici nu-l remarcasem, am coborât într-o gară construită chiar în mijlocul unei mlaștini mari. Stația îmi reamintise de micile halte uitate de lume și răsfirate pe întreg cuprinsul platoului Karroo. Un bătrân șef de gară ce-și făcuse de lucru săpând în grădină își puse hârlețul pe umăr și porni agale spre tren, de unde ridică un pachet și se întoarse la cartofii săi. Un băiețel de vreo zece ani îmi luă biletul, iar eu pornii pe drumul alb ce șerpuia paralel cu malul zdrențuit al mlaștinii maronii.

În acea splendidă seară de primăvară, dealurile din împrejurimi străluceau ca pietrele de ametist. Deși în aer persista mirosul apăsător de turbărie,

atmosfera era totuși la fel de proaspătă ca și briza oceanului, ceea ce-mi insuflă energie și-mi despovără inima. Nu mă mai simțeam ca un adult de treizeci și șapte de ani urmărit de poliție, ci eram un puști aflat în vacanță, liber să cutreiere pe oriunde dorește. Sentimentele erau aceleași cu cele pe care le aveam în diminețile geroase în care porneam în lungi călătorii prin stepele sud-africane. Nu știu câți m-ar crede, dar am continuat să înaintez fluierând. În minte nu mi se mai derulau nici un fel de planuri; tot ce doream era să merg mai departe și să mă bucur cât mai mult de această înmiresmată și binecuvântată provincie deluroasă, mai ales că încrederea în propriile forțe creștea cu fiecare kilometru parcurs.

Dintr-unul din alunii unei plantații ce se-ntindea până la marginea drumului am rupt o nuia și am apucat pe-o cărare laterală ce urca în paralel cu viroaga unui pârâu ce susura molcom. Știam că mai aveam destul de mers, așa că în noaptea aceea îmi puteam face pe plac. Nu mai gustasem nimic de câteva ore bune și foamea tocmai începuse să-și spună cuvântul, când îmi apăru în față o căsuță ridicată într-un cotlon din apropierea unei cascade. În prag se afla pesemne stăpâna casei, care mă salută cu bunătatea și timiditatea caracteristice locuitorilor acelor ținuturi mlăștinoase. După ce-am întrebat-o dacă pot primi găzduire peste noapte, îmi răspunse că sunt bine venit să dorm în „patul din pod" și, nu peste mult timp, îmi întinse o masă copioasă, cu șuncă și ouă, pită și lapte bătut.

După lăsarea întunericului își făcu apariția și bărbatul femeii, un uriaș deșirat, care ar fi putut acoperi dintr-un singur pas o distanță pe care un om obișnuit ar parcurge-o în trei pași. Gazdele nu mi-au pus nici o întrebare referitoare la oierit, fiindcă era evident că această îndeletnicire nu mai prezenta pentru ei nici un secret. Am observat însă că mă consideraseră un negustor, așa că a trebuit să depun un mic efort și le-am confirmat bănuielile. Le-am vorbit mult despre creșterea vitelor, activitate despre care gazda mea nu știa mai nimic, și am aflat de la el câteva ponturi despre târgurile și piețele din Galloway, informații pe care le-am reținut în vederea unei utilizări viitoare. La zece moțăiam deja pe scaun și, nu peste multă vreme, „patul din pod" își îmbrățișă oaspetele extenuat, care nu-și mai deschise ochii până la orele cinci ale dimineții, când micuța fermă își începea din plin activitatea.

Imediat după micul dejun, pe care l-am luat la ora șase, gazdele refuzând să accepte vreo recompensă pentru bunăvoința și ospitalitatea de care au dat dovadă, am întins pasul spre sud. În planul pe care mi-l făcusem era inclusă schimbarea destinației: hotărâi să mă întorc cu o haltă sau două înainte de stația în care coborâsem ieri. Logica îmi spunea că aceasta era calea cea mai sigură, fiindcă poliția va bănui că mă voi îndrepta cât mai departe de Londra, către un port din vest. Mă gândisem că avansul pe care-l aveam era unul destul de mare, deoarece poliției trebuie să-i fi luat câteva ore până să mă identifice ca responsabil pentru crimă și alte

câteva ceasuri bune până să descopere cine a fost individul grăbit să ia trenul din St. Pancras. Era aceeași vreme minunată de primăvară, iar eu pur și simplu nu mă puteam lăsa măcinat de griji. Într-adevăr, buna dispoziție pe care o așteptam de luni de zile își făcea din plin simțită prezența. De-a lungul crestei cărarea ocolea un deal înalt numit de păstori Cairnsmore Fleet. Găinușele de baltă și nagâții ciripeau de peste tot, iar mieii împânzeau ca niște puncte de cerneală fâșiile de pășune din preajma pâraielor. Moleșeala și apatia îmi ieșiseră definitiv din oase și pășeam la fel de energic ca un puști de patru anișori. Nu peste multă vreme, turbăria se deschise larg și coborî în vâlceaua unui mic râu, iar la aproximativ un kilometru și jumătate distanță, prin desișul de buruieni ce se întindea în depărtare, am văzut fumul unei locomotive.

Halta, odată ce-am ajuns acolo, se dovedi perfectă pentru intențiile mele. Turbăria o înconjura din toate părțile și nu mai lăsase loc decât pentru o singură linie, plus cea pentru manevre, o cameră de așteptare, un oficiu, căsuța șefului de gară și o mică grădină cu agrișe și garofițe. Părea că spre gară nu duce nici un drum. Iar ca pustietatea să fie și mai dezolantă, valurile unui iezer clipoceau necontenit pe plaja sură de granit, ce se întindea cale de o jumătate de kilometru. Am așteptat în buruieniș până am văzut la orizont fumul unei alte locomotive ce se îndrepta spre răsărit. În acel moment m-am apropiat de casa de bilete și-am cumpărat un bilet până-n Dumfries.

În compartiment, singurii pasageri erau un cioban bătrân și câinele său credincios — o bestie cu albeață la ochi, care nu-mi inspira deloc încredere. Bătrânul dormea, iar pe bancheta din dreapta sa am văzut ediția de dimineață a gazetei *Scotsman*. Am înșfăcat nerăbdător jurnalul, fiind convins că voi afla noutăți.

Într-adevăr, îmi amintesc că am găsit două articole despre „crima din Portland Place”, după cum fusese numit incidentul. Paddock alertase imediat autoritățile, iar poliția nu întârziase prea mult cu arestarea lăptarului. Sărmanul, se pare că-și meritase cu prisosință lira; însă, mai ales pentru mine, târgul a fost cât se poate convenabil, deoarece lăptarul le ocupase investigatorilor întreaga zi. Am mai citit și că suspectul fusese eliberat și că adevăratul criminal, a cărui identitate nu era dezvăluită de poliție, dispăruse din Londra, luând un tren spre nordul țării. Despre mine n-am găsit decât o scurtă notiță, în care eram prezentat ca locatar al apartamentului. Bănuiesc că poliția strecurase acea informație pentru a mă convinge că nu sunt suspectat sau învinuit.

În rest, n-am găsit nimic interesant, nici referitor la politica externă și nici despre Karolidis sau celelalte lucruri care-l interesaseră pe Scudder. Când am pus ziarul la loc, ne apropiam de gara unde coborâsem cu o zi în urmă. Șeful de gară nu se mai ocupa acum cu săpatul răsadurilor de cartofi, fiindcă trenul din vest tocmai era tras pe linia de rezervă, unde urma să aștepte trecerea noastră. Dintr-unul din vagoane am văzut coborând

trei bărbaţi care începuseră imediat să-i pună întrebări bătrânului. Am presupus că erau detectivi ai poliţiei sau agenţi de la Scotland Yard. Stând retras în umbra compartimentului, i-am urmărit cu atenţie. Unul din ei avea un carnet în care scria de zor. Bătrânul grădinar deveni în numai câteva clipe foarte arţăgos şi scăpă rapid de întrebările agasante ale investigatorilor, dar, din câte se părea, puştiul care-mi luase biletul era cât se poate de vorbăreţ. Un moment mai târziu, cei trei priviră către turbăria străjuită de drumul alb pe care-l străbătusem ieri. Speram că acolo îmi vor pierde urma.

Când trenul se puse în mişcare, tovarăşul meu de compartiment se trezi şi mă privi buimac. Lovindu-şi cu răutate patrupedul, întrebă unde se află. Evident, era ameţit bine de tot.

— Iacătă ce-nseamnă să nu pui în gură strop de tărie, remarcă el cu amărăciune.

Exprimându-mi surprinderea, l-am îmbărbătat, spunându-i că nu trebuie să-şi încalce hotărârea.

— Da's decis s-o ţin, îmi răspunse pe un ton destul de agresiv. De când am promis că nu mai beau, în noiembrie, de ziua Sfântului Martin, nu m-am mai apropiat de băutură. Nici chiar de Anul Nou n-am gustat, deşi ispita a fost mare.

Punându-şi picioarele pe banchetă îşi afundă capul unsuros în perniţele de sprijin.

— Şi nu m-aleg decât cu atât, suspină bătrânul. Un zăduf mai aprig ca focu' gheenei şi doo feluri în care să-mi petrec Sabatul.

— Dar de la ce vă este rău? l-am întrebat.

— De la o licoare numită brandy. Fin'că n-am voie să mă ating de whisky, întreaga zi am sorbit din brandy-ul ăsta și cred că paișpe zile n-am să-mi mai revin, mai îngăimă ciobanul înainte să adoarmă, lăsându-și cu greutate mâna pe piept.

În planul pe care mi-l făcusem ar fi trebuit să cobor într-una din stațiile următoare, dar trenul îmi oferi o șansă mult mai bună, când opri înaintea unui podeț ce traversa un râu învolburat și negru. Văzând că ușile celorlalte compartimente rămân închise și pe hol nu-și face apariția nici o figură, am deschis rapid ușa și am sărit în încrengătura de aluni înșirați de-a lungul căii ferate.

Totul ar fi fost perfect dacă n-ar fi existat blestematul ăla de câine. Având probabil impresia că fug cu vreunul din lucrurile stăpânului său, a început să latre și la un moment dat chiar m-a apucat cu dinții de pantaloni. Aceasta îl trezi de îndată pe cioban, care se puse în pragul ușii și începu să zbiere că m-am sinucis. Strecurându-mă rapid prin tufăriș, la adăpostul frunzelor, am reușit să mă distanțez la vreo sută de metri și, din spatele unui arbust, am privit în urmă. Conductorul și alți câțiva pasageri apăruseră în preajma bețivului și se uitau exact în direcția în care plecasem. Nu cred c-aș fi făcut o hărmălaie mai mare nici dacă eram însoțit de-o fanfară.

Din fericire, fără să vrea, bețivul dădu naștere unei diversiuni. El și câinele său, pe care și-l legase cu o funie de brâu, se prăvăliră direct pe prundișul liniei și apoi se rostogoliră câțiva metri spre apă. În acțiunea rapidă de salvare care a urmat, câinele a

încercat să-și aducă și el aportul și l-a mușcat cu poftă pe unul din salvatori — altfel nu-mi explic urletul de durere pe care l-am auzit. În scurt timp, călătorii uitaseră destul de repede de mine, fiindcă, după ce m-am târât încă vreo cinci sute de metri printre ierburile înalte și am privit în urmă, trenul tocmai dispărea în defileu.

Mă aflam într-un vast semicerc mlăștinos, delimitat la nord de munți și spintecat pe centru de apele învolburate și negre ale râului. În jurul meu nu răsuna decât pleoscăitul apei și ciripitul interminabil al corlelor. Totuși, pentru prima dată de la plecarea din oraș, am simțit spaima hăituielii. Din câte se părea, nu poliția era cea care mă urmărea, așa cum crezusem, ci indivizii aceia dubioși, care știau că le aflasem de la Scudder secretul și care acum erau hotărâți să nu-mi mai acorde nici o păsuire. Eram convins că mă vor hăitui fără încetare și că, odată ce vor pune mâna pe mine, nu vor da dovadă de nici cea mai mică îndurare.

Am privit în urmă, dar priveliștea nu-mi mai spunea nimic. Soarele scânteia orbitor pe metalul șinelor și pe bolovanii umezi ai râului — un decor mai încântător și mai liniștitor nici c-aș fi găsit. Cu toate acestea, am luat-o la goană. Alergând aplecat prin viroage, am fugit până când sudoarea mi-a întunecat vederea. Starea de deznădejde nu mă părăsise nici în momentul în care am ajuns la poalele muntelui și, câteva clipe mai târziu, gâfâiam pe una din creste, mult deasupra apelor reci și năvalnice ale râului.

Din acel punct am putut scruta întreaga zonă, începând de la șina de cale ferată și până în sud, unde câmpurile verzi începeau să ia locul colinelor cu turbă și buruieni. Privirea îmi este la fel de ageră ca a unui vultur, ceea ce m-a ajutat să observ că în regiune nu era nimic suspect. Apoi, privind spre răsărit, dincolo de creastă se desfășura un cu totul alt peisaj — văi întinse, puțin adânci, pline cu păduri de brazi și de pini străbătute de câteva firișoare de praf ce-mi indicau prezența șoselelor. În cele din urmă privii și spre cerul azuriu de mai, unde descoperii ceva ce-mi acceleră pulsul...

Mult spre sud, un monoplan tocmai se înălță în văzduh. Îmi era clar că aeroplanul nu căuta pe nimeni altul în afară de mine și, evident, nu aparținea în nici un caz poliției. Timp de-o oră sau două, l-am urmărit dintr-o adâncitură plină cu buruieni înalte. Pe toată perioada cât îl ținui sub observație, zbură deasupra colinelor la altitudine joasă, făcu o serie de survoluri deasupra văii prin care trecusem și în cele din urmă se înălță și porni înapoi spre sud.

Nu-mi plăcea deloc să știu că sunt monitorizat din văzduh și chiar începusem să mă gândesc că alegerea unei zone rustice nu fusese tocmai potrivită. După câte se părea, dacă dușmanii continuau să acționeze pe calea aerului, dealurile cu buruieni și arbuști nu-mi mai puteau oferi nici un adăpost. Având nevoie de o ascunzătoare cu totul diferită, am privit cu mai multă satisfacție spre ținutul verde de dincolo de creasta muntoasă, acolo unde puteam găsi case și cămine din lemn și piatră.

În jurul orei șase seara, ieșind din turbărie, am pornit pe drumul alb îngust ce șerpuia de-a lungul văii unui mic râu. Urmând fără abatere traseul, terenurile accidentate au lăsat locul câmpiilor, viroagele s-au aplatizat în șesuri, iar eu tocmai ajunsesem în apropierea unei trecători dincolo de care am zărit o casă solitară ce fumega în amurg. Drumul se continua cu un podeț de a-l cărui parapet se sprijinea un tânăr ce pufăia dintr-o lulea și privea foarte atent apa. În mâna stângă avea o cărticică între paginile căreia își ținea arătătorul și repeta încet:

Precum grifonul urmărește-n munți
Sau peste mlăștinoase văi deșerte
Pe arimaspul ce, prin viclenie,
Îi fură aurul ce-l are-n pază.[1]

Imediat ce-mi auzi pașii se întoarse brusc și-mi dezvălui chipul bronzat al unui tânăr simpatic.

— Bună seara, îmi spuse solemn. Este o seară minunată pentru plimbare.

Fumul de la turba arsă și mireasma de friptură ce emanau din casă ajunseseră până la mine.

— Am nimerit cumva la un han? am întrebat.

— La dispoziția dumneavoastră, îmi răspunse politicos. Da, este proprietatea mea și sper să rămâneți peste noapte, fiindcă n-am mai stat de-o săptămână în compania unui străin.

---

[1] John Milton, *Paradisul pierdut*, Cartea a II-a, trad. de Aurel Covaci, București, Minerva, 1972 (n. tr.).

Am urmat direcția balustradei și mi-am umplut pipa. Simțeam că nu eram departe de a-mi face un prim aliat.

— Sunteți destul de tânăr pentru un hangiu, i-am spus.

— Tatăl meu a murit cu numai un an în urmă și am moștenit de la dânsul această mică afacere. Locuiesc împreună cu bunica mea. Este o ocupație destul de neatrăgătoare pentru un tânăr, dar nu mi-am putut alege profesia care-mi place.

— Aceasta fiind?

— Aș dori să fiu scriitor, îmi zise roșind.

— Și ce șansă mai bună ați putea avea? Întotdeauna am considerat că hangiii pot fi cei mai buni povestitori din lume.

— Dar nu așa devreme, răspunse înflăcărat. Probabil la bătrânețe, după ce voi fi întâlnit poeți, pelerini și tâlhari la drumul mare — însă nu acum. Aici nu vin decât automobile pline cu femei grase, care se opresc pentru a lua prânzul, câte un pescar sau doi primăvara și câțiva vânători prin august. Nu am subiecte care să mă inspire. Vreau să trăiesc din plin, să umblu în lumea largă și să născocesc aventuri de notorietatea celor scrise de Kipling și Conrad. Dar tot ceea ce-am reușit până-n prezent a fost publicarea câtorva versuri în *Chambers's Journal*.

Pe fundalul dealurilor maronii, hanul se scălda în lumina aurie a apusului.

— Să știi că am cutreierat puțin prin lume și, dacă aș fi în locul tău, n-aș disprețui deloc acest mic paradis. Crezi că aventura poate fi găsită numai

la tropice sau în cercurile de aristocrați? Poate chiar în acest moment stai braț la braț cu ea.

— Exact asta afirmă și Kipling, răspunse. Ochii începură să-i scânteieze și-mi cită din Kipling: „Aventura începe imediat după micul dejun."

— Uite, îți voi relata o întâmplare adevărată, pe care într-o lună o vei putea transforma în roman.

În acea seară călduță de mai i-am istorisit o aventură palpitantă, autentică în cea mai mare parte, dar ale cărei amănunte le-am modificat puțin. I-am povestit că eram un bogat proprietar de mine din Kimberley, care avusese o serie de necazuri cu traficanții de diamante, cărora le-am dat în vileag nelegiuirile. Aceștia reușiseră să-mi ia urma peste ocean, îmi uciseseră cel mai bun prieten și căutau acum să-mi facă și mie de petrecanie.

I-am povestit despre zborul până în zona germană a Africii de Sud, peste deșertul Kalahari, despre arșița și dogoarea din timpul zilei și despre minunatele nopți albastre ca de catifea. I-am descris cum s-a atentat la viața mea în timpul voiajului spre țara natală, după care am transformat crima din Portland Place într-un asasinat îngrozitor. „Așadar, dacă tot ți-ai dorit să ai parte de aventuri", i-am spus, „ei bine, iată că riscurile au venit singure la tine. Și să știi că din această cursă, în care sunt vânat atât de criminali, cât și de poliție, nu intenționez să ies decât învingător".

— Pentru Dumnezeu! șopti tânărul, trăgându-și răsuflarea. Este exact subiectul despre care scriu Rider Haggard și Conan Doyle.

— Deci mă crezi, i-am spus recunoscător.

— Bineînțeles, îmi răspunse întinzându-mi mâna. Eu cred tot ce-i extraordinar. Singurul lucru în care nu am deloc încredere este normalitatea, banalul.

Deși era foarte tânăr, simțeam că mă pot bizui pe el.

— Pentru moment cred că mi-au pierdut urma, dar în următoarele două zile ar trebui să stau ascuns. Ce zici, m-ai putea găzdui?

Arzând de nerăbdare, mă luă de braț și mă conduse spre casă:

— În modestul meu cămin te vei afla în deplină siguranță și voi avea grijă ca nimeni să nu vorbească nimic în plus. Dar îmi vei mai oferi material pentru roman, nu?

Imediat ce-am intrat pe verandă am auzit în depărtare turuitul unui motor. Privind spre asfințit, am văzut conturându-se pe cerul întunecat silueta proaspătului meu prieten, aeroplanul.

Hangiul îmi dădu o cameră în spatele casei, de unde aveam o perspectivă largă asupra întregului platou, și-mi pusese la dispoziție și camera sa de lucru, plină cu ediții ieftine ale autorilor săi preferați. Pe bunica despre care vorbea nu am văzut-o, așa că am bănuit că este probabil bolnavă și țintuită la pat. Mesele mi-au fost servite de-o bătrână pe nume Margit, iar hangiul nu mă slăbi o clipă cu prezența sa. Dorind să petrec măcar puțin timp singur, am născocit o sarcină pentru el. Aflând că are o motoretă, l-am trimis în dimineața

următoare să cumpere gazeta, cotidian care sosea odată cu poşta de după-amiază. I-am cerut să fie vigilent şi să observe fiecare figură străină pe care o vede, trebuind să acorde o atenţie deosebită aeroplanelor şi automobilelor suspecte. Apoi m-am apucat cu seriozitate de descifrarea însemnărilor lui Scudder.

La puţină vreme după orele prânzului se întoarse cu o nouă ediţie din *Scotsman*. Nu am găsit nimic interesant, cu excepţia unor mărturii suplimentare date de Paddock şi lăptar, precum şi reiterarea supoziţiei că asasinul fugise în nordul ţării. Însă am mai găsit un articol, preluat din *The Times*, despre Karolidis şi situaţia din Balcani, fără nici o referire la vizita acestuia în Anglia. Pentru restul după-amiezii am scăpat de hangiu, fiindcă simţeam că mă apropiasem foarte mult de decodificarea cifrului.

Aşa cum am spus, era un cifru numeric căruia, după mai multe experimente elaborate, reuşisem în cele din urmă să-i descopăr semnificaţia zerourilor şi pauzelor. Problema însă o reprezenta cuvântul-cheie. Deznădejdea m-a cuprins când m-am gândit la milioanele de cuvinte pe care le-ar fi putut folosi. Dar în jurul orei trei, atunci când îmi reapăru în memorie numele Juliei Czechenyi, inspiraţia îşi făcu brusc apariţia. Scudder îmi dezvăluise că aceasta reprezintă cheia rezolvării cazului Karolidis, aşa că m-am gândit să încerc şi acest cifru.

A funcţionat perfect. Cele cinci litere din „Julia” mi-au arătat poziţia vocalelor: A era J, respectiv a

zecea literă a alfabetului, reprezentată în cifru prin X; I era U, adică XXI și așa mai departe; iar „Czechenyi” îmi arătă cifrele corespunzătoare principalelor consoane. Am scris codul pe o bucată de hârtie și am început să citesc jurnalul lui Scudder.

În răstimpul de jumătate de oră cât a durat lectura, chipul îmi deveni din ce în ce mai livid, în vreme ce pe măsuță degetele mele băteau cadența într-un ritm din ce în ce mai rapid.

Am aruncat o privire pe fereastră și-am văzut un automobil ce se apropia de han. Din mașina trasă aproape de ușă coborâră doi bărbați îmbrăcați în costume bleumarin și purtând șepci de golf.

Zece minute mai târziu, tânărul hangiu își făcu apariția în cameră. Ochii îi străluceau de emoție.

— Au venit doi indivizi care întreabă de tine, îmi șopti. I-am condus în sala mare, unde i-am servit cu whisky și sifon. Mi-au spus că sperau să te întâlnească aici. Ah! dar te-au descris perfect, din cap până-n picioare. Iar când le-am zis că ai rămas peste noapte aici și că dimineață ai plecat cu o motoretă, unul din ei a început să înjure de mama focului.

I-am cerut să mi-i descrie. Unul era slab, avea sprâncene stufoase și ochi negri, iar celălalt zâmbea, părea foarte amabil și era sâsâit. Nici unul nu arăta a fi străin; de acest lucru prietenul meu era absolut sigur.

Am luat o bucată de hârtie și am scris în germană următoarele cuvinte, încercând să arate ca provenind dintr-o scrisoare: „...Piatra Neagră.

Scudder descoperise destul de multe, însă nu putea acționa în următoarele două săptămâni. Mă îndoiesc că mai pot fi acum de vreun ajutor, mai ales că premierul nu-i deloc sigur de planurile sale. Dar dacă domnul T. insistă, voi face tot ce-mi stă în putință să..."

Am mototolit puțin foaia, astfel încât să pară pierdută, rătăcită dintr-o scrisoare cu mai multe pagini și i-am spus prietenului:

— Dă-le această hârtie și spune-le că ai găsit-o în dormitorul meu, după care roagă-i să-ți promită că mi-o înmânează imediat ce mă vor întâlni.

Trei minute mai târziu, când mașina se puse în mișcare, am văzut din spatele perdelei doi bărbați care se urcaseră grăbiți în ea. Unul era destul de slab, celălalt părea foarte șiret; mai mult de atât n-am putut observa.

Hangiul reveni și mai entuziasmat: „Hârtia pe care le-am dat-o parcă i-a trezit dintr-odată", îmi spuse bucuros. „Tipul brunet și uscățiv s-a albit și începu să înjure, iar celălalt a fluierat a pagubă și a privit puțin chiorâș. Mi-au dat jumătate de liră pentru băuturi și nici nu au mai așteptat să le aduc restul."

— Uite ce-ai de făcut, i-am spus. Urcă-te imediat pe motoretă și gonește până în Newton-Stewart. Acolo, odată ajuns, raportează poliției că-i suspectezi pe cei doi de crima din Londra. Motivațiile presupunerii le poți inventa și singur, pe drum. Cei doi vor reveni aici, dar nu te teme. Pentru moment se află în urmărirea mea și vor

continua să o facă pentru încă șaptezeci de kilometri. Mâine dimineață însă poți fi sigur de prezența lor, așa că spune-le polițiștilor să se prezinte aici mâine, la prima oră.

Hangiul se conformă asemenea unui copil docil, iar eu m-am apucat să lucrez asupra însemnărilor lui Scudder. După ce s-a întors, am cinat împreună și, trebuind să-mi respect cuvântul, l-am lăsat să mă descoasă cât poftește. I-am oferit o mulțime de informații despre vânătoarea de lei și războiul din Matabele, reflectând în sinea mea cât de inofensive erau acele lucruri în comparație cu riscurile la care m-am expus în prezent. După ce s-a dus la culcare, am terminat de citit jurnalul lui Scudder și-am fumat în fotoliu până la ivirea zorilor, pentru că n-am putut deloc să adorm.

În jurul orei opt dimineața au sosit doi polițiști și un sergent care, urmând sfaturile hangiului, și-au ascuns mașina în grajd și apoi au intrat în casă. La nici douăzeci de minute mai târziu, am văzut din spatele ferestrei cum din partea opusă a platoului își făcu apariția un al doilea automobil, care opri cam la două sute de metri de han. Interesant a fost că cei doi au întors mașina și au ascuns-o în dreptul unor arbori. Două-trei minute mai târziu am auzit pași pe prundișul din fața casei. Inițial, planul pe care mi-l făcusem era să rămân ascuns în dormitor, în ideea că poliția își va face datoria și îi va aresta pe cei doi suspecți — ceea ce ar fi fost în avantajul meu. Dar în cele din urmă mi-a venit o idee și mai bună. I-am scris gazdei mele câteva cuvinte de

mulțumire și, deschizând încet fereastra, fără să fac nici cel mai mic zgomot, am coborât direct într-o tufă de agrișe. Am traversat rapid șanțul de scurgere, m-am furișat de-a lungul pârâului afluent și în scurtă vreme eram deja în preajma pâlcului de copaci unde se afla mașina. Automobilul, deși arăta în razele soarelui ca scos din cutie, era totuși destul de prăfuit, semn că străbătuse un drum destul de lung. Imediat ce-am pornit motorul cu manivela, am sărit în scaunul șoferului și am ieșit pe șoseaua ce străbătea podișul.

Drumul coborî aproape instantaneu, iar hanul îmi dispăru din câmpul vizual, dar vântul reuși să-mi aducă la urechi strigătele a două voci furioase.

Capitolul IV

CANDIDATUL RADICAL

În acea dimineață senină de mai conduceam mașina de 40 de cai-putere pe șoseaua pustie, aruncând din când în când câte o privire peste umăr și așteptând cu îngrijorare primul drum care să mă scoată de pe șoseaua principală. Continuam să conduc, iar atenția nu-mi mai era îndreptată asupra drumului decât într-atât cât să nu părăsesc carosabilul, pentru că toate gândurile îmi zburau la ceea ce descoperisem în jurnalul lui Scudder.

Netrebnicul îmi spusese numai minciuni. Toate basmele lui despre Balcani și evreii anarhiști, despre conferința de la Ministerul de Externe și Karolidis erau simple gogoși. Dar nu întru totul, după cum vom și vedea. Crezusem pe deplin povestea sa și fusesem dezamăgit, pentru că în carnețel găsisem o poveste cu totul diferită, pe care chiar o credeam — deși aș fi putut foarte bine să nu-i dau crezare, mai ales că mă păcălisem o dată.

De ce am crezut-o nu știu. Important era că-mi suna cât se poate de adevărată, așa cum și prima

poveste era veridică, dar mai mult în spirit. Ziua de 15 iunie urma să fie una fatidică. Importanța ei era atât de mare, încât nici nu l-am mai învinuit pe Scudder pentru că încercase să mă țină departe de acest joc, intenționând, după cum îmi devenise limpede, să acționeze de unul singur. Într-adevăr, el îmi destăinuise ceva destul de semnificativ, dar în realitate situația era atât de gravă, încât considerase că trebuie să țină totul numai pentru el. Nu l-am putut acuza. În definitiv, riscurile și primejdiile erau cele care-i alimentau lăcomia și dorința de a continua de unul singur.

Întreaga poveste se afla în carnețel — cu anumite omisiuni, desigur, pe care sunt convins că le-ar fi completat din memorie. Așternuse pe hârtie numele tuturor personajelor implicate și le dăduse valori numerice cu ajutorul cărora le stabilise gradul de implicare în fiecare stadiu al evenimentelor. Astfel, patru nume aparțineau unor oficialități, dar mai erau un individ, Ducrosne, care primise cinci puncte din maximum de cinci posibile, și încă un tip, Ammersfoort, care primise trei. Pe lângă datele principale ale problemei, am mai întâlnit de vreo șase ori o frază stranie, scrisă de fiecare dată între paranteze „(Treizeci și nouă de trepte)", iar în ultima însemnare era scris: „(Treizeci și nouă de trepte, le-am numărat exact — 22:17 fluxul maxim)". Nu înțelegeam nimic.

Primul lucru pe care l-am înțeles a fost că nici nu se putea pune problema împiedicării izbucnirii războiului. Apariția acestuia era la fel de certă ca

venirea Crăciunului, conflictul fiind plănuit, după cum spunea Scudder, chiar din luna februarie a anului 1912. Karolidis nu era decât un pretext. Soarta îi era într-adevăr pecetluită și urma să încheie socotelile cu această lume pe 14 iunie, după numai două săptămâni și patru zile din acea dimineață de mai. Însemnările lui Scudder spuneau clar că nimic nu va putea împiedica aceasta. Iar tot ceea ce-mi povestise despre renumitele gărzi din Epir, care ar fi fost în stare să-și jupoaie până și părinții pentru a-și apăra stăpânul, nu erau decât basme.

Al doilea lucru interesant a fost faptul că războiul urma să le producă o mare surpriză britanicilor. Moartea lui Karolidis urma să aprindă scânteia focului în Balcani, iar Viena avea să fie nevoită să intre în joc dându-i Angliei un ultimatum. Rusiei nu i-ar conveni deloc situația și se vor isca o mulțime de certuri. Autoritățile din Berlin vor juca însă rolul pacificatorului care caută să domolească vrajba, asta până în momentul în care se va găsi un pretext, o motivație care să le permită să se răzgândească și, cinci ore mai târziu, se vor năpusti cu întreaga flotă de război asupra noastră. În linii mari, aceasta era ideea — și părea chiar una foarte bună. În timp ce toți vor fi numai lapte și miere, lovitura mârșavă se va produce pe la spate. Câtă vreme noi vom discuta despre bunăvoința și intențiile sincere ale Germaniei, întreaga coastă maritimă va fi înțesată de mine, submarine și cuirasate.

Însă toate acestea depindeau de un al treilea lucru, care urma să se petreacă pe 15 iunie. Nu aș fi

reușit niciodată să înțeleg aceasta dacă nu aș fi avut ocazia să întâlnesc mai demult un ofițer de stat major francez, care se întorcea din Africa de Vest și care-mi dezvăluise o mulțime de secrete. Unul dintre acestea era că, în pofida tuturor fleacurilor discutate în parlament, între Anglia și Franța exista o alianță care funcționa, înțelegere în baza căreia generalii de cel mai înalt rang se întâlneau și plănuiau acțiuni comune în caz de război. Așadar, în iunie urma să izbucnească în Paris un scandal atât de mare, încât întreaga flotă britanică va fi mobilizată. Cam în acest fel se vor desfășura ostilitățile; în orice caz, situația era deosebit de importantă.

Așadar, pe data de 15 iunie urmau să apară în Londra și celelalte personaje — despre care nu știam însă nimic. Scudder se mulțumise să-i numească în mod colectiv „Piatra Neagră". Aceștia nu ne erau în nici un caz aliați, ci erau dușmanii noștri de moarte, iar informația ce i-ar fi trebuit transmisă Franței ar fi ajuns în cele din urmă direct în mâinile lor și, în întunericul unei nopți de vară, o săptămână sau două mai târziu, urma să fie proclamată oficial cu ajutorul tunurilor și torpilelor.

Iată pe scurt povestea pe care-o descifrasem în camera din dos a unui han rustic, poveste care mi s-a derulat în minte pe tot parcursul călătoriei prin văile și dealurile acelui ținut.

Primul imbold a fost să-i trimit o scrisoare primului-ministru, însă, după o scurtă reflecție, am realizat că ar fi pur și simplu inutil. Cine ar putea da crezare unei astfel de povești? Trebuia în primul

rând să-mi demonstrez în vreun fel supozițiile și numai Dumnezeu știa cum să fac aceasta. În plus, știam că am datoria să continui și să fiu pregătit să acționez cu promptitudine atunci când lucrurile se vor precipita, fiindcă îmi era limpede că nu-mi va fi deloc ușor, mai ales că eram urmărit atât de membrii Pietrei Negre, cât și de vigilenta poliție britanică.

În acel moment nu aveam o țintă clară și m-am îndreptat spre răsărit, fiindcă îmi amintisem de pe hartă că, dacă aș fi pornit către nord, aș fi ajuns într-o regiune minieră cu multe orașe industriale. Ieșind din ținutul cu turbării, am traversat lunca întinsă a unui râu și am gonit kilometri întregi de-a lungul unui gard ce împrejmuia un parc, unde am putut vedea printre copaci un castel impunător. Am trecut apoi prin mai multe sate cu case vechi și acoperișuri din paie, lăsând în urmă pâraie domoale și grădini cu dalii, păducei și salcâmi galbeni. Regiunea arăta atât de minunat și era așa de liniștită, încât nici nu-mi venea să cred că pe urmele mele goneau câțiva indivizi ce doreau să-mi ia viața; și totuși nu puteam uita că, în mai puțin de-o lună, dacă n-aș fi avut cel mai mare noroc posibil, toate acele încântătoare câmpii britanice ar fi ajuns împânzite cu cadavre.

La amiază am intrat într-un sat cu case răzlețe, unde îmi pusesem în gând să mă opresc și să iau masa. Cam pe la jumătatea sătucului se afla un oficiu poștal, pe treptele căruia o poștăriță și un polițist se chinuiau să descifreze o telegramă.

Imediat ce m-au văzut apropiindu-mă, şi-au îndreptat cu suspiciune privirile spre mine, iar poliţistul îşi ridică mâna strigându-mi să opresc.

Deşi nechibzuinţa m-a făcut să-l ascult, mi-am dat imediat seama că telegrama ar putea foarte bine să facă referire chiar la persoana mea. Înţelesesem de îndată că prietenii de la han ajunseseră la o înţelegere şi-şi uniseră forţele pentru a mă prinde, fiindu-le foarte uşor să mă descrie telegrafic autorităţilor din cele peste treizeci de sate din regiune. Am coborât frâna de mână exact la ţanc, pentru că în acel moment poliţistul se apropiase de portieră, fiind în cele din urmă convins să renunţe numai de croşeul de stânga primit direct în figură.

Îmi era limpede că şoselele principale nu-mi mai puteau oferi siguranţă, aşa că am hotărât să-mi continui călătoria pe drumurile secundare. Ştiam că nu-mi va fi deloc uşor, pentru că nu aveam o hartă şi exista riscul să apuc pe cine ştie ce drum înfundat, unde îmi voi micşora considerabil distanţa faţă de urmăritori. Începusem chiar să regret că furasem automobilul, fiindcă masiva maşină verde m-ar fi dat de gol oriunde aş fi ajuns. Dar nici nu puteam s-o abandonez şi să continui pe jos, pentru că aş fi fost prins în cel mult o oră sau două de la descoperirea maşinii.

Nu-mi rămânea decât să-mi fac pierdută urma pe drumurile lăturalnice. Şoselele mărginaşe erau destule de-a lungul unui afluent al râului principal, aşa că am coborât într-o vale străjuită de versanţi abrupţi, la capătul cărora drumul urca sfredelind

printr-o trecătoare. Deși nu mă intersectasem cu nimeni, șoseaua m-ar fi condus prea mult spre nord, motiv pentru care am luat-o spre răsărit, pe un drum plin de gropi, până când m-am intersectat cu o linie dublă de cale ferată. Mai jos se întindea o vale, unde speram să găsesc un han în care să înnoptez. Seara se apropia cu pași repezi, iar foamea începuse să-și spună cuvântul, fiindcă de la micul dejun nu mai mâncasem decât vreo două brioșe pe care le cumpărasem de la un brutar ambulant.

În acel moment am auzit un vuiet în văzduh și nu mică mi-a fost surprinderea să văd același aeroplan diabolic zburând la joasă înălțime și înaintând rapid dinspre sud către locația în care ajunsesem.

Amintindu-mi că pe teren deschis nu am nici o șansă să scap neobservat, am înțeles rapid că trebuia să-mi găsesc refugiu în desișul din vale. Dealul l-am coborât fulgerător, privind cu disperare peste tot în jur și încercând să văd dacă nu cumva blestemata mașinărie a ajuns cumva deasupra mea. Curând mă aflam pe un drum încadrat de arbuști, ce descindea direct spre vâlceaua unui pârâu. Trecând peste o bucată de lemn, am mai redus puțin din viteză, moment în care am auzit din stânga un huruit de motor și, spre stupoarea mea, am înțeles că mă apropiam rapid de stâlpii unei porți dincolo de care continua un drum privat. Claxonul își făcu din plin datoria, dar era prea târziu. Am apăsat puternic pe frână, însă inerția nu-mi putea permite să evit coliziunea cu mașina care tocmai intrase pe

drum și-mi tăiase calea. În clipa imediat următoare, dezastrul ar fi fost inevitabil dacă n-aș fi apelat la unica posibilitate pe care-o mai aveam, respectiv să trag rapid de volan spre dreapta, în speranța că tufele de pe margine îmi vor opri înaintarea.

Însă mă înșelasem. Mașina trecu prin gărduleţul viu ca prin unt și plonjă ameţitor. Încremenit în scaun și înţelegând instantaneu ce mă așteaptă, exact în secunda în care mă pregăteam să sar, creanga solidă a unui păducel mă lovi direct în piept, agăţându-mă și susţinându-mă în aer, în vreme ce mai bine de o tonă de metal costisitor, oscilând pentru un moment, se strecură încet pe sub mine și se prăbuși asurzitor la peste cincisprezece metri în albia râului.

*

Ramura cu spini cedă încet sub greutatea corpului, ajutându-mă astfel să aterizez direct pe tufele gardului viu. M-am strecurat cu mare grijă prin frunzărișul de urzici și, ridicându-mă în genunchi, am simţit o mână apucându-mă de braţ și o voce simpatică, dar foarte speriată mă întrebă dacă sunt rănit.

În faţa mea stătea un tânăr înalt, cu ochelari de protecţie contra vântului și scurtă din piele, care nu mai contenea să se minuneze și să-mi adreseze zeci de scuze. În ceea ce mă privește, știu că-mi revenisem rapid și eram chiar bucuros, pentru că tocmai găsisem modalitatea perfectă de a scăpa de automobil.

— Vina-i a mea, domnule, i-am spus. Am avut mare noroc că n-am adăugat și uciderea din culpă pe lista cu prostii pe care nu contenesc să le fac. Acesta a fost momentul în care am pus punct voiajului meu motorizat prin Scoția, călătorie care ar fi putut însă la fel de bine să-mi însemne sfârșitul.

Străinul scoase un ceas și-l privi, după care îmi spuse:

— Sunteți persoana potrivită. Având în vedere că locuința îmi este la numai *două* minute distanță, mai pot pierde un sfert de ceas. Voi avea grijă să vă schimbați hainele, să mâncați și să vă odihniți. Dar că tot veni vorba, unde vă sunt bagajele? Au rămas cumva printre fiarele contorsionate?

— Le am chiar aici, în buzunar, i-am răspuns arătându-i periuța de dinți. Fiind colonist, sunt obișnuit să călătoresc având la mine doar strictul necesar.

— Un colonist, care va să zică, zise tânărul luminându-se la față. Dumnezeule, sunteți chiar omul pentru care m-am rugat. Se întâmplă cumva să fiți și comerciant independent?

— Ați ghicit, i-am răspuns, fără să am nici cea mai vagă noțiune despre ce-ar putea însemna aceasta.

Mă bătu prietenește pe umăr și mă zori să intru în mașină. Trei minute mai târziu opream în fața unei cabane de vânătoare ridicate în mijlocul unui pâlc de pini. Mă pofti înăuntru. Deoarece hainele mele se transformaseră practic în niște zdrențe, prima încăpere în care ne-am oprit a fost dormitorul, unde îmi pusese la dispoziție șase

dintre costumele sale. Mi-am ales o haină largă din gabardină albastră, care diferea vădit de fostele mele veșminte, și am împrumutat un guler din pânză de in. Apoi mă grăbi spre sufragerie, informându-mă că am numai cinci minute pentru a mă înfrupta din resturile care rămăseseră de la ultima masă.

— Puteți să luați din gustări și pe drum, pentru că la întoarcere vom cina copios. Știți, la ora opt trebuie să ajung la Masonic Hall, altminteri consilierul meu mă va muștrului strașnic.

Am băut o cană cu cafea și am înghițit repede câteva bucăți de șuncă, în timp ce noua mea cunoștință îmi turuia de pe covorașul din fața șemineului:

— Am intrat într-o mare încurcătură, domnule... Nu am făcut prezentările. Twisdon? Sunteți cumva rudă cu bătrânul Tommy Twisdon din anii '60 ? Nu? Ei bine, știți eu candidez în această regiune din partea liberalilor și trebuie să particip diseară la o întâlnire în Brattleburn — orașul unde conservatorii formează cea mai puternică opoziție. Îl convinsesem pe fostul premier colonist, Crumpleton, să țină un discurs în favoarea mea și am cheltuit o mulțime de bani cu închirierea sălii, iar netrebnicul mi-a telegrafiat în această după-amiază, spunându-mi că s-a îmbolnăvit și că nu mai poate pleca din Blackpool. Și iată-mă ajuns în situația în care trebuie să fac totul singur. Inițial, mă pregătisem pentru un discurs de zece minute, iar acum trebuie să vorbesc o jumătate de oră în plus. Și, oricât de

mult mi-am stors creierii în ultimele trei ore, pur și simplu n-am putut găsi subiectul care să-mi completeze cuvântarea. Dar se pare că norocul nu m-a părăsit definitiv și sper să mă înțelegeți și să fiți de acord să mă ajutați. Pentru că mi-ați spus că sunteți un comerciant independent, de exemplu, le-ați putea povesti oamenilor despre eșecul politicii de protecționism în colonii. Știu că toți negustorii au darul vorbirii — cât mi-aș dori să am și eu această vocație! Ajutorul dumneavoastră mă va obliga să vă fiu veșnic recunoscător.

Deși nu aveam decât vagi noțiuni despre tagma comercianților independenți, nu întrevedeam altă șansă prin care-aș fi putut căpăta ceea ce doream. Tânărul gentleman era mult prea absorbit de dificultățile cu care se confrunta și nu-și mai dădea seama cât de straniu era să-i ceară unui necunoscut să improvizeze un discurs, mai ales după ce acesta tocmai scăpase ca prin minune de la moarte și pierduse o mașină în valoare de o mie de guinee. Însă problemele pe care le aveam nu-mi permiteau să analizez prea mult ciudățenia situației ori să-mi aleg sursele din care să primesc ajutor.

— În regulă, i-am spus. Nu sunt eu un orator prea strălucit, dar o să încerc să le vorbesc puțin despre Australia.

Cuvintele mele i-au alungat parcă pe loc grijile, motiv pentru care îmi și mulțumi entuziasmat. Fără să manifeste vreo curiozitate pentru faptul că-mi făceam voiajul îmbrăcat cam sumar, îmi împrumută o jachetă groasă și, în timp ce zburam pe drumurile

pline de praf, îmi istorisi rapid povestea vieții sale. Fiind orfan, fusese crescut de unchiul său — al cărui nume nu-l reținusem —, care activa în cabinetul de miniștri și ale cărui discursuri le-aș fi putut citi zilnic în ziare. Imediat ce și-a terminat studiile în Cambridge, a pornit într-o călătorie în jurul lumii și apoi, neavând o slujbă, a fost sfătuit de unchiul său să intre în politică. Din câte înțelesesem, nu avea un partid favorit. „În ambele tabere sunt tipi de treabă”, îmi spuse vesel, „dar sunt și foarte mulți paraziți. Am ales, totuși, să fiu liberal pentru că familia mea a făcut întotdeauna parte din acest partid”. Deși politica nu-l entuziasma, în privința altor lucruri avea opinii cât se poate de categorice. Auzind că am oarece cunoștințe despre caii de curse, îmi turui tot ce știa despre participanții la Derby, dezvăluindu-mi totodată și planurile prin care urmărea să-și îmbunătățească aptitudinile vânătorești. La urma urmei, era un tânăr îngrijit, de treabă și cam necopt la minte.

Când am trecut printr-un orășel, doi polițiști ne-au făcut semn să oprim, luminându-ne cu lanternele.

— Sir Harry, vă rugăm să ne scuzați, spuse unul dintre aceștia. Am primit ordin să căutăm un automobil care seamănă destul de mult cu al dumneavoastră.

— Perfect! spuse gazda mea, în vreme ce eu mulțumeam providenței pentru căile ocolite prin care mă pusese la adăpost.

După această scurtă remarcă n-a mai adăugat nimic, fiind probabil preocupat de discursul pe care urma să-l țină. Buzele îi murmurau, ochii îi hoinăreau, iar eu mă pregăteam de-o a doua catastrofă. Am încercat să spun ceva, dar mintea îmi era la fel de activă ca un bolovan. Următorul lucru pe care mi-l amintesc a fost oprirea în dreptul unei clădiri, unde ne-au întâmpinat câțiva domni foarte gălăgioși purtând cocarde.

În salon erau aproximativ cinci sute de persoane, majoritatea femei, câteva figuri cu chelie și vreo zece-douăzeci de tineri. Președintele întrunirii, un politician uscățiv cu nasul roșu, se plânse audienței de absența lui Crumpleton, monologând pe tema gripei acestuia, prezentându-mă apoi ca „lider de nădejde al cugetului australian". La ușă stăteau doi polițiști, care trebuie să fi auzit negreșit recomandarea plină de elogii la adresa mea. În acel moment, Sir Harry își începu discursul.

A fost ceva ce nu mai auzisem niciodată. Era evident că nu știa cum să se adreseze unei mulțimi, pentru că începuse citind fără noimă dintr-un morman de notițe, iar când renunță în sfârșit la acestea, se împletici într-un șir neîntrerupt de bâlbe. Din când în când își amintea câte o frază pe care o memorase și, îndreptându-și cu mândrie spatele, o proclama cu prestanța renumitului actor Henry Irving, pentru ca în momentul imediat următor să se cufunde neputincios în hârtiuțele sale. A fost un discurs îngrozitor și absurd, deopotrivă. A vorbit despre „pericolul german",

spunând că este doar o născocire a conservatorilor, o ticluire prin care se urmărește înșelarea oamenilor sărmani și împiedicarea reformei sociale, adăugând că „sindicatele muncitorești" au descoperit de îndată șiretlicul și au luat în derâdere intenția copilărească a conservatorilor.

Tânărul era întru totul în favoarea micșorării flotei militare și, pentru a ne demonstra bunele intenții, a propus ca Germaniei să i se dea imediat un ultimatum și să i se ceară să ne urmeze exemplul, în caz contrar urmând să fie distrusă fără milă! Acesta a fost în principiu mesajul său, însă, pe de altă parte, pentru conservatori, Anglia și Germania reprezentau principalii promotori ai păcii și reformei. În acel moment mi-am amintit de carnețelul negru pe care-l țineam în buzunar! Amicii despre care vorbea Scudder erau foarte interesați de pace, înțelegere și reforme!

Totuși, deși poate părea straniu, mi-a plăcut discursul tânărului. Amabilitatea și sinceritatea sa reușeau să estompeze doctrina și ideologia cu care se ghiftuise. De asemenea, vorbele sale mi-au luat o povară de pe inimă. Știam că nu sunt un orator strălucit, dar cuvântarea pe care tocmai o ascultasem îmi demonstrase că sunt de o mie de ori mai iscusit decât Sir Harry.

Imediat ce mi-a venit rândul, nu am început deloc rău. Rugându-mă în sinea mea să nu fie prezent nici un australian, am spus audienței tot ce știam despre Australia, vorbind cu elan despre partidele muncitorești, despre emigrare și asistență

pentru toți. Nu-mi amintesc să fi menționat ceva despre tagma comercianților independenți, dar am întărit ideea că în Australia nu există partide conservatoare, ci numai socialiste și liberale. Această veste a smuls câteva ovații, audiența trezindu-se din amorțeală imediat ce-am început să vorbesc despre afacerile foarte prospere pe care le-am putea face în imperiu dacă ne-am da cu adevărat interesul.

În linii mari, cuvântarea a fost una reușită. Politicianului uscățiv însă nu i-a plăcut, pentru că, înainte să propună audienței să ne mulțumească prin aplauze, s-a referit la discursul lui Sir Harry ca fiind „al unui politician autentic", iar despre expunerea mea a spus că are „elocvența unui reprezentant al emigranților".

În mașină, pentru că-și încheiase cu bine sarcina, gazda mea a jubilat tot drumul. „Strașnic discurs, domnule Twisdon", îmi spuse. „Îndată ajungem acasă. Știți, eu locuiesc singur, așa că puteți să mai rămâneți o zi-două și vom merge la câteva partide de pescuit memorabile."

Am luat o cină fierbinte — pe care o așteptasem de ore bune — și ne-am retras în fumoarul mare și viu colorat, unde am băut grog în fața lemnelor ce trosneau aprig în șemineu. Am simțit că venise momentul să-mi pun cărțile pe masă, convins fiind că tânărul era demn de încredere.

— Sir Harry, i-am zis, am ceva foarte important să vă destăinui. Văd că sunteți o persoană de treabă, așa că voi fi franc cu dumneavoastră. De

unde ați auzit toate acele prostii despre care ați vorbit în seara aceasta?

Chipul i se albi:

— A fost chiar atât de rău? întrebă trist. Într-adevăr, parcă nu a sunat chiar așa de bine. Majoritatea informațiilor le-am găsit în revista *Progressive* și în broșurile pe care mi le trimite periodic consilierul. Credeți cumva că Germania dorește să intre în război cu noi?

— Întrebați-vă același lucru peste șase săptămâni și nu veți mai avea nevoie de un răspuns. Dacă-mi acordați jumătate de ceas din timpul dumneavoastră, am să vă destăinui o istorioară foarte interesantă.

Parcă și văd acea cameră luminoasă, împodobită cu capete de cerbi și tapiserii vechi, iar pe Sir Harry sprijinindu-se agitat de marginea din piatră a căminului, în vreme ce eu stăteam confortabil în fotoliu și îi depănam povestea. Aveam impresia că sunt o cu totul altă persoană, care își asculta cu detașare propriul glas, judecând cu mare atenție și imparțialitate veridicitatea poveștii. Atunci a fost prima dată când am dezvăluit altcuiva tot ce știam, exact așa cum înțelesesem, ceea ce nu-mi făcuse deloc bine, pentru că nu făcusem decât să-mi înrădăcinez și mai adânc în minte informațiile. Fără să omit nici un detaliu, i-am spus totul despre Scudder și carnețelul său, despre lăptar și peripețiile mele prin Galloway. Spre final, tânărul devenise foarte emoționat și se plimba în lungul și-n latul carpetei din fața șemineului.

— Prin urmare, am încheiat, îl aveți la dispoziție pe principalul suspect în cazul crimei din Portland Place. Desigur, puteți anunța poliția — eu nu vă voi împiedica. Nici nu cred că aș putea ajunge prea departe. Vă asigur însă că, în cel mult o oră sau două de la arestarea mea, se va produce un accident și voi sfârși cu un pumnal între coaste. Ca un cetățean cinstit, care respectă și se supune legilor țării, este de datoria dumneavoastră să înștiințați autoritățile. Chiar dacă peste o lună vor apărea regretele și remușcările, acum nu aveți de ce să vă gândiți la acestea.

Mă privea fix, cu doi ochi strălucitori și mari.

— Ce anume ați lucrat în Rhodesia, domnule Hannay? mă întrebă.

— Sunt inginer minier, i-am răspuns. Mica agoniseală am strâns-o în mod cinstit și chiar mi-a făcut plăcere să activez în acest domeniu.

— Nu-i o profesie care să vă macine nervii, nu?

— În această privință, vă pot asigura că stau excelent cu psihicul, i-am spus râzând, după care am luat un cuțit de vânătoare fixat într-un suport pe perete și i-am arătat un vechi truc al negrilor Bantu, aruncând cuțitul în aer și prinzându-l direct între dinți. O scamatorie de mare efect, care nu poate fi realizată de cei cu inima slabă.

M-a urmărit zâmbind și mi-a spus:

— Nu doresc să-mi demonstrați nimic. Poate că la tribună arăt ca un nătărău, dar să știți că am totuși capacitatea să-i cântăresc bine pe oameni. Sunt convins că nu sunteți criminal și nici șarlatan, și am

încredere că mi-ați spus adevărul. Puteți conta pe mine. Așadar, ce-aș putea face pentru dumneavoastră?

— În primul rând aș dori să-i trimiteți o scrisoare unchiului dumneavoastră, fiindcă trebuie neapărat să intru în legătură cu autoritățile guvernamentale înainte de 15 iunie.

— Nu cred să vă ajute prea mult, îmi spuse trăgându-se de mustață. Problema este de competența Ministerului de Externe, iar unchiul meu nu cunoaște pe nimeni acolo. În plus, nici nu cred că l-ați putea convinge. Am însă o idee mai bună. Îi voi scrie direct nașului meu, care este secretar de stat la Ministerul de Externe, un tip foarte de treabă. Așadar, ce doriți să-i transmiteți?

Gazda mea se așeză la birou și scrise tot ce-i dictasem. În principal i-am cerut să-și roage nașul să binevoiască a-i acorda atenție unei persoane de bună credință, pe nume Twisdon (mă gândisem că este mai bine să-mi dau o altă identitate), care urma să-i facă o vizită până pe data de 15 iunie și care îl va aborda rostind parola „Piatra Neagră" și fluierând „Annie Laurie".

— Perfect, spuse Sir Harry. Așa se cuvine să i ne adresăm. Că tot veni vorba, pe nașul meu — Sir Walter Bullivant — îl puteți găsi în Duminica Rusaliilor la reședința sa de la țară. Este foarte aproape de Artinswell, pe cursul râului Kennet. Bun, cu asta am terminat. Și acum, ce urmează?

— Având amândoi aceeași statură, v-aș ruga să-mi împrumutați cel mai vechi costum pe care-l

aveți. Culoarea nu are nici o importanță, câtă vreme este complet diferită de nuanța vechiului meu costum. Apoi, aș dori să ne uităm pe-o hartă a regiunii și să-mi explicați care sunt zonele mai ferite. Iar după ce voi pleca, dacă veți fi luat la întrebări de poliție, indicați-le locul în care s-a prăbușit mașina. Dacă se va întâmpla să fiți vizitat și de celălalt grup, spuneți-le că imediat după accident am luat expresul spre sudul țării.

Tânărul mi-a promis că nu-mi va înșela așteptările, iar eu am trecut la raderea completă a mustății, după care am probat un costum cadrilat ponosit. Cu ajutorul hărții am văzut locul în care ajunsesem și am aflat încă două lucruri la fel de importante: punctul în care șoseaua se intersecta cu linia de cale ferată și zonele cele mai pustii ale regiunii.

La ora două mi-a întrerupt somnul, care mă copleșise chiar în fotoliul din fumoar, și m-a condus clipind somnoros sub cerul înstelat, până în dreptul unei magazii din care a scos o bicicletă veche.

— Imediat ce faci la dreapta, nu te mai abați de la drumul de pe lângă pădurea de brazi, îmi spuse pe un ton poruncitor. Dacă pedalezi fără întrerupere, până când se vor ivi zorile vei fi deja în cele mai înalte zone deluroase. Deoarece vei fi nevoit la un moment dat să continui pe jos, poți scăpa de bicicletă aruncând-o într-o mlaștină. Timp de cel puțin o săptămână poți locui printre ciobani, unde, să știi, o să te simți mai în siguranță decât dacă ai fi fugit în Noua Guinee.

Luându-mi rămas-bun, am pedalat fără oprire pe drumurile înclinate pline de pietriș, până când cerul începu încet să se lumineze. În scurt timp, imediat ce soarele risipise complet ceața, mă aflam într-o lume vastă și verde, cu văi și vâlcele pretutindeni în jur și un orizont albastru foarte îndepărtat. Eram convins că de-acolo voi putea observa toate mișcările urmăritorilor mei.

Capitolul V

CANTONIERUL OCHELARIST

Oprindu-mă în vârful trecătorii, mi-am analizat poziția. În spatele meu, drumul urca printr-un lung defileu, care era de fapt vâlceaua superioară a unui râu. În față se întindea mai bine de un kilometru un spațiu larg, plin cu gropi mocirloase și smocuri înalte de iarbă, după care drumul cobora abrupt la vale, până într-o câmpie al cărei albastru se estompa și dizolva în zare. În stânga și-n dreapta mea erau dealuri verzi, armonios rotunjite și la fel de netede ca o clătită, iar puțin mai spre sud — adică în partea stângă — am observat în depărtare câțiva munți despre care îmi amintisem că reprezentaseră pe hartă alegerea perfectă pentru viitorul meu adăpost. Aflându-mă pe vârful celui mai înalt deal din acea vastă regiune muntoasă, puteam observa chiar și cea mai mică mișcare din întregul ținut. În pajiștile semiaride din josul drumului, la peste cinci sute de metri, o căsuță fumega solitară — unicul semn care-mi spunea că

acolo trăiau semeni de-ai mei. În rest, nu se auzeau decât fluierăturile nagâților și susurul pâraielor.

Se făcuse deja ora șapte când, deodată, am auzit în depărtare același zgomot prevestitor de rele. În acel moment mi-am dat seama că, de fapt, poziția în care ajunsesem ar putea reprezenta în realitate o capcană, pentru că nici măcar un pițigoi nu și-ar fi putut găsi acolo ascunziș.

Am rămas țintuit locului și am ascultat neputincios cum bubuitul motorului se întețea cu fiecare clipă. În scurt timp, am văzut spre răsărit un aeroplan. Zbura la destul de mare înălțime, apoi plonjă câteva sute de metri și începu să dea roată dealurilor, la fel ca un șoim care se învârtește în jurul prăzii și apoi se năpustește fulgerător. Apropiindu-se destul de mult, am putut observa că unul din pasageri își ținea mâinile ridicate în dreptul ochilor și privea în direcția mea. Îmi era limpede că un simplu binoclu fusese suficient pentru a-mi deconspira locația.

Imediat avionul se înălță în cercuri largi, acceleră spre est și deveni în numai câteva momente un simplu firicel de praf pe albastrul cerului.

Situația îmi cerea să reflectez serios la posibilitățile pe care le aveam. Dușmanii mă localizaseră și, evident, următorul pas pe care urmau să-l facă era să mă înconjoare din toate părțile. Nu cunoșteam nimic despre efectivele pe care le dețineau, dar eram convins că nu sunt în nici un caz puține. Agenții din avion îmi văzuseră cu siguranță bicicleta și au presupus probabil că voi încerca să-mi fac pierdută urma pe drum. Gândind că așa

vor decurge lucrurile, am hotărât că aş avea mai multe şanse să pornesc spre nord sau sud. De la drumul principal m-am îndepărtat pedalând rapid aproape o sută de metri, până în dreptul unei mlaştini acoperite cu muşchi de apă. Scăpând de bicicleta care se scufundă odată cu broaştele şi florile de baltă, am urcat pe o colină de unde aveam o privelişte clară a celor două văi. Nimic nu tulbura fâşia lungă şi albă ce le străbătea.

După cum am mai spus, în acea zonă n-aş fi avut unde să pitesc nici măcar un şoricel, iar pe măsură ce soarele se înălţa pe cer locul devenea din ce în ce mai luminos, căpătând aceeaşi strălucire şi prospeţime ca savanele sud-africane. În alte împrejurări mi-ar fi plăcut chiar foarte mult, dar în situaţia în care mă aflam simţeam că mă sufoca pur şi simplu. Acele terenuri pustii reprezentau pentru mine zidurile închisorii, iar aerul proaspăt de munte nu era nici mai mult, nici mai puţin decât duhoarea apăsătoare a unei carcere.

Am dat cu banul — pajura nordul, capul sudul — şi a ieşit pajura, aşa că am luat-o în dreapta, iar în numai câteva clipe ajunsesem deja la marginea crestei ce forma unul din versanţii trecătorii. Privind în zare, drumul arăta pustiu pentru următorii cincisprezece kilometri, dar parcă observasem o maşină. Dincolo de creastă se întindea o pajişte verde ce dispărea în vâlcelele împădurite.

Anii îndelungaţi pe care îi petrecusem în savanele şi stepele sud-africane mă ajutaseră să-mi dezvolt o privire de vultur, ceea ce-mi permitea

adeseori să văd lucruri pe care alții de-abia le-ar fi observat cu un binoclu. Astfel, jos în vale, la câțiva kilometri, mai mulți bărbați avansau în linie, ca niște hăitași la vânătoare.

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să ies imediat din câmpul vizual al gonacilor și am coborât, dar calea îmi era închisă, așa că nu-mi rămânea decât să traversez drumul și să încerc să mă adăpostesc dincolo de dealurile înalte dinspre sud. Automobilul pe care-l observasem se apropia, însă mai avea de parcurs destul de multe pante. Am alergat cât am putut de repede, ghemuindu-mă doar în locurile plane și aruncând din când în când priviri spre fruntea dealului ce mi se înălța în față. Oare să-mi fi imaginat, sau chiar vedeam figuri — una, două, ori chiar mai multe — ce se mișcau în viroaga pârâului?

Întotdeauna apare o mare problemă în momentul în care, înconjurat fiind, vânatului nu-i mai rămâne decât o singură portiță de scăpare. Astfel, în situația mea, cel mai sigur loc era exact acela în care mă aflam, sperând că urmăritorii nu mă vor descoperi. Într-adevăr, era cea mai bună soluție, dar cum aș fi putut rămâne neobservat în acel teren viran? Aș fi fost în stare să mă cufund chiar și în cea mai nămoloasă mlaștină, aș fi escaladat ca o felină cel mai înalt arbore, dar, printre cele câteva băltoace în apropierea cărora susura un mic curs de apă, în jurul meu nu puteam vedea nici măcar un vreasc, ci numai iarbă, o mică movilă și drumul alb ce se întindea în zare.

*

Privind mai atent, într-un loc în care șoseaua cotea puțin, alături de-o mare grămadă de pietre, l-am întâlnit pe cantonier.

Tocmai ajunsese la locul de muncă și-și punea necăjit barosul pe pământ. Mă privi parcă vinovat și căscă.

— Blestemată fie ziua în care am renunțat la oierit! spuse el, ca și cum s-ar fi adresat lumii întregi. Atunci măcar eram propriul meu stăpân. Acum mi-s sclavul guvernului, priponit pe marginea drumurilor, puțin mai isteț la minte, da' și c-o spinare ca a unui sugaci.

Ridicându-și barosul, lovi o piatră, apoi își azvârli imediat unealta înjurând și ducându-și palmele la urechi. „Dumnezeule! Parcă-mi pocnește capul!”, se plânse.

Bărbatul era cam de statura mea, dar mult gârbovit, purta niște ochelari mari cu rame din os și, în general, înfățișarea mai sălbatică îi era accentuată de barba pe care nu și-o mai răsese cam de-o săptămână.

— Nu pot și gata, se plânse din nou. Topograful n-are decât să-mi facă raport. Eu mă duc la culcare.

Deși îmi era foarte clar, l-am întrebat totuși ce-l necăjește.

— Beleaua e că-s mahmur. Noaptea trecută a fost măritișul fiică-mii, Merran, și au dănțuit cu toții în staul până dimineața. Însă eu și cu alți

nuntași ne-am ocupat de băutură — și iacătă ce-am făcut, dacă m-a ispitit cărămiziul ăla fain al vinului!

I-am dat dreptate că ar trebui să stea în pat.

— E ușor de vorbit, suspină el. Ieri însă am primit o notificare cum că noul supraveghetor va veni azi în inspecție. Da' chiar dacă vine și nu mă găsește, ori mă vede beat, totuna e. Aș putea să plec și să le spun că nu-s bine, da' nu-mi va ajuta la nimic, fiindcă știu ei ce înseamnă la mine să-mi fie rău.

Atunci mi-a venit o idee.

— Te cunoaște noul topograf? l-am întrebat.

— Nu, pentru că de-abia a venit de-o săptămână. Știu doar că are o chichineață de mașină și că nu s-ar da în lături să verifice chiar și-n găoacea unui melc.

— Unde-ți este casa? l-am întrebat, și-mi arătă fluturând cu degetul căsuța din preajma pârâului.

— Hai, du-te în pat, i-am spus, și dormi liniștit. O să-ți țin eu locul și o să rezolv problema cu topograful.

Mă privi ca mut și, deodată, când ideea prinse rădăcini în creierul ce-i mustea de alcool, chipul i se lumină și-mi zâmbi larg, inexpresiv.

— Un adevărat prieten, îmi strigă. N-o să-ți fie deloc greu, fin'c-am terminat de spart grămada aia mare de bolovani, așa că pân' la prânz n-ai mare lucru de făcut. Trebuie doar să iei roaba și s-aduci suficient prundiș de la cariera de mai jos, ca să am mâine de unde să-l împrăștii. Numele meu e Alexander Turnbull și-am lucrat șapte ani în

meseria asta, plus douăzeci înainte, ca oier în Leithen Water. Amicii mă strigă Ecky, dar unii-mi spun și Ochilă, pentru că port ochelari, din cauză c-am văzul slab. Dacă te-ntâlnești cu topograful, vorbește-i respectuos și spune-i domnule, fiindcă-s sigur c-o să-i placă. Sper să nu întârzii mai mult de ora prânzului.

Am împrumutat de la cantonier ochelarii și pălăria sa ponosită; mi-am dat jos haina, vesta și gulerul, pe care i le-am dat să le ducă acasă; iar ca accesoriu suplimentar i-am luat și pipa ce emana un damf cât se poate de respingător. După ce-mi repetă ce am de făcut, fără să mai adauge nimic, porni agale spre patul moale care îl aștepta acasă. Totuși, chiar dacă așternutul reprezenta principala sa destinație, cred că mai avea o grijă: să termine ce mai lăsase pe fundul sticlei. Eu însă m-am rugat să ajungă cât mai repede acasă, înainte ca prietenii mei să-și facă apariția prin împrejurimi.

Următorul pas a fost să-mi aranjez cât mai bine ținuta. Mi-am deschis gulerul de la cămașă — o țesătură destul de vulgară, în alb și albastru, asemănătoare cu cele purtate de plugari — și mi-am dezgolit grumazul la fel de bronzat ca al unui cazangiu. Apoi mi-am suflecat mânecile și am scos la vedere un antebraț ca de fierar, bronzat și plin de cicatrice. Pantalonii și încălțările mi le-am prăfuit în țărâna de pe drum, după care mi-am ridicat și cracii de la pantaloni, pe care i-am prins cu o funie deasupra genunchilor. Trecând la figură, am luat o mână de țărână și mi-am însemnat mai evident

grumazul, exact aceeași porțiune pe care eram convins că stimabilul domn Turnbull o evită de fiecare dată când se îmbăiază pentru slujbele de duminică. Cu restul de țărână mi-am mânjit obrajii arși de soare și, știind că ochii unui cantonier sunt întotdeauna puțin inflamați, mi-am azvârlit câteva firișoare de praf în ochi, după care mi i-am frecat cu putere, astfel încât să capete roșeața caracteristică drumarilor.

Sandivșurile pe care mi le făcuse Sir Harry dispăruseră odată cu haina, dar îmi rămăsese la dispoziție prânzul cantonierului, învelit într-o batistă roșie. Am mâncat cu mare poftă câteva bucăți de pită cu brânză și am luat câteva înghițituri din sticla cu ceai rece. În boccea se afla și ziarul regional, *Scotsman*, legat cu sfoară și adresat „Domnului Turnball" — gazetă a cărei menire evidentă era să-i mai îndulcească trecerea timpului. Am legat la loc bocceluța și am pus ziarul alături, la vedere.

Înfățișarea ghetelor tot nu mă mulțumea, așa încât a trebuit să le lovesc de câteva pietre până ce au căpătat aspectul gri și ponosit pe care-l doream. Știind că urmăritorii mei nu vor trece cu vederea nici cel mai mic amănunt, am început să scarmăn prin prundiș și, în scurt timp, degetele și unghiile îmi arătau exact ca ale cantonierului. Mi-am rupt unul din șireturi și l-am înnodat cu o fundă grosolană, iar pe celălalt șiret l-am desfăcut, lăsându-mi astfel ciorapul gros să atârne peste partea de sus a ghetei. Pe drum însă nu se mai

vedea nimeni. Automobilul pe care-l zărisem cu mai bine de jumătate de oră în urmă făcuse cale întoarsă.

Terminându-mi toaleta, am luat roaba și mi-am început scurtele voiajuri până la micuța carieră aflată la nici o sută de metri distanță.

Îmi amintesc de un bătrân cercetaș din Rhodesia, care făcuse multe lucruri stranii la viața lui și care-mi spusese că secretul oricărei profesii este acela de a te implica total în acțiunea respectivă. „Nu vei putea niciodată să-ți duci la bun sfârșit un rol”, mi-a zis el, „dacă nu crezi că *ești* personajul pe care-l joci”. Așa că mi-am îndepărtat din minte toate gândurile, cu excepția acelora referitoare la construirea de drumuri. M-am gândit la căsuța albă din apropiere ca fiind căminul în care locuiesc, mi-am amintit de toți anii în care am păstorit prin Leithen Water, mi-am închipuit cât este de plăcut să dormi într-un pat cât palma, având alături un clondir cu whisky ieftin... Iar pe drumul lung și alb nu zăream pe nimeni.

Din când în când, o oaie rătăcită ieșea de pe pajiște și se holba la mine. Un bâtlan se prăvăli direct în micul iaz format de pârâu și, încercând să prindă niscaiva pești, nu-mi dădu atenție nici cât unei borne kilometrice. Eu însă îmi vedeam de treabă și căram pietrele încet și calm, ca un profesionist. În scurt timp mă încinsesem destul de mult, iar colbul de pe chip se transformase într-un subțire, dar solid strat de ciment. Începusem deja să

număr câte ore ar mai avea domnul Turnbull până la sfârșitul plictisitorului său program de lucru.

Deodată, dinspre drum am auzit o voce înțepată. Am privit într-acolo și, într-un mic Ford de două locuri, mă întâmpină chipul rotund al unui tânăr ce purta melon.

— Ești cumva Alexander Turnbull? întrebă. Eu sunt noul topograf. Locuiești la Blackhopefoot și ai în grijă porțiunea dintre Laidlawbyres și Riggs? Foarte bine! Turnbull, să știi că este un drum foarte bine construit. Următorul kilometru și jumătate este puțin mai lăsat, iar marginile trebuie curățate. Ai grijă să te ocupi de aceasta. Acum, c-am făcut cunoștință și ne cunoaștem, îți doresc o zi bună în continuare.

Înfățișarea mea funcționase de minune în cazul înspăimântătorului topograf. Am continuat munca și, pe măsură ce dimineața se transforma în amiază, circulația începuse să se mai animeze. Din dubița unui brutar care se opintise să urce dealul am cumpărat o pungă cu turtă dulce, pe care mi-am îndesat-o în buzunar, pentru situații de urgență. Apoi am făcut cunoștință cu un cioban care-și mâna oile și care mă sperie puțin când îmi strigă:

— Mă, ce-a pățit Ochilă?

— Stă la pat, că-l doare burta, i-am răspuns, și ciobanul plecă la treburile lui.

Cam pe la amiază, un automobil impunător coborî dealul, trecu încet prin apropiere și opri la vreo sută de metri. Cei trei ocupanți coborâră, ca și cum ar fi dorit să-și dezmorțească picioarele, și veniră agale spre mine.

Pe doi dintre aceştia îi văzusem de la fereastra hanului din Galloway — unul era înalt, subţirel şi negricios, celălalt mai durduliu, zâmbitor şi foarte degajat. Cel de-al treilea părea să locuiască prin regiune — era probabil un veterinar sau un mic fermier. Purta nişte pantaloni scurţi croiţi oribil, iar ochii îi luceau cu agresivitatea unei cloşti.

— 'Neaţa, spuse cel din urmă. Faină şi tihnită muncă.

În timp ce se apropiaseră nu privisem deloc spre ei, aşa că, imediat ce am fost abordat, mi-am îndreptat încet spinarea, am scuipat energic în stânga mea, aşa cum cer bunele maniere ale scoţienilor de rând, şi înainte să le răspund i-am iscodit câteva clipe cu privirea. Aveam în faţă trei perechi de ochi cărora nu le scăpa nici un detaliu.

— Bună, rea, asta ni-i meseria, i-am răspuns sentenţios. Mi-ar plăcea şi mie să stau pe pernele alea moi şi să mă plimb cu maşina, da' cineva trebuie să şi muncească, fin'că drumurile astea nu se cârpesc singure. Dac-ar fi după mine, toţi cei cu maşini ar trebui puşi să repare ce strică.

Tipul ai cărui ochi luceau ameninţător privea spre ziarul de lângă bocceaua lui Turnbull.

— Văd că îţi soseşte la timp gazeta, mi-a spus.

L-am privit indiferent:

— Mda, la ţanc, dacă nu pun la socoteală astea şase zile scurse de la apariţie.

Îl ridică, trecu rapid cu privirea peste antet şi-l puse la loc. Unul din cei doi se uita fix la ghetele

mele și, rostind câteva vorbe în germană, îi atrase atenția interlocutorului meu.

— Faine ghete, dar nu par meșteșugite de pantofarii locului, îmi spuse, într-o doară.

— Nu-s de pe la noi, i-am răspuns pregătit. Astea-s meșterite la Londra. Le-am primit anul trecut de la un domn venit la vânătoare. Ptiu, am și uitat cum îl chema, am adăugat ducându-mi degetele la frunte.

Individul uscățiv li se adresă celorlalți în germană: „Haideți să mergem. Tipul ăsta este în regulă."

Mi-au mai pus totuși o întrebare:

— Fii bun și spune-ne, nu cumva ai văzut în zori trecând pe aici un străin? Mergând pe bicicletă, sau chiar și pe jos?

Eram cât pe ce să le cad în capcană și să le povestesc despre un biciclist care gonea înainte de ivirea zorilor, dar am simțit de îndată pericolul și mi-am intrat imediat în rol.

— Azi n-am putut să mă trezesc prea devreme, le-am spus. Știți, aseară am avut măritișul lu' fi-mea și am dănțuit până spre dimineață. De pe la șapte, când am ieșit din casă, n-am văzut pe nimeni. În afară de domniile voastre, n-au mai trecut pe aici decât brutarul și Ruchill, ciobanul.

Unul din ei îmi dădu un trabuc, pe care-l mirosii pofticios și-l îndesai în bocceaua lui Turnbull. Apoi au pornit spre mașină și, în nici trei minute, s-au făcut nevăzuți.

Ieșisem cu bine dintr-o mare primejdie, dar am continuat să-mi fac treaba și să car cu răbdare

prundișul. Se pare că alesesem varianta cea mai bună, pentru că nici zece minute mai târziu bolidul reveni și unul din ocupanți îmi făcu cu mâna. Așadar, aveam de-a face cu niște profesioniști, care nu lăsau nimic la voia întâmplării.

După ce i-am terminat lui Turnbull toată mâncarea, în scurt timp am isprăvit și cu căratul pietrelor. Nu știam ceea ce aveam să fac în continuare, fiindcă nu mai puteam să-mi mențin multă vreme această deghizare. Providența a fost iarăși de partea mea și l-a ținut în casă pe domnul Turnbull, căci ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi apărut inopinat în peisaj? Știam că drumul curge prin apropierea viroagei, ceea ce nu-mi permitea să mă îndepărtez prea mult, întrucât aș fi atras suspiciuni. Dar trebuia neapărat să scap de acolo. Cred că nimeni nu are o inimă atât de puternică încât să reziste mai mult de o zi presiunii și tensiunii de a fi spionat.

Am rămas la punctul de lucru până la ora cinci. Între timp îmi propusesem să cobor spre casa cantonierului, iar după lăsarea întunericului să-mi încerc norocul și să traversez dealurile din apropiere. Deodată însă își făcu apariția o altă mașină, care opri la numai doi-trei metri de mine. O adiere proaspătă și plăcută însufleți atmosfera, iar șoferul tocmai își aprindea o țigară.

Aveam în apropiere un turism de voiaj, pe ale cărui locuri din spate se aflau o mulțime de bagaje. Când am privit mai atent, spre marea mea surprindere, ocupantul îmi era foarte cunoscut. Da, era Marmaduke Jopley, o adevărată insultă la

adresa seminției umane. Un agent de bursă hapsân, care își întregea veniturile lingușindu-i pe capii și odraslele familiilor nobile și păcălindu-le pe aristocratele bătrâne. „Marmie” era personajul veșnic prezent la baluri, partide de polo și excursii rustice. Un bârfitor și intrigant de primă clasă, care nu s-ar fi dat în lături să-și târască burdihanul zeci de kilometri spre oricine ar fi avut un titlu nobiliar sau un milion de lire. La scurt timp după sosirea mea în Londra, cineva mi-a recomandat să apelez la firma sa, unde am primit din partea lui invitația să cinăm împreună la clubul pe care-l frecventa. Acolo mi s-a lăudat atât de mult cu ducesele și cunoștințele sale, încât îmi făcuse pur și simplu greață. Ulterior, când l-am întrebat pe un gentleman de ce nu-l dădea cineva afară din club, mi s-a răspuns că respectul mult prea mare pe care îl au englezii pentru sexul slab nu le îngăduie să se înjosească în asemenea măsură.

În orice caz, acum era la numai câțiva pași de mine, îmbrăcat elegant și conducând o mașină nouă, aflându-se probabil în drum spre unii din influenții săi amici. Deodată, nu știu ce-mi veni, am sărit direct între bagaje și mi-am încleștat palmele pe umerii săi.

— Noroc, Jopley! i-am șoptit. Bine te-am regăsit, amice!

Speriat de moarte, când își întoarse capul rămase pur și simplu cu gura căscată.

— Cine naiba ești? întrebă gâfâind.

— Numele meu este Hannay, i-am spus. Din Rhodesia, nu-ți amintești?

— Dumnezeule, ucigașul! se sufocă.

— Chiar așa. Și în curând va avea loc o a doua crimă, dacă nu faci exact ce-ți spun. În primul rând dă-ți jos haina. Și șapca, așa...

Copleșit de frică, se conformă fără să crâcnească. Haina lungă și groasă, care se încheia până la gât, îmi masca perfect pantalonii mizerabili și cămașa zdrențăroasă. Imediat ce mi-am îndesat pe cap șapca și mi-am pus mănușile, drumarul prăfuit devenise unul din cei mai fercheși automobiliști din Scoția. Pe capul domnului Jopley am îndesat pălăria îngrozitoare a lui Turnbull și i-am spus să nu îndrăznească s-o dea jos.

Apoi, cu oarecare dificultate, am întors mașina. Planul era să mă întorc pe drumul pe care sosise, în ideea că urmăritorii mei îi observaseră deja mașina și probabil nu-i vor acorda prea multă atenție, mai ales că figura lui Marmie nici nu semăna cu a mea.

— Dragul meu, i-am spus, te-aș ruga să stai liniștit și să nu-mi faci probleme, pentru că nici eu nu am de gând să-ți fac vreun rău. Tot ce doresc este să-ți împrumut mașina pentru o oră sau două. Dar, dacă încerci măcar să deschizi gura, pentru numele lui Dumnezeu, îți jur că-ți voi rupe gâtul. *Savez*?

Mi-a plăcut foarte mult călătoria din acea seară. Am coborât cam 15 kilometri în vale, trecând prin vreo două sate, unde observasem mai multe persoane dubioase ce păreau a-și face de lucru pe

marginea drumului. Cu siguranță aceștia erau urmăritorii mei, spionii în mâinile cărora nu mi-ar fi fost deloc bine dacă ajungeam. Când am trecut prin dreptul lor, nu ne-au dat prea multă importanță, iar unul dintre ei chiar și-a dus mâna la frunte, în semn de salut. I-am răspuns cu același respect.

Cu puțin înainte de lăsarea întunericului am deviat pe un drum ce urca printr-o viroagă de unde, după cum îmi aminteam de pe hartă, aș fi putut ajunge într-o regiune deluroasă pustie. În scurt timp satele dispăruseră, apoi le-au urmat fermele și în cele din urmă chiar și căsuțele izolate. Ajunsesem într-un mic podiș pustiu, în ale cărui mlaștini noaptea cufunda în beznă ultimele licăriri ale apusului. Ne-am oprit și i-am întors mașina domnului Jopley, după care i-am înapoiat tot ce împrumutasem de la el.

— Mii de mulțumiri, i-am spus. Nu credeam că mi-ai putea fi de un așa de mare ajutor. Acum, hai, du-te și anunță rapid poliția.

În timp ce stăteam pe coasta dealului, urmărind ultimele licăriri ale stopurilor mașinii, am reflectat rapid la feluritele nelegiuri de care mă făceam vinovat. Contrar opiniei generale, nu eram un ucigaș, dar devenisem totuși un mincinos fără pereche, un impostor și un tâlhar la drumul mare, având o predilecție pentru automobilele scumpe.

Capitolul VI

ARHEOLOGUL PLEŞUV

Noaptea mi-am petrecut-o într-un loc mai ferit pe coasta dealului, la adăpostul unui bolovan în jurul căruia iarba crescuse înaltă și deasă. Mi-a fost destul de frig, pentru că nu aveam nici haină, nici vestă. Acestea se aflau acum în căminul domnului Turnbull, la fel ca și carnețelul lui Scudder, ceasornicul și — ceea ce era cel mai groaznic — pipa și pungulița cu tutun. Companie nu-mi mai țineau decât banii ascunși în curea și vreo două sute de grame de turtă dulce.

Am înfulecat cu nesaț jumătate din biscuiți și m-am ghemuit în apropierea desișului de iarbă, reușind astfel să mă mai încălzesc puțin. Buna dispoziție revenindu-mi, chiar m-am gândit că acest joc de-a v-ați ascunselea e plăcut, mai ales că până în prezent fusesem extraordinar de norocos. Lăptarul, hangiul amator de literatură, Sir Harry, cantonierul și idiotul de Marmie — toți contribuiseră din plin la destinul mai mult decât favorabil

de care mă bucurasem. Însă prima reușită fusese cea care-mi dăduse convingerea că voi reuși să ies cu bine din această încurcătură.

Problema care nu-mi dădea pace era că, în curând, foamea își va spune cu adevărat cuvântul. Când se întâmplă ca un bancher evreu să-și curme singur zilele, dintr-un motiv sau altul, a doua zi toate jurnalele scriu că „victima nu ducea lipsă de nimic". Dacă se va întâmpla să-mi frâng gâtul prin cine știe ce râpă, m-am gândit că despre mine nu vor scrie în nici un caz același lucru. Pentru că biscuiții nu făceau decât să-mi stârnească foamea, m-am întins și am început să mă gândesc la bunătățile pe care nu le-am prețuit deloc în Londra. Mi-am amintit de cârnăciorii puțin crocanți pe care mi-i pregătea Paddock și la apetisantele felioare de bacon cu ouă ochiuri — adeseori nu făceam decât să strâmb din nas când le vedeam! Apoi, erau cotletele rumene de la club și acea șuncă rece, dar atât de gustoasă! Gândurile-mi zburaseră către tot ce putea fi comestibil, poposind în cele din urmă la porția mărinimoasă de mușchi file, completată cu o litră de bitter și aperitive din brânză topită întinsă pe felii de pâine prăjită. Tot visând la aceste delicatese, am adormit buștean.

Dimineața, cam la o oră după ivirea zorilor, m-am trezit tremurând amorțit. Fiind foarte obosit și dormind neîntors, mi-au trebuit câteva clipe bune ca să-mi amintesc unde mă aflu. Prin desișul firelor de iarbă am văzut cerul palid și albastru, apoi o culme înaltă de deal și la urmă ghetele mele, puse

cu grijă într-o tufă de afine. M-am ridicat și-am privit în vale, privire care m-a făcut să-mi leg șireturile cu o viteză fantastică.

Nu mai departe de trei, patru sute de metri, mai mulți bărbați se apropiau în linie, bătând fiecare smoc mai înalt de iarbă. Se părea că Marmie nu întârziase prea mult cu răzbunarea.

M-am furișat din adăpost până într-un șanț ce urca pe marginea costișei și care mă conduse până în canalul îngust al unui izvor, de unde m-am cățărat de-a bușilea până în vârful crestei. Privind în urmă, am văzut că nu fusesem observat. Hăitașii își vedeau liniștiți de treabă și urcau încet dealul.

Am alergat cocârjat cam șapte sute de metri în spatele crestei, având grijă să nu intru în câmpul lor vizual, iar când am considerat că ajunsesem în punctul cel mai înalt m-am ridicat și am fost de îndată reperat de unul din urmăritori. Imediat s-au auzit câteva strigăte și-am văzut cum grupul de urmăritori își schimbă direcția, urcând anevoios spre locația mea. Am mai făcut câțiva pași, astfel încât să le dau impresia că voi continua în aceeași direcție, dar imediat m-am ghemuit și am făcut cale-ntoarsă, iar în nici douăzeci de minute deja mă aflam pe versantul de deasupra locului în care dormisem. De acolo am avut plăcerea să-mi observ gonacii grăbindu-se spre vârful dealului, către o țintă complet falsă.

În acel moment aveam mai multe opțiuni, dar am ales creasta care făcea unghi comun cu cea pe care tocmai o străbătusem, în ideea că astfel între

mine și urmăritori se va interpune o ravenă adâncă. Efortul fizic îmi pusese serios sângele în mișcare, însă eu continuam să mă minunez de prezența de spirit pe care o avusesem și, mergând mai departe, mi-am luat micul dejun din resturile de turtă dulce rămase prin buzunare.

Nu cunoșteam deloc acea zonă și nici nu-mi trecea prin minte ce-aș putea face în continuare. Aveam totuși deplină încredere în forța picioarelor mele, însă pe de altă parte nu puteam uita că urmăritorii erau familiarizați cu regiunea, iar ignoranța mea nu putea fi decât un uriaș handicap. În față mi se deschise o mare de dealuri ce unduia din ce în ce mai înalt către sud, dar spre nord se întrerupea în câteva creste largi ce delimitau văi întinse și puțin adânci. Micul versant pe care-l alesesem cobora peste vreo trei kilometri într-o pajiște ce arăta ca o pungă larg deschisă. Mi s-a părut o direcție la fel de bună ca oricare alta.

Stratagema pe care o folosisem îmi oferise un avantaj suficient — cam de douăzeci de minute — și, în plus, aveam în spate un versant care ar fi trebuit să mă țină departe de privirile indiscrete ale hăitașilor. Totuși, din câte se părea, poliția chemase în ajutor localnici, pentru că aceștia îmi depistaseră deja poziția și începuseră să strige. Imediat ce le-am făcut cu mâna, doi dintre ei au plonjat în viroagă și-au început să urce direct spre mine, în vreme ce colegii acestora continuau să meargă pe porțiunea lor de creastă. Mă simțeam de parcă aș fi luat parte la un concurs al cercetașilor școlari.

Însă, în scurtă vreme, joaca se transforma într-o vânătoare reală. Privind în spate, am văzut că numai trei dintre ei mă urmăreau direct, ceea ce-mi dădea de înțeles că toți ceilalți porniseră pe trasee ocolite, pentru a mă încercui. Gândindu-mă că scăparea mi-ar putea veni la fel de bine și din lipsa de cunoștințe, am decis să-mi încerc șansele și să ies din acel labirint de viroage, căutând să ajung cât mai repede în pajiștea în formă de pungă pe care-o văzusem cu numai câteva minute în urmă. Știam că trebuie neapărat să pun o distanță apreciabilă între mine și gonaci, dar eram totodată conștient de faptul că nu puteam face acest lucru decât pe un teren potrivit. Dacă aș fi avut unde să mă ascund, aș fi făcut-o deja, dar pe acele culmi pleșuve puteai vedea de la sute de metri chiar și zborul unei muște. Speranța îmi rămăsese numai în forța picioarelor și în abilitatea de-a mă furișa — aptitudini pe care nu puteam în nici un caz să le folosesc pe acele costișe. Ce mai, nu eram făcut pentru peripeții montane. Cât de bine mi-ar fi prins un ponei african!

Am țâșnit ca un glonț și-am coborât înainte ca urmăritorii să apuce să urce creasta și să aibă sub ochi întreaga zonă. Am traversat un pârâu și am ajuns pe o șosea ce forma o trecătoare între două ravene. În față îmi apăru o pajiște destul de întinsă, care culmina într-o pantă în vârful căreia trona un straniu pâlc de arbori. În șanțul de lângă drum era o poartă din dreptul căreia pornea o cărăruie acoperită de iarbă ce ducea dincolo de primul val al ținutului deluros.

Am sărit în micul canal și, peste câteva sute de metri — când mă îndepărtasem suficient de mult de șosea —, iarba dispăruse și făcuse loc unui drum foarte bine întreținut. Evident, acesta ar fi trebuit să ducă spre o casă. Astfel, având în vedere că norocul încă nu mă părăsise, mă gândisem că l-aș putea urma, fiindcă părea cea mai bună soluție, mai ales că în acea îndepărtată locație zărisem și câțiva copaci în spatele cărora îmi puteam foarte ușor pierde urma.

Nu am urmat drumul, ci pârâiașul ce-l flanca pe dreapta, unde ferigile dese și zăgazurile înalte ale cursului de apă îmi ofereau un ecran de protecție acceptabil. Alegerea a fost cât se poate de bună, pentru că imediat ce-am intrat în mica depresiune, când am privit în spate, urmăritorii mei își făcuseră deja apariția pe creasta de pe care tocmai coborâsem.

După aceasta n-am mai privit în urmă; nu mai aveam timp de așa ceva. Am alergat de-a lungul pârâului, ghemuindu-mă cât puteam în spațiile deschise, dar trecând în cea mai mare parte prin apele puțin adânci ale micului torent. Câteva minute mai târziu am descoperit o căsuță părăsită ce avea în preajmă un șir de mormane de turbă și o grădină năpădită de buruieni. Apoi, am traversat rapid o pajiște cu iarbă tânără și am ajuns la marginea unei plantații de brazi bătuți de vânt. De acolo am zărit coșurile fumegânde ale unei case aflate la câteva sute de metri în stânga. Renunțând să mai urmez cursul pârâului, am traversat un alt șanț și în numai câteva momente pătrunsesem pe

un răzor destul de accidentat. O scurtă privire peste umăr îmi confirmase că eram încă departe de privirile urmăritorilor care, din câte se părea, încă nu trecuseră de prima pantă a movilei.

Datorită faptului că fusese cosit, și nu secerat, terenul deosebit de dificil era împânzit și cu o mulțime de tufe de rododendroni. O pereche de zburătoare negre, care nu păreau să fi fost păsări de grădină, își luă imediat zborul la apariția mea. Casa era o fermă care nu se deosebea cu nimic de clădirile din acea regiune, poate cu excepția unei elegante aripi văruite în alb, de care era atașată o verandă din sticlă dinăuntrul căreia mă privea chipul blajin al unui domn în vârstă.

Fără să pierd vremea am pășit țanțoș peste bordura ce marca o fâșie din pietriș și am intrat pe ușa deschisă a verandei. Înăuntru, camera era plăcută, cu geamuri mari într-o parte și cu o mulțime de cărți în cealaltă. În camera următoare am observat și mai multe cărți, iar în locul măsuțelor erau vitrine, asemenea celor din muzee, pline cu monede și unelte stranii din piatră.

În centrul camerei se afla un birou cu spațiu liber pentru picioare, iar pe scaun, în fața câtorva hârtii și volume deschise, stătea bătrânul binevoitor pe care-l zărisem puțin mai devreme. Chipul îi era rotund și luminos, foarte asemănător celui al domnului Pickwick[1], ochelarii mari și-i ținea pe

[1] Samuel Pickwick, protagonistul romanului *Documentele clubului Pickwick*, de Charles Dickens, caracterizat de simplitate și generozitate (n. tr.).

vârful nasului, iar creștetul capului îi era la fel de lucios și de neted ca o oglindă. Când am intrat nu schiță nici un gest, ci doar își ridică liniștit sprâncenele și așteptă să vorbesc.

Nu mi-a fost deloc ușor să încep să-i povestesc unui străin cine eram și ce doream, sperând să-i câștig simpatia în cele numai cinci minute pe care le aveam la dispoziție. Așa că nici nu am încercat s-o fac. Ochii bătrânului străluceau atât de intens și-mi spuneau atât de multe, încât nu mi-am putut găsi cuvintele. Pur și simplu am rămas țintuit de privirea sa și am început să mă bâlbâi.

— Prietene, pari destul de grăbit, îmi zise calm.

Am încuviințat arătând cu capul spre fereastra din dreptul căreia, printr-o porțiune mai puțin deasă a plantației de brazi, se deschidea o perspectivă către pajiștea pe care se puteau zări, la vreo opt sute de metri, mai multe figuri ce înaintau în linie.

— Ah, înțeleg, spuse bătrânul, luând un binoclu și examinând răbdător figurile. Un urmărit general, așa-i? Ei bine, vom rezolva mai târziu această chestiune. Pentru moment trebuie să le atrag atenția acestor polițiști neciopliți că au pătruns pe o proprietate privată. Mergi în cabinetul meu și vei găsi acolo două uși, intră pe cea din stânga și vei fi în perfectă siguranță.

După care acel om extraordinar își luă tocul și reîncepu să scrie.

Urmându-i sfatul, am ajuns într-o cămăruță întunecată, unde mirosea puternic a substanțe chimice și în care lumina pătrundea printr-o

ferestruică înălțată destul de sus pe perete. În momentul în care ușa se închise în spatele meu, am auzit un clic destul de asemănător celui făcut de ușile caselor de bani. Important era că-mi găsisem încă o dată un adăpost neașteptat.

Cu toate acestea, nu mă simțeam deloc liniștit. Comportamentul bătrânului gentleman mă nedumerea și, aș putea spune, chiar mă înspăimânta puțin. Acceptase mult prea repede să-mi fie complice, de parcă mi-ar fi așteptat sosirea. Și, în plus, inteligența de care dădea dovadă i se putea citi clar în privire.

În acel locșor întunecat nu auzeam nici un sunet. Din cunoștințele mele, poliția ar fi putut foarte ușor să treacă la perchiziționarea casei, iar dacă ar fi făcut-o, desigur, ar fi dorit să vadă și ce se ascunde dincolo de ușa pe care intrasem. Am încercat totuși să-mi mai liniștesc sufletul și să uit cât îmi era de foame, adoptând o atitudine mai optimistă și gândindu-mă că bătrânul nu-mi va putea refuza o masă. Așa că am început să-mi pregătesc micul dejun; bineînțeles, șunca și ouăle m-ar fi săturat, dar numai dacă aș fi primit cam o jumătate de pulpă de porc și cel puțin o duzină de ouă. Și, deodată, în timp ce deja salivam visător, se auzi un clic și ușa se deschise.

Am ieșit din nou la lumina zilei și l-am găsit pe bătrân stând într-un fotoliu și privindu-mă iscoditor.

— Au plecat? l-am întrebat.

— Da, însă numai după ce i-am convins că ai trecut deja de colina următoare. Nu-mi face deloc

plăcere ca poliția să intervină între mine și cel pe care am onoarea să-l ajut. Această dimineață a fost providențială pentru dumneata, domnule Richard Hannay.

În vreme ce rosti aceste cuvinte, pleoapele începură să-i tremure și să se lase puțin peste ochii cenușii săgetători. În mai puțin de-o fracțiune de secundă îmi reveni în minte fraza lui Scudder, când mi-l descrisese chiar pe acest individ, spunându-mi că „își poate acoperi ochii la fel ca un șoim". Înțelesesem că intrasem direct în tabăra inamicilor.

Primul impuls a fost să sar la gâtul ticălosului bătrân și să dispar rapid. Se pare însă că-mi anticipase intenția, pentru că-mi zâmbi amabil și-mi arătă cu capul spre ușa din spate.

Când m-am întors, doi aghiotanți își țineau pistoalele îndreptate spre pieptul meu.

Așadar, îmi știa numele, dar poate că nu-mi cunoștea și înfățișarea. Imediat ce-mi străfulgeră prin minte acest gând, am considerat că mai am totuși o cât de mică șansă.

— Nu știu despre ce vorbești, i-am spus aspru. Și pe cine numești dumneata Richard Hannay? Numele meu este Ainslie.

— Chiar așa? zise zâmbind. Bănuiesc că mai ai și altele. Prin urmare, nu vreau să ne contrazicem pe tema unui nume.

Adunându-mi toate forțele, am înțeles rapid că veșmintele, respectiv lipsa hainei, a vestei și gulerului, nu au cum să mă trădeze. Arborând mina unui om ursuz, am ridicat din umeri.

— Presupun că în cele din urmă mă vei preda poliției. Dumnezeule, jur că-mi doresc să nu-mi fi ieșit în cale blestemata aia de mașină, fir-ar să fie de ghinion! Uite, ia tu banii și gata, i-am spus aruncându-i pe masă patru monede din aur.

Își deschise puțin ochii: „Ah, nu. În nici un caz nu te voi preda poliției. Eu și prietenii mei dorim să facem o mică înțelegere, asta-i tot. Domnule Hannay, spre nefericirea dumitale, ai ajuns să cunoști prea multe. Pesemne că ești un foarte bun actor, dar nu suficient de isteț."

Deși-mi vorbise foarte sigur pe el, reușisem totuși să observ apariția unei firave îndoieli.

— Of, pentru Dumnezeu, să terminăm odată cu sporovăiala, i-am spus revoltat. Totul merge împotriva mea. N-am avut nici un pic de noroc de când am acostat în Leith. Ce mare crimă am făcut dacă am profitat de ocazie și am sustras niște bani dintr-o mașină lăsată pe marginea drumului? Nu-s vinovat de nimic altceva, dar chiar și numai pentru atât, blestemații ăștia de copoi mă urmăresc de două zile pe nenorocitele astea de dealuri. M-am săturat! Bătrâne, poți face orice dorești! Ned Ainslie nu mai are puterea să lupte.

Vedeam clar cum îndoiala îi pătrundea din ce în ce mai adânc în inimă.

— Prin urmare, mă obligi să-ți istorisesc eu recentele tale peripeții? mă întrebă.

— N-am de ce, șefu', i-am răspuns ca un cerșetor care se vaită. N-am mai mâncat nimic de două

zile. Așa că, dacă-mi dați ceva să mănânc, veți auzi chiar de la mine adevărul gol-goluț.

Se părea că foamea își pusese serios amprenta pe chipul meu, pentru că bătrânul îi făcu semn unuia dintre bărbații din dreptul ușii. Acesta mi-a adus o bucată de plăcintă rece și un pahar cu bere, pe care le-am dat gata ca un lup înfometat — sau, mai degrabă, ca Ned Ainslie, fiindcă intenționam să-mi păstrez rolul. În timp ce mâncam, mi se adresă brusc în germană, dar l-am privit absent și am continuat să înfulec.

Apoi i-am povestit pățaniile mele — cum acostasem în urmă cu o săptămână în Leith și pornisem imediat într-o călătorie spre Wigtown, la fratele meu pe care nu-l mai văzusem de ceva vreme. Cum rămăsesem fără bani — în timpul unei petreceri, dar fără să le dau prea multe detalii — și cum văzusem printre ramurile unui tufiș o mașină luxoasă căzută în viroaga unui pârâu. Am continuat apoi cu ispita care nu-mi dădea pace — deși eram perfect sănătos la cap — și care-mi spunea să mă apropii de automobilul în care, spre stupefacția mea, am văzut trei monede pe scaun și una pe podea, pe care le-am băgat rapid în buzunar și m-am făcut de îndată nevăzut. Pe urmă i-am istorisit cum, spre nenorocul meu, poliția fusese deja informată, fiindcă, imediat ce am încercat să-mi cumpăr dintr-o brutărie ceva de mâncare, vânzătoarea începuse să strige după poliție, iar câteva ore mai târziu, în timp ce-mi spălam fața

într-un izvor, eram cât pe ce să fiu prins, reușind să scap numai renunțând definitiv la vestă și la haină...

— Pot să-și ia banii înapoi, am încheiat, fiindcă de-un așa noroc mai bine mă lipsesc. Bogătașii ăia hăituiesc un om sărman. Dar, pe de altă parte, dacă domnia voastră ar spune că a găsit banii, atunci sunt convins că nimeni nu v-ar face nici un fel de probleme.

— Aptitudinile tale actoricești chiar mă surprind, Hannay, spuse bătrânul.

Am izbucnit înfuriat:

— Da' mai încetează odată, fir-ar să fie! Ți-am mai zis, numele meu este Ainslie și n-am cunoscut până acum nici un Hannay. Mai bine mă lăsam prins de poliție decât să tot aud repetându-mi-se Hannay în sus, Hannay în jos; iar maimuțele astea cu pistoale... Nu, șefu', vă rog să mă iertați, m-a luat gura pe dinainte. Vă sunt mai mult decât recunoscător pentru haleală și, dacă tot s-au lămurit lucrurile, v-aș rămâne și mai îndatorat dacă-mi veți îngădui să plec.

Îmi era limpede că devenea din ce în ce mai nedumerit. Bătrânul nu mă văzuse niciodată, iar înfățișarea mea se modificase destul de mult față de felul în care arătam în fotografii — însă de acest lucru și-ar fi dat seama numai dacă reușise să pună mâna pe vreuna. În Londra obișnuiam să mă îmbrac destul de elegant, iar acum arătam exact ca un vagabond.

— Nu intenționez să te las să pleci. Dacă ești cine susții că ești, în curând vei avea șansa să-ți

clarifici situația. Pe de altă parte, dacă ești cine bănuiesc eu că ești, atunci nu cred că vei mai apuca să te bucuri prea mult de lumina zilei.

Sună dintr-un clopoțel și de pe verandă își făcu apariția un al treilea bărbat.

— În cinci minute să fie pregătit Lanchester-ul, spuse bătrânul. La prânz vom fi trei persoane, mai adăugă, privindu-mă fix.

Aceasta a fost cea mai grea încercare, pentru că percepeam ceva malefic și straniu în acei ochi reci, nepământești, perfizi, chiar infernali. A fost un calvar. Privirea pătrunzătoare a bătrânului mă subjugase și chiar îmi dăduse la un moment dat impulsul de a mă arunca la picioarele sale și de a-i cere iertare, implorându-l să mă accepte de partea lor. Pare destul de ciudat, dar imboldul trăit a fost unul pur fizic, în care slăbiciunea creierului și-a spus cuvântul în fața unui spirit puternic. Însă am reușit în cele din urmă să rezist și chiar să-i rânjesc:

— În curând o s-aflați cine sunt, i-am spus.

— Karl, i se adresă în germană unuia din bărbații ce stăteau în dreptul ușii, pe ăsta îl ții în magazie până mă întorc și răspunzi cu capul pentru el.

Imediat am fost scos afară din cameră, având câte un pistol în dreptul fiecărei tâmple.

*

Magazia era de fapt o cameră plină de igrasie, situată în vechea fermă. Pe podeaua denivelată nu se afla nici măcar o carpetă, iar singurul obiect pe

care puteam ședea era un fel de pupitru școlar. Fiecare fereastră fusese bine zăvorâtă cu scânduri masive din lemn, iar interiorul complet cufundat în beznă mirosea puternic a mucegai. Bâjbâind pe lângă pereți am simțit mai multe butoaie, lăzi și saci pe care nu-i puteam urni. Imediat ce temnicerii mei întorseseră cheia în broască, începuseră să patruleze prin fața ușii.

M-am așezat în camera rece și întunecată, într-o dispoziție cât se poate de proastă. Cu siguranță, bătrânul plecase în căutarea celorlalți doi ticăloși, care mă luaseră ieri la întrebări. Aceștia mă văzuseră în rolul de cantonier, iar acum nu le-ar fi fost deloc greu să-și reamintească de figura mea, mai ales că nici nu-mi schimbasem costumația. Ce-ar fi căutat un drumar la peste treizeci de kilometri de locul său de muncă? O întrebare, cel mult două le-ar fi spulberat orice îndoială. Mai mult ca sigur că i-au interogat deja pe domnul Turnbull și chiar pe Marmie; iar dacă au ajuns și la Sir Harry, atunci le va fi totul cât se poate de limpede. În plus, într-o confruntare directă, în această casă izolată, care mi-ar fi fost șansele împotriva a trei criminali, susținuți de aghiotanții lor înarmați?

Am început să mă gândesc visător la polițiștii care acum se opinteau din greu să-mi ia urma pe dealuri și prin viroage. În definitiv, fiindu-mi concetățeni, aceștia ar fi trebuit să fie oameni de onoare și sunt convins că n-ar fi fost în nici un caz mai nemiloși decât aceste hiene. Problema este că n-ar fi crezut o iotă din ce le-aș fi spus. Bătrânului

cu pleoapele ca de șoim nici nu i-a trebuit prea mult ca să scape de ei. Din câte bănuiam, trebuie să fi avut o înțelegere cu ofițerii de rang înalt. Dar cel mai probabil avea scrisori de recomandare din partea cabinetului de miniștri, politicieni care, în naivitatea lor, îi facilitaseră cât se putea de mult posibilitatea de a complota și unelti împotriva britanicilor — fiindcă așa înțeleg unii să facă politică în țara lor.

În orice caz, eu mai aveam cel mult două ore până la întoarcerea celor trei și nu-mi mai rămânea altceva de făcut decât să-mi aștept sfârșitul, pentru că nu vedeam cum aș mai putea ieși din această încurcătură. Mi-am dorit să fi avut măcar cutezanța lui Scudder, fiindcă, recunosc, în acele momente simțeam că nu mai sunt capabil de nimic. Furia era singurul lucru care-mi mai insufla cât de cât energie. Aceasta dăduse naștere unui vulcan lăuntric și mă chinuia cu gândul că mă lăsasem prins în capcana dușmanilor. Înainte de a fi răpus, speram totuși să frâng gâtul măcar unuia dintre ei.

Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât furia creștea în intensitate, așa că m-am ridicat și am început să umblu încet prin cameră. Am tras de câteva scânduri de la ferestre, dar fără nici un rezultat. De afară se auzea cloncănitul câtorva găini, iar eu am început să orbecăi printre sacii și lăzile de lângă perete. Lăzile erau ferecate, iar sacii păreau plini cu pesmeți pentru câini, un fel de biscuiți ce miroseau puternic a scorțișoară. Apoi, în timp ce rătăceam prin cameră, am găsit în perete un mâner ce merita examinat.

Era ușa închisă a unui dulap — ceea ce în Scoția este numit „orman". L-am zgâlțâit puțin și părea destul de fragil. Așa că am apucat mânerul cu ambele mâini și, pentru că oricum nu aveam ceva mai bun de făcut, am tras cu forță. Ușa cedă și pocni puternic, zgomot care crezusem că le atrăsese atenția celor două gărzi. Am așteptat nemișcat câteva clipe și am trecut apoi la verificarea rafturilor.

Înăuntru am găsit o mulțime de lucruri stranii. În buzunarele de la pantaloni știam că am vreo două bețișoare de chibrit, așa că mi-am zis că a venit momentul să le folosesc și am făcut lumină. Deși flacăra a pâlpâit pentru numai câteva clipe, mi-a fost totuși de ajutor, fiindcă am văzut pe-o etajeră câteva lanterne. Am luat una la întâmplare și am pornit-o — funcționa.

Noua mea ustensilă mi-a permis să investighez cu mai multă ușurință conținutul dulapului. Am găsit acolo mai multe sticle și cutii cu substanțe ce miroseau foarte bizar, fără îndoială trebuie să fi fost chimicale pentru cine știe ce experimente, și câțiva colaci din fire de cupru, precum și metri întregi de mătase impermeabilă. Am mai găsit o cutie plină cu capse detonante și o funie pentru fitile. Apoi, în spatele unui raft, am dat peste o cutie maro din carton, înăuntrul căreia se afla o casetă din lemn. I-am forțat încuietoarea și am văzut înăuntru vreo șase calupuri cenușii, de cinci-șase centimetri. Am scos unul din cutie și, strângându-l încet între degete, am văzut că se sfărâmă destul de ușor. După ce-am mirosit substanța și-am pus câteva

grame pe limbă, m-am așezat îngândurat. Pesemne că anii pe care mi-i petrecusem ca inginer de mine își arătau acum roadele: era lentonită.

Un singur calup ar fi fost mai mult decât suficient pentru a face fărâmițe întreaga casă. Folosisem în Rhodesia acest explozibil și îi cunoșteam bine puterea. Problema era că nu știam exact ce cantitate ar trebui să folosesc, modul în care s-o armez și nici de timpii de sincronizare nu eram prea sigur. Aveam numai o vagă noțiune despre forța explozibilului, întrucât, deși îl folosisem, nu-l pregătisem cu mâinile mele.

Însă mi se oferise o șansă, poate unica. Riscul era uriaș și trebuia să mi-l asum, fiindcă alternativa nu era alta decât certitudinea morții. Un calcul rapid îmi spusese că șansele de a mă arunca singur în aer erau de cinci la unu; în orice caz, aș fi preferat mai degrabă această posibilitate decât aceea de a fi locatarul unei gropi săpate la doi metri în pământ. Într-adevăr, perspectivele nu erau deloc strălucite, însă, câtă vreme mai exista o șansă, aveam datoria s-o încerc, atât pentru mine, cât și pentru patria mea.

Decizia a apărut imediat ce mi-am amintit de sărmanul Scudder. A fost unul din cele mai dificile momente din viața mea, pentru că, adeseori, în situațiile extreme îmi lipsește acea tărie interioară care să mă ajute să-mi păstrez sângele rece. Cu toate acestea, am reușit să-mi înfrâng temerile, mi-am înăbușit înfiorătoarele îndoieli care nu-mi dădeau pace și m-am autoconvins că efectuez un

experiment la fel de simplu ca și focul de artificii al lui Guy Fawkes[1].

Am luat un fitil lung cam de doi metri și i-am atașat o capsă detonantă, după care am rupt un sfert dintr-o cărămidă de lentonită și am fixat-o în apropierea ușii, într-o crăpătură în podea, dedesubtul unui sac, apoi am introdus cu grijă capsa. Din câte îmi imaginasem, dacă în dulap găsisem un exploziv atât de puternic, s-ar fi putut la fel de bine ca mare parte din cutiile din cameră să fie pline cu dinamită. În această situație, evident, eu și agenții nemți, împreună cu aproximativ un acru de pământ, am fi pornit într-o fulgerătoare călătorie aeriană. Exista acest risc, pentru că uitasem complet care sunt proprietățile lentonitei. Însă nu aveam vreme să mai iau în calcul toate posibilitățile. Conjunctura groaznică în care ajunsesem mă îndemna să acționez cât se poate de rapid.

M-am adăpostit sub pragul unei ferestre și am aprins fitilul. Am așteptat două, trei clipe într-o tăcere mormântală — întreruptă numai de târșâitul cizmelor ce patrulau prin fața ușii și de cloncănitul indiferent al găinilor ce se plimbau liniștite pe afară. Încredințându-mi sufletul Creatorului, începusem să mă întreb unde voi fi în următoarele cinci secunde...

Un val de căldură înăbușitor țâșni dinspre podea și zăbovi o fracțiune de secundă în cameră. Peretele

---

[1] Pe 5 noiembrie se sărbătorește în Anglia *Ziua focurilor de artificii*, în amintirea lui Guy Fawkes, care a încercat în anul 1605 să arunce în aer clădirea Parlamentului (n. tr.).

din fața mea se lumină orbitor în auriu și se dizolvă într-un bubuit atât de puternic, încât mai că-mi lichefie creierul. Un obiect greu mi se prăbuși peste umărul stâng și, din câte-mi amintesc, în acel moment am leșinat.

Starea de inconștiență nu dură mai mult de câteva secunde. Simțind că mă sufoc în fumul gros și gălbui, m-am ridicat anevoie de sub dărâmături. De undeva din spate simțeam aer proaspăt. Glafurile ferestrelor căzuseră, iar prin multitudinea de crăpături și spărturi fumul se strecura rapid spre cerul senin al amiezei. Sărind peste ce mai rămăsese din pervaz am ajuns în mijlocul unei curți, învăluit într-un nor de fum dens și foarte usturător. Eram extenuat și mă simțeam paralizat, dar îmi puteam mișca totuși picioarele, așa că am pornit împleticindu-mă, cât mai departe de casă.

De cealaltă parte a curții am căzut în șănțulețul care se continua într-un apeduct din lemn ce ducea spre roata unei mori de apă. Răcoarea apei mă revigoră și-mi reaminti că trebuie să găsesc rapid o modalitate de scăpare. Am înaintat anevoios prin canalul verde clisos până când, ajungând în dreptul roții, am reușit să mă strecor rapid prin lagărul osiei și-am aterizat direct pe un pat din paie. Între timp, un cui îmi agățase o porțiune din posteriorul pantalonilor, așa că am fost nevoit să-i cedez o bună bucată de stofă.

Moara fusese scoasă de mult din uz. Scările interioare erau putrede, iar podeaua podului era împânzită cu găuri făcute de șobolani. Deși rotițele

minții continuau să funcționeze, deodată mă cuprinse o amețeală puternică, în timp ce brațul și umărul stâng îmi erau amorțite de durere. Am privit printr-o fereastră și am văzut că fumul continua să învăluie casa, iar printr-una din ferestrele de la etaj se înălța spre cer un fuior gros de fum. Strigătele de furie îmi confirmau că reușisem să produc, cu ajutorul lui Dumnezeu, pagube destul de serioase, probabil chiar și un mic incendiu.

Însă nu aveam vreme de pierdut, mai ales că refugiul temporar pe care mi-l găsisem reprezenta cea mai proastă ascunzătoare posibilă. Indiferent cine s-ar fi aflat pe urmele mele, după ce-ar fi văzut că în magazie nu este nici un cadavru, primul loc în care ar fi căutat, evident, ar fi fost chiar moara în care mă adăposteam. De la o altă fereastră am observat puțin mai departe un vechi porumbar din piatră. Dacă aş fi reușit să ajung acolo neobservat, aș fi găsit un ascunziș perfect, fiindcă, după cum îmi imaginasem, dușmanii mei, odată ce vor înțelege că nu sunt rănit și că mă pot mișca, vor bănui că am pornit prin ținuturile deluroase și vor căuta să-mi ia urma într-acolo.

Am coborât încet pe scara putredă, împrăștiind paiele în spatele meu, pentru a-mi acoperi urmele. Am repetat apoi același lucru pe podeaua morii și în preajma pragului ușii care de-abia se mai ținea în balamale. Aruncând o privire scurtă, am observat că între mine și porumbar se afla o porțiune de teren pietruită, ceea ce-mi permitea să nu-mi fac remarcată trecerea. În plus, un alt atu îl reprezenta faptul că

până la porumbar drumul era camuflat de acareturile morii. M-am furișat rapid până în spatele porumbarului, unde-am și descoperit cum m-aș putea cățăra.

Aceasta a fost o altă sarcină foarte dificilă. Umărul și brațul mă dureau groaznic, iar capul îmi vâjâia atât de puternic, încât simțeam că-s pe punctul de-a leșina. Totuși, am reușit să ajung în vârf, folosindu-mă de pietrele ieșite din linia fațadei și de golurile din zidărie, precum și de tulpinile rezistente de iederă. Imediat ce-am ajuns sus m-am întins în spatele unui mic paravan, unde mi-am și îngăduit să leșin.

Când m-am trezit, capul parcă îmi ardea, probabil și datorită razelor de soare, care îmi cădeau direct pe chip. O perioadă destul de îndelungată am stat nemișcat, pentru că fumul oribil pe care-l inspirasem îmi slăbise toate articulațiile și parcă-mi blocase mintea. Dinspre casă se auzeau mai multe sunete — bărbați care vorbeau gutural și zgomotul unui motor de mașină. M-am strecurat pe acoperiș printr-o mică spărtură în tavan, de unde am putut observa tot ce se petrecea în curte: din casă tocmai ieșiseră un tânăr în pantaloni scurți și un paznic cu capul bandajat. S-au învârtit puțin prin jurul casei și apoi au pornit spre moară. Unul dintre ei a zărit bucata de stofă prinsă în cui și-și atenționă colegul. Imediat s-au întors în casă, de unde au ieșit însoțiți de alți doi camarazi, dintre care unul era chiar bătrânul sâsâit. Toți aveau pistoale.

Timp de jumătate de oră au scormonit prin toată moara, pentru că i-am auzit clar cum dărâmau

butoaiele și trăgeau furioși de scândurile putrede. Apoi au ieșit și au început să se certe violent, chiar în fața porumbarului. Servitorul bandajat la cap a fost aspru dojenit și a fost trimis să încerce ușa porumbarului și, pentru un moment, chiar am fost sigur că vor urca spre mine. Dar s-au răzgândit și au plecat înapoi spre casă.

Întreaga după-amiază mi-am petrecut-o pe acoperiș, împreună cu principalul meu torționar: setea. Limba mi se uscase mai ceva ca un lemn putred și, pentru ca durerea să fie și mai intensă, a trebuit să ascult cu răbdare clipocitul apei în șanțul morii. Am privit pe furiș într-acolo și am văzut că micuțul curs de apă susura molcom de pe colină, iar imaginația mă purtă până în vârful viroagei, acolo unde-și avea probabil izvorul, rece ca gheața și împrejmuit de ferigi și mușchi. Pentru a-mi răcori chipul în acea fântână binecuvântată aș fi fost în stare să plătesc chiar și o mie de lire.

Înălțimea la care mă aflam îmi oferea o perspectivă asupra întregii zone. O mașină cu doi ocupanți tocmai se îndepărta în viteză, iar pe unul din dealuri, un bărbat se îndrepta călare spre răsărit. Eram convins că porniseră în căutarea mea și le-am urat succes.

Dar mai văzusem ceva foarte interesant. Casa era construită pe cea mai înaltă creastă a platoului, iar singurul deal mai semeț era cam la zece kilometri distanță. Pe această creastă, după cum observasem mai înainte, se afla un pâlc de arbori — îndeosebi brazi, dar și câțiva frasini și fagi.

Deoarece porumbarul se înălța cam până la nivelul vârfurilor copacilor, am putut vedea dincolo de aceștia. Păduricea de brazi nu era compactă, ci forma un cerc în mijlocul căruia se afla un gazon oval, care semăna destul de mult cu un vast teren de cricket.

Nu mi-a luat prea multă vreme ca să înțeleg: era un aerodrom — și chiar unul bine tăinuit. Locația fusese aleasă cu multă înțelepciune, pentru că din exteriorul acelui amfiteatru natural, împrejmuit de brazi înalți, nimeni n-ar fi putut observa aterizarea avioanelor. Chiar dacă, să presupunem, cineva ar fi urmărit zborul unui aeroplan, indiferent din ce direcție ar fi privit, ar fi rămas cu falsa impresie că aeroplanul a trecut dincolo de deal. Numai o persoană aflată în apropiere ar fi înțeles despre ce este vorba și, bineînțeles, cineva care ar fi privit printr-o lunetă de pe una din crestele dealurilor din depărtare, dar pe acolo nu se aventurau decât ciobanii, iar aceștia nu obișnuiesc să poarte cu ei binocluri. Scrutând și mai departe, spre orizont se întindea albastrul mării — descoperire care mă iritase și mai mult, fiindcă realizasem că din această locație secretă inamicii noștri ne puteau survola nestingheriți apele teritoriale.

Șirul gândurilor îmi aminti de aeroplanul care ar fi trebuit să se întoarcă la bază — o situație care nu mi-ar fi convenit absolut deloc, pentru că știam că ar fi avut mari șanse să mă descopere. Așa că toată după-amiaza mi-am petrecut-o rugându-mă să vină cât mai repede noaptea, și mare mi-a fost bucuria

când soarele dispăru în spatele munților de la apus, iar ceața amurgului cotropi încet întreg ținutul. Avionul de care mă temeam întârziase. Când asfințitul era pe punctul de a se transforma în întuneric, am auzit șuieratul aripilor și am văzut în depărtare cum aparatul plana încet spre căminul său ascuns între copaci. Luminile pâlpâiră puțin înainte să se aprindă, iar în preajma casei începu o forfotă care ținu până după lăsarea beznei. Apoi totul se cufundă în tăcere.

Slavă Domnului că am avut parte de-o noapte cu adevărat întunecată. Luna era în ultimul pătrar și urma să-și facă apariția mult mai târziu. Setea însă nu-mi mai permitea să zăbovesc, așa că, în jurul orei nouă, am început să cobor. Nu mi-a fost deloc ușor. Când ajunsesem la mijlocul peretelui am auzit deschizându-se ușa din spatele casei și fasciculul unei lanterne străluci câteva minute agonizante pe zidul morii — răstimp în care n-am făcut altceva decât să rămân agățat de tulpinile iederii, rugându-mă ca respectivului să nu-i treacă prin minte să vină cumva în spatele porumbarului.

După ce lumina dispăru, m-am lăsat încet pe solul arid al curții și m-am târât, la adăpostul unui șanț din piatră, până în apropierea cordonului de copaci din jurul casei. Dacă aș fi știut cum, evident, aș fi încercat să scot din funcțiune aeroplanul, dar m-am gândit că o asemenea acțiune ar fi fost mai mult ca sigur sortită eșecului. Neavând altă opțiune, am continuat să înaintez pe coate și pe genunchi. Fiind convins că în jurul casei trebuie să

existe unele sisteme de protecție, pipăiam cu mare grijă fiecare palmă de pământ și, în scurt timp, aveam să descopăr că precauția nu-mi fusese zadarnică, pentru că la numai câțiva metri mai în față am găsit un fir metalic bine camuflat, întins cam la un cot de pământ. Dacă aș fi fost mai pripit și aș fi rupt acea sârmă, cei din casă ar fi fost imediat alertați și nu le-ar fi fost deloc greu să-mi ia urma și să mă captureze.

Am descoperit alt fir o sută de metri mai în față, întins chiar pe marginea unui pârâu. Dincolo de acesta se desfășurau ținuturile bogate în vegetație, unde, în numai cinci minute, îmi făcusem deja pierdută urma printre ferigi și buruieni. În zece minute, după ce am ocolit și urcat colina din vârful căreia micuțul curent răzbătea până-n apropierea morii, îmi scăldam chipul în apele binecuvântate ale izvorului.

Știind că n-am vreme de pierdut, imediat ce mi-am potolit setea am pornit la drum și nu m-am mai oprit decât în clipa în care mă îndepărtasem cam la zece kilometri de acea clădire blestemată.

Capitolul VII

MOMEALA PESCARULUI

Pe creasta unui deal am hotărât să zăbovesc puţin şi să-mi cântăresc situaţia. Nu mă simţeam deloc bine, iar durerile crunte pe care trebuia să le suport îmi umbreau mulţumirea şi bucuria că scăpasem cu bine. Fumul exploziei îmi intoxicase plămânii, iar orele de plajă petrecute pe acoperişul porumbarului nu mă ajutaseră cu nimic. Aveam o migrenă îngrozitoare şi eram destul de deprimat. În plus, umărul începuse să mi se umfle şi de-abia îmi mai puteam mişca braţul stâng.

Planul pe care mi-l făcusem era să ajung la căsuţa domnului Turnbull, ca să-mi recuperez lucrurile, îndeosebi carneţelul lui Scudder, după care să pornesc spre sud. Cu cât intram mai repede în contact cu secretarul de stat de la minister, Sir Walter Bullivant, cu atât era mai bine. Nu mai eram interesat să obţin şi alte dovezi, în afara celor pe care deja le aveam. Chiar dacă nu m-ar fi crezut, aveam datoria să încerc, pentru că, oricum s-ar fi

derulat lucrurile, în prezența unui guvernant mi-ar fi fost fără îndoială mult mai bine decât în mâinile afurisiților de germani. În acel moment parcă am simțit o oarecare simpatie față de poliția britanică.

Având parte de-o încântătoare noapte înstelată, nu mi-a fost prea greu să-mi găsesc traseul. Regiunea în care ajunsesem îmi era cunoscută datorită hărții studiate împreună cu Sir Harry, așa că, pentru a ajunge la pârâul unde-l întâlnisem pe cantonier, știam că trebuie să mă îndrept spre sud-vest. În toate aceste călătorii n-am reținut numele locurilor prin care-am cutreierat, dar cred că este vorba despre cursul inferior al râului Tweed. După cum estimasem, mă aflam cam la treizeci de kilometri depărtare, ceea ce însemna că n-aș fi putut ajunge acolo decât spre dimineață. Prin urmare, ziua trebuia să mi-o petrec undeva la adăpost, pentru că înfățișarea mea era groaznică — nu aveam haină, vestă și nici pălărie, pantalonii îmi erau rupți, mâinile și chipul îmi erau mai negre ca ale unui coșar, ca să nu mai amintesc și de fermecătorii mei ochi, la fel de roșii ca o ridiche pârguită. Așadar, nu se cădea să apar într-o astfel de ținută în fața respectabililor mei concetățeni.

Imediat după ivirea zorilor m-am spălat puțin într-un pârâu și, mânat de foame, m-am apropiat de căsuța izolată a unui păstor. Capul familiei nu se afla acasă, ci numai soția acestuia — o bătrână amabilă și foarte curajoasă, spun asta pentru că imediat ce m-a văzut a tras o sperietură zdravănă și a apucat un topor pe care în nici un caz n-ar fi ezitat să-l

folosească, dacă ar fi avut de-a face cu un răufăcător. Văzându-mi aspectul jalnic, a trebuit să-i spun că am căzut — fără să-i dau amănunte — și, ca o adevărată samariteană, nici nu mi-a pus alte întrebări, ci mi-a oferit un castron cu lapte și whisky, îngăduindu-mi să-l beau liniștit lângă plita călduroasă din bucătărie. Cu siguranță că mi-ar fi îngrijit și umărul, dar acesta mă durea atât de rău încât nu aș fi lăsat-o pentru nimic în lume să-l atingă.

Nu știu ce impresie i-am făcut — probabil mă considerase un hoț ce-avea mustrări de conștiință —, dar când am vrut să-mi arăt recunoștința pentru castronul cu lapte și i-am oferit o liră, m-a respins dând din cap și spunând să le-o dau „acelora care o merită". În acel moment am protestat atât de vehement încât probabil și-a schimbat părerea despre mine și a luat moneda, dăruindu-mi în schimb un tartan nou-nouț și o pălărie veche a soțului ei. După ce m-a învățat cum să-mi înfășor pledul în jurul umerilor și am părăsit modesta locuință, arătam ca un veritabil scoțian, așa cum sunt ei descriși în poemele lui Robert Burns. Pentru mine era important că-mi îmbogățisem puțin garderoba.

Mi-a prins chiar foarte bine noul meu strai, fiindcă vremea se schimbă brusc înainte de amiază, iar ploaia măruntă și deasă mă obligă să-mi găsesc adăpost sub streașina unei stânci din viroaga unui pârâiaș, unde mi-am și găsit un culcuș confortabil pe un morman din ramuri de ferigă. Pe înserat m-am trezit țeapăn și foarte posomorât, iar umărul mă chinuia mai rău ca o durere de măsea.

Potolindu-mi foamea cu bucata de brânză și turta de ovăz pe care mi le dăduse bătrâna, am pornit la drum cu puțin înainte de lăsarea întunericului.

Suferințele pe care a trebuit să le îndur în acea noapte nu m-au părăsit deloc printre dealurile și colinele îmbibate cu apă. Nemaiavând posibilitatea să mă ghidez după stele, am încercat să-mi amintesc cât am putut de bine harta. De două ori am avut neșansa să cad în câteva smârcuri cu mușchi de turbă. Deși nu mai aveam decât cel mult cincisprezece kilometri până la destinație, greșelile pe care le-am făcut mi-au dublat distanța, iar ultima sută de metri am parcurs-o cu dinții încleștați și cu o amețeală care mă înnebunea. Până la urmă am reușit, iar dis-de-dimineață băteam la ușa domnului Turnbull. Ceața era foarte densă și nu-mi permitea să văd șoseaua.

Îmi deschise chiar domnul Turnbull — lucid, dar parcă mai mult decât atât. Îmbrăcat într-un costum negru vechi, destul de bine întreținut, cu guler din pânză fină; era proaspăt bărbierit și ținea în mâna stângă o Biblie de buzunar. Nu mă recunoscuse.

— Cine-i hoinarul care s-a încumetat pân' aci în sfânta dimineață de Sabat? întrebă el.

Pierdusem șirul zilelor. Așadar, sărbătoarea de Sabat era motivul pentru strania sa costumație.

Capul îmi vâjâia puternic și nu am fost în stare să-i răspund coerent, dar mă recunoscu și observă că nu mă simțeam deloc bine.

— Mi-ai păstrat lentilele? întrebă.

Am scos ochelarii din buzunarul de la pantaloni și i i-am înmânat.

— Pesemne că te-ai întors pentru haină și vestă, continuă el. Intră, te rog. Dumnezeule, da' parc-ai avea plumb în picioare. Hai, mai rabdă oleacă și acu-ți aduc un scaun.

Simțeam că sunt cât pe ce să mă îmbolnăvesc de malarie, pentru că oasele mă dureau îngrozitor, probabil umezeala abundentă din timpul nopții își spunea acum cuvântul, în vreme ce umărul și toxinele inhalate înrăutățeau și mai mult lucrurile. Domnul Turnbull m-a ajutat binevoitor să mă dezbrac și mi-a pus la dispoziție un pat între cele două dulapuri ce căptușeau pereții bucătăriei.

Bătrânul cantonier s-a dovedit un adevărat prieten. Soția îi murise cu mai mulți ani în urmă, iar după căsătoria fiicei sale locuia singur.

În cele zece zile cât am stat acolo m-a îngrijit cât a putut de bine. Eu însă doream să fiu lăsat în pace și să-i permit febrei să-și urmeze cursul. Spre surprinderea mea, odată ce temperatura a dispărut, mi se vindecase întrucâtva și umărul. Chiar dacă în numai cinci zile am fost capabil să mă dau jos din pat, însănătoșirea a fost totuși dificilă și mi-a mai luat ceva timp să mă pun pe picioare.

În fiecare dimineață pleca la muncă, având grijă să-mi lase mâncare și lapte cât să-mi ajungă până seara, când se întorcea și se așeza tăcut în colțul unde se afla căminul. Nici chiar după ce mă mai înzdrăvenisem nu m-a asaltat cu întrebările. De câteva ori mi-a adus și ziarul, același *Scotsman*,

vechi de două zile, de unde aflasem că interesul pentru crima din Portland Place se mai domolise. De fapt, nu se mai menționa nimic despre aceasta, singura informație cât de cât mai interesantă fiind despre un fel de petrecere ecleziastică, numită Adunarea Generală.

Într-una din zile, gazda a descuiat un sertar și mi-a dat cureaua: „Am găsit o grămadă de arginți în ea", îmi spuse. „Numără-i, ca să vezi dacă-s toți."

Nici măcar nu l-a interesat cum mă cheamă. Eu, pe de altă parte, l-am întrebat dacă a venit cineva care să-l chestioneze în legătură cu rolul interpretat de mine ca drumar.

— Da, a fost un individ într-o mașină, care m-a întrebat cine m-a înlocuit în acea zi. Am încercat să-l duc de nas, dar a tot insistat și a trebuit să-i spun că mai primesc uneori câte-o mână de ajutor din partea bunului meu frate de la biserică. Și, pe cât arăta de înfiorător, pe atât îi era de stâlcit graiul.

În ultimele zile îmi cam pierdusem răbdarea, așa că, imediat ce-am început să mă simt mai bine, am decis că a venit vremea să pornesc la drum. Dar acest lucru n-a fost posibil până într-a douăsprezecea zi a lunii iunie, când am avut norocul să fiu însoțit de un văcar ce-și ducea cornutele în Moffat. Era vorba despre un prieten al lui Turnbull, Hislop, care-și făcuse apariția în acea dimineață și care, după micul dejun, se oferise să mă ia cu el.

Probleme destul de mari am avut în momentul în care am vrut să-i dau lui Turnbull cinci lire pentru găzduire. Până la el n-am mai întâlnit o

persoană atât de refractară. Insistențele mele l-au făcut să devină puțin necuviincios, dar în cele din urmă, rușinat, acceptă banii fără ca măcar să-mi mulțumească. Iar când i-am spus că-i rămăsesem pe viață recunoscător, a mormăit ceva despre „serviciu contra serviciu". S-ar putea spune că ne-am despărțit în relații nu tocmai cordiale, dar eu nu cred c-a fost așa.

Hislop, un tip foarte jovial, îmi vorbise aproape fără oprire pe drumul ce ne purtase printr-o trecătoare și apoi prin însorita vale din Annan. Povestindu-i despre prețul ovinelor în târgurile din Galloway, îi lăsasem probabil impresia că sunt un oier din acele locuri. Tartanul și pălăria veche, după cum am mai spus, mă ajutaseră să arăt ca un adevărat scoțian, așa că nu-mi făceam griji în privința deghizării. Însă mânarea vitelor este o treabă îngrozitor de lentă, drept pentru care întreaga zi n-am parcurs decât vreo douăzeci de kilometri.

Dacă inima nu mi-ar fi fost atât de împovărată, m-aș fi bucurat de acea călătorie, mai ales că am avut parte de-o vreme frumoasă și senină, priveliștea alternând constant și purtându-ne pe dealuri și prin pajiști verzi, unde ciocârliile și găinușele de baltă cântau acompaniate de sunetul cristalin al pârâurilor. Pe mine însă nu mă interesau frumusețile verii și cu atât mai puțin conversația cu Hislop, întrucât se apropia ziua fatidică de 15 iunie, iar dificultățile cu care mă confruntasem aproape că mă aduseseră în pragul deznădejdii.

Am cinat într-un modest han din Moffat, după care am parcurs vreo trei kilometri până la halta de unde urma să iau trenul spre sud. Expresul de noapte avea plecarea la miezul nopții, așa că, pentru a trece mai repede timpul, m-am refugiat pe unul din delușoarele din apropiere și am dormit câteva ore. Însă, datorită oboselii, am dormit prea mult și am reușit să prind trenul cu numai două minute înainte de plecare. Confortul scaunelor din compartimentul de clasa a treia și mireasma puternică de tutun m-au mai înveselit puțin mi-au dat speranțe că sunt pe drumul cel bun.

*

Spre dimineață am coborât în Crewe, unde am fost nevoit să aștept până la ora șase ca să iau trenul spre Birmingham. După-amiaza eram deja în Reading, orășel din care am luat un tren local spre depresiunile din Berkshire. În acea regiune cu râuri lente și lunci bogate în vegetație, aproximativ în jurul orei opt seara, cobora în mica haltă din Artinswell un călător obosit și prăfuit — un hibrid între veterinar și fermier —, purtând pe braț un pled cadrilat alb-negru (nu îndrăznisem să-l port așa cum se cuvine, pentru că eram deja destul de departe de Scoția). Pe peron se aflau câteva persoane, așa că am considerat că nu mi-ar strica să întreb pe ce drum să apuc.

Cărarea ducea printr-o pădure deasă de fagi și apoi cobora într-o mică vale, unde am zărit printre

copacii din depărtare câteva dealuri calcaroase acoperite cu iarbă. Spre deosebire de meleagurile scoțiene, aerul era greu și searbăd, dar foarte dulce, datorită teilor, castanilor și tufelor de liliac înflorite. Am trecut un pod pe sub care curgea molcom un pârâu flancat de albul imaculat al florilor de piciorul-cocoșului. Puțin mai sus se afla o moară, ale cărei zbaturi produceau un sunet plăcut și reconfortant, care mă liniștea și se potrivea perfect cu acea atmosferă înmiresmată. Privind înspre verdele halucinant, îmi veni să fluier și buzele-mi începură să fredoneze exact refrenul din „Annie Laurie".

De pe unul din malurile cursului de apă își făcuse apariția un pescar care, pe măsură ce se apropia, începuse și el să fluiere același molipsitor refren. Străinul era un bărbat masiv, îmbrăcat cu o flanelă ponosită, pe cap avea o pălărie cu boruri largi, iar pe umăr îi atârna o desagă similară acelora purtate de pictorii peisagiști. M-a salutat respectuos din cap și am avut surpriza să întâlnesc una dintre cele mai imperturbabile figuri pe care le-am văzut vreodată. Sprijinindu-și undița lungă și mlădioasă de parapetul podețului, se apropie și privi apa alături de mine.

— Limpede ca un cristal, nu-i așa? mă abordă politicos. N-aș da păstrăvii noștri din Kennet pentru nici un alt pește. Ia uite ce exemplar frumos — trebuie să aibă pe puțin două kilograme. A trecut însă amurgul și nu-i mai poți momi.

— Nu-l văd, i-am spus.

— Uite! Chiar acolo, cam la un metru de stufăriş.

— Ah, da, acum l-am zărit. Dar aş fi putut jura că-i doar o piatră neagră.

— Chiar aşa, spuse străinul fluierând un scurt fragment din „Annie Laurie”.

— Twisdon, nu-i aşa?, îmi spuse peste umăr, fără să-şi dezlipească privirea dinspre apă.

— Nu, i-am răspuns scurt, uitând complet care-mi sunt aliaţii. Ba da, scuzaţi-mă.

— Un conspirator înţelept nu-şi uită numele, observă el, zâmbind larg către o potârniche ce tocmai ieşise din umbra podeţului.

M-am întors şi am privit cu admiraţie spre acel chip masculin, cu fălci puternice şi frunte lată, încreţită şi pometi puţin ridaţi, gândindu-mă că am întâlnit în sfârşit un aliat într-adevăr valoros. Ochii albaştri şi capricioşi păreau capabili să pătrundă adânc în miezul lucrurilor.

Deodată, se încruntă şi-mi spuse pe un ton mai aspru:

— Este ruşinos pentru un bărbat în putere să recurgă la cerşetorie. De la mine vei primi o masă şi atât, în nici un caz bani.

O trăsură îşi făcu apariţia, iar tânărul vizitiu îşi ridică biciul în semn de salut adresat pescarului. După ce trecu de noi, pescarul îşi luă undiţa:

— Aceea-i casa mea, îmi spuse, arătând spre o poartă albă, aflată cam la o sută de metri distanţă. Mai aştepţi aici cinci minute şi apoi intri pe uşa din spate, mai adăugă înainte să mă lase singur.

M-am conformat și, în scurt timp, eram în fața unei căsuțe interesante, cu o peluză ce cobora până în dreptul pârâului, și potecă flancată de-un desiș perfect format din dârmoji și liliac. Ușa din spate era deschisă, iar în prag mă aștepta un majordom foarte serios.

— Vă rog, poftiți, îmi spuse acesta și mă conduse printr-un hol, apoi pe o scară din dos, până într-un dormitor plăcut, cu vedere spre pârâu. Pe pat mă aștepta un echipament complet, pregătit doar pentru mine: haine curate, un costum maro din molton, cămăși, gulere, cravate, accesorii pentru bărbierit, piepteni și chiar o pereche de pantofi din lac.

— Sir Walter a considerat că vi s-ar potrivi veșmintele domnului Reggie, îmi spuse majordomul. Îi păstrează o parte din garderobă, pentru că obișnuiește să vină regulat aici la sfârșit de săptămână. În camera următoare este toaleta, unde v-am pregătit o baie fierbinte. Cina va fi în jumătate de ceas. Veți fi înștiințat prin sunetul clopoțelului.

Imediat după plecarea valetului, m-am așezat într-un fotoliu din creton și am privit foarte mirat în jurul meu. Parcă eram într-un vis, fiindcă trecusem destul de rapid din tărâmul cerșetoriei în regatul ordinii și al curățeniei. Evident, Sir Walter credea în mine, deși nu-mi puteam explica de ce-ar fi făcut aceasta. Privindu-mă în oglindă, am avut surpriza să văd un sălbatic cu chipul ars de soare și cu o barbă crescută în voie timp de două săptămâni; un amărât ai cărui ochi și urechi erau pline de praf, îmbrăcat cu o cămașă mizerabilă, un costum ponosit și

respingător și niște ghete care nu mai fuseseră curățate de aproape o lună de zile. Trecusem cu bine prin rolul de vagabond și cel de cioban, iar acum un majordom spilcuit mă invita să pătrund în acest templu al huzurului. Dar și mai interesant era că nimeni nu-mi cunoștea adevărata identitate.

Eram hotărât să nu-mi bat prea mult capul și am decis să accept fără tăgadă darurile noilor mei binefăcători. M-am bărbierit și am făcut o baie pe cinste, apoi am probat cămașa, care nu-mi venea deloc rău, și am îmbrăcat costumul. De această dată, în oglindă se afla reflexia unui tânăr chiar atrăgător, aș putea spune.

Sir Walter mă aștepta în salonul slab luminat, stând la o măsuță rotundă pe care se aflau câteva sfeșnice din argint. Imediat ce l-am văzut — arătând atât de sigur pe el, foarte prezentabil și respectabil, întruchipare a legii, ordinii și moralității — am avut un moment de ezitare, nesiguranță care m-a făcut să mă simt ca un intrus. Gazda nu avea de unde să știe ce fel de om sunt, pentru că dacă m-ar fi cunoscut, evident, nu s-ar fi comportat astfel. Așa că nu-i puteam accepta ospitalitatea ascunzându-i adevărata mea identitate.

— Vă sunt mai mult decât recunoscător, i-am spus. De aceea, doresc să vă destăinui totul. Chiar dacă în prezent sunt căutat de poliție, să știți că nu mă fac vinovat de nimic. Vreau să clarificăm încă de la început aceste lucruri și nu vă voi învinovăți dacă-mi veți cere să plec.

— Este în regulă, îmi zâmbi. Pentru moment, nu vă stricați apetitul cu aceste amănunte. Putem discuta și după cină.

Masa a fost într-adevăr copioasă și am mâncat cu poftă tot ce mi s-a oferit, pentru că întreaga zi nu îmbucasem decât vreo două sandvișuri în tren. Sir Walter mă ferici cu câteva pahare de șampanie veritabilă, urmate de un excelent vin de Porto. Când mi-am amintit că timp de trei săptămâni am fost hăituit ca un tâlhar la drumul mare, am simțit pur și simplu că nu mai suport acea atmosferă, unde majordomul și valetul așteptau un singur semn pentru a mă servi. Încercând să-mi uit chinurile, i-am povestit lui Sir Walter despre peştele-tigru din Zambezi, a cărui mușcătură îți poate reteza dintr-odată degetele de la o mână, apoi am discutat despre vânătoare, sport pe care gazda mea îl practicase în tinerețe.

Cafeaua am savurat-o în cabinetul său, o cameră plină de cărți și trofee, foarte comodă și reconfortantă. Atunci mi-am spus că, dacă voi scăpa cu bine din acele încurcături și voi ajunge să am o casă a mea, negreșit voi avea grijă să-mi fac un birou asemănător. După ce ne-au fost luate ceșcuțele de cafea și ne-am aprins țigările de foi, Sir Walter își atârnă picioarele peste marginea fotoliului și-mi ceru să-i povestesc peripețiile prin care am trecut.

— M-am conformat întru totul instrucțiunilor lui Harry, îmi spuse. Iar unicul lucru care m-a făcut să-i dau crezare a fost faptul că mi-a zis că-mi veți destăinui ceva într-adevăr ieșit din comun. Sunt numai ochi și urechi, domnule Hannay.

Când mi-a spus pe nume am tresărit puțin, însă nu am stat mult pe gânduri și am început, evident, cu începutul, povestindu-i despre plictiseala care mă copleșise în Londra și trecând rapid la seara în care Scudder mă surprinsese în pragul ușii. Apoi i-am spus despre Karolidis și conferința din cadrul Ministerului de Externe, ceea ce-l făcu să-și țuguieze buzele și să schițeze un zâmbet. Imediat ce-am ajuns la seara crimei, chipul i-a redevenit grav și serios, dar a continuat să mă asculte în tăcere, aflând astfel totul despre deghizarea mea în lăptar, drumeția prin Galloway și reușita descifrării notițelor lui Scudder.

— Și le aveți aici, cu dumneavoastră? întrebă brusc, inspirând adânc când văzu că scot din buzunar micuțul jurnal.

Nu i-am spus nimic despre conținutul acestuia și am continuat cu întâlnirea pe care am avut-o cu Sir Harry, precum și despre cuvântarea acestuia. În acel moment a izbucnit în râs.

— Harry chiar a spus numai aiureli, nu-i așa? Cred și eu. Este însă un om foarte de treabă; păcat că unchiul său i-a băgat în cap numai prostii. Te rog, continuă, domnule Hannay.

Scurta mea slujbă de cantonier l-a amuzat puțin. După ce mi-a cerut să-i descriu cât pot de bine pe cei doi indivizi curioși, mi-a părut că încearcă să și-i amintească din memorie. Buna dispoziție îi reveni imediat ce-a auzit de soarta nemernicului de Jopley.

Însă bătrânul din casa aflată în apropierea aerodromului secret îl puse pe gânduri și-mi ceru să i-l descriu cât se putea de detaliat.

— Un personaj foarte curtenitor, pleșuv și capabil să-și acopere globii oculari la fel ca o pasăre... Sună într-adevăr sinistru! Iar dumneata ai reușit să-i dinamitezi adăpostul, asta după ce el te salvase din mâinile poliției. Chiar că-i o treabă bună!

Odată ce-am isprăvit povestea, se ridică încet și mă privi de pe covorașul din fața șemineului.

— Pentru moment poți uita complet de poliție, îmi spuse. În această regiune nu o să ai nici un fel de probleme din partea organelor de ordine.

— Dumnezeule! am exclamat. L-au prins pe criminal?

— Nu, dar de două săptămâni nu vă mai aflați pe lista suspecților.

— De ce? am întrebat foarte mirat.

— În principal datorită faptului că am primit o scrisoare de la Scudder. Pot spune că l-am cunoscut destul de bine, mai ales că și lucrase pentru mine. Era un geniu puțin cam excentric, dar în general a fost un om cinstit și onest. Problema lui era că îi plăcea să lucreze absolut singur, ceea ce-l făcea complet nefolositor pentru serviciile secrete — o pierdere destul de importantă, fiindcă avea un potențial aparte. Cred că a fost cel mai curajos om din lume, pentru că, deși frica îl gâtuia, nu sucomba niciodată în fața spaimei. Scrisoarea cu pricina am primit-o pe 31 mai.

— Dar era deja mort de-o săptămână!

— Desigur, însă a fost scrisă și trimisă pe data de 23. Nu anticipase că va dispărea atât de repede. Toate informațiile pe care mi le trimitea le primeam

de obicei în șapte zile, pentru că mai întâi le expedia în Spania, de unde ajungeau apoi în Newcastle. Știți, avea mania de a-și ascunde întotdeauna urmele.

— Și ce v-a spus? am întrebat încet.

— Nimic important. În principal că se află în mare pericol, că-și găsise adăpost la un bun prieten și că voi primi noi vești înainte de 15 iunie. Nu mi-a dat adresa, însă a menționat că locuiește undeva în Portland Place. Bănuiesc că intenția sa era să nu vă dea de gol, în caz că i s-ar fi întâmplat ceva. Imediat ce-am primit-o, m-am consultat cu agenții Scotland Yard-ului și am aflat astfel că prietenul respectiv erați chiar dumneavoastră, domnule Hannay. Din informațiile pe care le aveam reieșea că sunteți un cetățean respectabil. Inițial, am crezut că-mi sunt clare motivele dispariției — cunoscute atât de poliție, cât și de cealaltă parte —, dar, odată ce-am primit primit bilețelul lui Harry, am dedus totul foarte ușor și mă așteptam să apăreți într-una din zilele acestei săptămâni.

Vorbele sale mi-au luat o piatră de pe inimă și m-am simțit un om cu adevărat liber, fiindcă din acel moment luptam numai împotriva dușmanilor țării mele, nu și a legilor patriei.

— Acum, să vedem carnețelul lui Scudder, spuse Sir Walter.

O oră întreagă am analizat însemnările. I-am dezvăluit codul pe care-l descifrasem și l-a prins destul de repede. Deși a trebuit să-mi rectifice în mai multe locuri interpretările, în ansamblu

decodificasem totul corect. Înainte să termine de citit, chipul îi luă o mină foarte serioasă și rămase tăcut câteva momente.

— Nu știu ce s-ar putea înțelege din toate acestea, spuse în cele din urmă. Scudder are dreptate în privința unui singur lucru, și anume evenimentul care va avea loc peste două zile. Dar cum a putut afla? Într-adevăr, va fi ceva destul de urât. Însă toate acele povești despre război și Piatra Neagră par un scenariu tocmai bun pentru o melodramă. Problema este că nu prea am încredere în raționamentul lui Scudder, fiindcă știu că-i plăcea foarte mult să viseze. Avea un temperament artistic exuberant, care-l îndemna de fiecare dată să facă din țânțar armăsar. În plus, mai suferea și de pe urma unor idei fixe. Evreii, de pildă, îl făceau să vadă roșu în fața ochilor. Evreii și marile capitaluri.

— Piatra Neagră... urmă el. *Der Schwarzestein*. Sună ca un roman de doi bani. Iar bazaconiile despre Karolidis diminuează și mai mult credibilitatea poveștii. Spun aceasta deoarece sunt convins că onestitatea ireproșabilă a lui Karolidis îl va ajuta să nu-și piardă viața. Nici un stat din Europa nu-l vrea mort. Mai mult, de curând le-a cântat în strună oficialităților din Berlin și Viena, ceea ce i-a dat destule bătăi de cap șefului meu. Nu! Scudder a exagerat. Sincer, Hannay, nu cred în această ipoteză. Da, s-au pus la cale câteva treburi necurate, afaceri pe care el le-a dezgropat prea mult și pentru aceasta a fost nevoit să plătească cu prețul vieții. Dar îți pot jura că este vorba doar de o simplă

acțiune de spionaj. Una din puterile europene a căpătat prostul obicei de a-și folosi în exces de zel serviciul secret, despre ale cărui metode nu aș putea spune că sunt foarte ortodoxe. Iar din moment ce respectivul stat își plătește agenții în acord, evident, aceștia nu se vor da în lături să comită o crimă, două. Țelul pe care-l urmăresc este să ne descopere amplasamentul navelor de luptă; informații pe care le vor uita apoi printre teancurile de documente secrete de la marină — atât și nimic mai mult.

În acel moment intră în cameră majordomul:

— Sir Walter, aveți o convorbire interurbană, din Londra. Domnul Heath dorește să vă vorbească urgent.

Gazda mea plecă la telefon și reveni în numai cinci minute, alb ca varul:

— Îmi cer iertare pentru nedreptatea pe care i-am făcut-o lui Scudder, îmi spuse. Karolidis a fost împușcat în această seară, la câteva minute după ora șapte.

Capitolul VIII

APARIȚIA PIETREI NEGRE

După opt ore în care am dormit neîntors, dimineața am coborât pentru micul dejun și l-am găsit pe Sir Walter descifrând o telegramă, având în față farfurioare cu brioșe aburinde și castronașe cu unt și marmeladă. Chipul său roz și proaspăt de ieri arăta acum puțin întunecat.

— Imediat ce te-ai dus la culcare am petrecut o oră la telefon, mă întâmpină el. Mi-am rugat șeful să discute cu președintele Camerei Lorzilor și cu ministrul de război, iar aceștia îl vor aduce pe Royer cu o zi mai devreme. Telegrama ne oferă toate detaliile. Diplomatul va ajunge în Londra la ora cinci după-amiaza. Straniu este că numele de cod pentru un *Sous-chef d'Etat Major-Général* trebuie să fie tocmai „Porker"[1].

Mi-a făcut semn să mă așez și a continuat.

— Bineînțeles, nu cred că aceasta ne va fi de prea mare ajutor, pentru că, dacă prietenii noștri au

[1] Porc tânăr pus la îngrășat (engl.) (n. tr.).

fost suficient de isteți încât să afle de primul aranjament, nu văd de ce nu ar fi capabili să afle și despre modificarea planului. Tare aș vrea să știu de la cine se scurg informațiile. În Anglia nu sunt mai mult de cinci persoane care știu despre vizita lui Royer, iar în Franța sunt chiar mai puține, întrucât acolo informațiile de interes național sunt ascunse mai bine.

În timp ce mâncam, a continuat să-mi vorbească și chiar să mă surprindă cu încrederea pe care mi-o acorda.

— Dar n-ar putea fi schimbate din nou planurile? am întrebat.

— Desigur, îmi răspunse, însă dorim să evităm pe cât posibil acest lucru. Aranjamentele inițiale au necesitat o muncă enormă și nici o alternativă nu va putea fi la fel de sigură. În plus, există cel puțin două elemente datorită cărora schimbarea este pur și simplu imposibilă. În definitiv, dacă ar fi absolut necesar, consider că am putea să ne modificăm strategia, dar dificultățile ar fi colosale. Hannay, dușmanii nu sunt atât de naivi încât să-l abordeze pe Royer ca niște borfași de rând și să încerce să-i fure din buzunar informațiile. Ei știu foarte bine că o asemenea acțiune ar tulbura apele și aceasta ne-ar atrage imediat atenția asupra lor. Prin urmare, scopul lor este să-și obțină informațiile fără ca noi să bănuim nimic, după care diplomatul să se întoarcă liniștit în Paris, cu falsa idee că vizita lui a rămas într-adevăr secretă. Dacă nu pot să acționeze în acest mod, vor ști că au dat greș și, bănuind că le

cunoaştem planurile, vor încerca să-şi modifice stratagema.

— În acest caz, mi-am expus și eu opinia, nu ne mai dezlipim o clipă de francez, până când acesta nu ajunge în siguranță acasă. E clar că planul lor este foarte bine pus la punct pentru o anumită locație din Londra, fiindcă altminteri ar fi acționat direct în Paris.

— Royer urmează să cineze cu şeful meu, după care va veni la reşedința mea, unde se vor afla alte patru oficialități: Whittaker, de la Amiralitate, eu, Sir Arthur Drew și generalul Winstanley. Preşedintele Camerei Lorzilor este bolnav și s-a retras în Sheringham. În momentul întâlnirii, diplomatul va primi un document din partea lui Whittaker și apoi va fi escortat până în Portsmouth, de unde va ajunge în Le Havre la bordul unui distrugător. Călătoria este mult prea importantă ca să fie efectuată pe un vas de linie. Până când nu va ajunge în siguranță pe pământ franțuzesc, demnitarul nu va fi scăpat o clipă din ochi. De aceeași protecție va avea parte și Whittaker până în momentul întâlnirii cu Royer. Mai mult de atât nu putem face și, recunosc, îmi este chiar foarte greu să văd unde am putea da greș. Însă trebuie să recunosc că sunt teribil de agitat. Uciderea lui Karolidis va provoca un scandal imens în cancelariile europene.

După micul dejun, m-a întrebat dacă știu să conduc.

— Ei bine, atunci îmi vei fi șofer. Poți îmbrăca echipamentul lui Hudson, pentru că aveți aceeași

statură. Acum, dacă tot ai intrat în joc, nu trebuie să ne asumăm nici un fel de riscuri. Pe urmele noastre se află câțiva indivizi disperați, care, sunt convins, nu ar avea nici cel mai mic respect față de vacanța unui funcționar oficial istovit de muncă.

Când am sosit pentru prima dată în Londra mi-am cumpărat o mașină și am cutreierat puțin prin sudul Angliei, așa că regiunea îmi era destul de cunoscută. L-am condus pe Sir Walter pe Bath Road și am ajuns astfel destul de repede în capitală. A fost o minunată dimineață de iunie, care ne promitea spre amiază o căldură înăbușitoare. Voiajul a fost încântător și ne-a purtat prin câteva orășele cu străzi și șosele proaspăt udate, apoi ne-am strecurat printre văile și pajiștile de pe malurile Tamisei și, exact cu jumătate de oră înainte de amiază, am oprit în fața casei lui Sir Walter, ridicată în Queen Anne's Gate. Majordomul urma să vină cu trenul, împreună cu bagajele.

Primul drum a fost la Scotland Yard, unde am fost întâmpinați de-un gentleman proaspăt bărbierit, care îmi păruse a fi avocat.

— Vi l-am adus pe ucigașul din Portland Place, mă prezentă Sir Walker.

Răspunsul nu se lăsă așteptat și veni însoțit de-un zâmbet forțat: „Ar fi fost un cadou bine venit, Bullivant. După cum bănuiesc, dânsul trebuie să fie domnul Richard Hannay, personajul care ne-a pus pe jar întregul departament."

— Domnul Hannay urmează să vă stârnească în continuare interesul, pentru că are foarte multe să

vă destăinuie, dar nu astăzi. Din rațiuni de forță majoră, povestirea sa trebuie să mai aștepte douăzeci și patru de ore. Atunci, vă promit, vi se vor aduce la cunoștință și vi se vor clarifica toate necunoscutele. Însă, mai întâi, aş dori să-l asigurați pe domnul Hannay că nu va mai suferi nici un fel de neplăceri din partea autorităților.

Promisiunea mi-a fost dată cu promptitudine: „Sunteți liber să vă reluați viața exact de acolo de unde ați lăsat-o. Apartamentul, pe care presupun că nu veți mai dori să-l locuiți, vă așteaptă, împreună cu valetul dumneavoastră. În plus, din moment ce nu ați fost acuzat în mod public, considerăm că nu este necesar să vă disculpăm oficial. Însă, dacă doriți, vom putea face și acest lucru."

— MacGillivray, mai târziu s-ar putea să avem nevoie de ajutorul tău, îi mai spuse Sir Walter înainte să plecăm.

Apoi mă lăsă liber:

— Hannay, mâine dimineață doresc să ne vedem. Cred că nu mai este necesar să-ți amintesc că nu trebuie să sufli nimănui o vorbă. În locul tău, m-aş duce direct în pat, fiindcă se vede că ai rămas mult în urmă cu somnul. Cel mai bine este să stai ascuns, pentru că dacă ești descoperit de unul din prietenii Pietrei Negre vei avea mari probleme.

*

Imediat ce ne-am despărțit m-am simțit destul de straniu. Inițial a fost foarte plăcut să mă știu un

om liber, capabil să umble fără frică pe oriunde dorește. Cele trei săptămâni în care fusesem hăituit de oamenii legii mi-au fost îndeajuns. Așa că m-am dus direct la Savoy și am comandat un prânz pe cinste, după care am savurat cea mai fină țigară de foi a casei. Și totuși, nervozitatea nu-mi dispăruse. De fiecare dată când eram privit, simțeam că mă înroșesc și mă întrebam în sinea mea dacă nu cumva privitorul se gândește la crima de care fusesem acuzat.

După aceea am luat un taxi și am mers mulți kilometri, până în nordul Londrei. Apoi am trecut prin câmpuri, șiruri de vilișoare cu terase, prin mahalale și străzi murdare — dar în toate aceste două ore nervozitatea nu mă părăsi o clipă. Simțeam că se petrec ori că urmează să se petreacă lucruri teribile, și eu, care fusesem una din rotițele principale ale angrenajului, rămăsesem pe dinafară. Royer urma să aterizeze la Dover, Sir Walter plănuia în secret împreună cu câteva personaje necunoscute, iar membrii Pietrei Negre așteptau în umbră, pregătiți să acționeze. Simțeam pericolul și dezastrul iminent, dar totodată am avut un straniu sentiment care-mi spunea că aș putea împiedica producerea catastrofei; aveam convingerea că m-aș putea lupta de unul singur cu răufăcătorii. Însă acum fusesem scos din joc. Era totuși ceva normal, pentru că miniștrii, amiralii, lorzii și generalii nu m-ar fi primit în nici un caz la ședințele lor.

Începusem chiar să-mi doresc o confruntare măcar cu unul din cei trei dușmani. Aceasta ar fi

clarificat mult lucrurile. Simțeam că ard de nerăbdare să-i întâlnesc pe acei ticăloși și să-i culc la pământ. Aceste gânduri mi-au intensificat serios iritarea.

Știam că, mai devreme sau mai târziu, tot trebuia să ajung în apartamentul meu, dar pentru moment hotărâsem să înnoptez la un hotel, mai ales că aveam la mine suficienți bani.

Nervozitatea nu m-a părăsit nici chiar în timpul cinei, pe care am luat-o într-un restaurant de pe Jermyn Street. Nu-mi era deloc foame, motiv pentru care am trecut repede peste mai multe feluri de mâncare. În schimb am băut aproape o sticlă întreagă de vin de Burgundia, dar nici acesta nu mi-a adus buna dispoziție. Simțeam că pur și simplu urmează să explodez. Știam că sunt un individ ca oricare altul, fără calități aparte și fără o inteligență sclipitoare, însă eram convins că, în lipsa mea, totul se va duce de râpă. Am încercat să mă conving, spunându-mi că este o naivitate să încerc să interferez, când patru sau cinci dintre cele mai strălucite minți ale Angliei, având în mâini hățurile întregului imperiu britanic, lucrau de zor la rezolvarea acestei probleme. Și totuși, nimic nu putea reduce la tăcere micuța voce care-mi șoptea la ureche să mă ridic și să trec de îndată la acțiune, fiindcă altminteri nu voi mai avea liniște toată viața.

Drept urmare, la ora nouă și jumătate hotărâsem să pornesc spre Queen Anne's Gate. Mai mult ca sigur că nu mi s-ar fi permis să intru, dar trebuia să

încerc, fie și numai pentru a-mi domoli mustrările de conștiință.

Am pornit pe Jermyn Street, iar la intersecția cu Duke Street am dat peste un grup de tineri. Cu toții erau îmbrăcați în haine de seară, probabil luaseră deja cina, și se îndreptau spre un spectacol de varietăți. Unul dintre ei era chiar Marmaduke Jopley.

Când m-a văzut, a tresărit și-a strigat: „Dumnezeule, criminalul! Băieți, prindeți-l! Ăsta este Hannay, ucigașul din Portland Place!"

Mă apucă strâns de braț, iar ceilalți mă înconjurară. Nu doream să dau naștere nici unui fel de probleme, dar nervozitatea își spuse cuvântul. Un polițist se apropia de noi și ar fi trebuit să-l aștept și să-i dezvălui adevărul, iar dacă nu m-ar fi crezut i-aș fi putut cere să mă ducă la Scotland Yard sau la cea mai apropiată secție de poliție. Însă nemaiputând suporta să văd chipul imbecil al lui Marmie, l-am lovit fulgerător cu stânga, moment în care am avut satisfacția să-l văd întins pe caldarâm.

În acea clipă a început o încăierare aprigă. Deși am primit una sau două lovituri destul de puternice, nu mă înșel când spun că eram sigur că i-aș fi putut dovedi în mai puțin de un minut. Au sărit cu toții pe mine, iar polițistul mă imobiliză de la spate, în vreme ce unul dintre agresori îmi puse degetele în gât.

Înfuriat peste măsură l-am auzit pe ofițer întrebând care-i motivul certei, iar Marmie începu să urle că eu sunt Hannay, ucigașul din Portland Place.

— Spuneți-i să înceteze odată, am strigat. Domnule polițist, vă sfătuiesc să mă lăsați în pace. Scotland Yard-ul știe totul despre mine și riscați să fiți serios muștruluit dacă nu-mi dați de îndată drumul.

— Tinere, tu vii cu mine, îmi răspunse polițistul. Te-am văzut cum l-ai lovit cu sălbăticie pe acest gentleman. Tu ești cel care a început, pentru că el nu-ți făcea absolut nimic. Așa că este mai bine să mă urmezi de bunăvoie, fiindcă altminteri mă văd nevoit să-ți pun cătușele.

Exasperarea și disperarea situației în care ajunsesem îmi dădură o forță ca de taur. Simțind că nu mai trebuie să întârzii prea mult, m-am smuls din strânsoarea polițistului, l-am culcat la pământ pe cel care-mi deranjase gulerul și reverul costumului, după care am pornit rapid pe Duke Street. În numai câteva momente am auzit în spate un fluier și pașii grăbiți ai urmăritorilor.

Știam că agilitatea este una din calitățile mele forte, dar în acea noapte parcă prinsesem aripi. Astfel, am ajuns într-o clipită în Pall Mall, după care am pornit direct spre parcul St. James. L-am ocolit pe polițistul din fața porților palatului, m-am strecurat printre câteva trăsuri ce așteptau la intrarea spre Mall și am intrat pe pod, înainte ca urmăritorii să apuce să traverseze strada. În spațiul deschis al parcului am luat-o la fugă. Pe alei erau câțiva plimbăreți, dar nici unul nu a încercat să mă oprească. Scăparea însă nu-mi putea veni decât în Queen Anne's Gate.

Când am ajuns pe artera principală m-a surprins puțin pustietatea acesteia. Casa lui Sir Walter se afla în porțiunea mai îngustă a străzii și avea parcate în față trei sau patru automobile. La câțiva metri distanță am mai încetinit ritmul și din câțiva pași am fost în dreptul ușii. Dacă valetul mi-ar fi refuzat intrarea ori ar fi întârziat să deschidă, soarta îmi era pecetluită.

Din fericire mi-a deschis aproape imediat ce-am sunat.

— Trebuie să-l văd urgent pe Sir Walter, i-am spus gâfâind. Este o problemă extrem de importantă.

Un om extraordinar, acel majordom. Fără să schițeze nici cel mai mic gest, îmi ținu ușa larg deschisă și apoi o închise în spatele meu: „Sir Walter este ocupat și mi-a lăsat dispoziții clare că nu dorește să fie deranjat. Dacă vreți, puteți aștepta."

Casa era de modă veche, cu camere de-o parte și de alta a holului, la capătul căruia era o firidă unde se afla un telefon și două scaune, unde am și fost invitat să iau loc.

— Uite cum stau lucrurile, i-am șoptit. Ghinionul a făcut să am probleme, dar Sir Walter mă cunoaște foarte bine și, în plus, acum lucrez pentru dânsul. Dacă va veni cineva și va întreba de mine, îi poți spune orice, mai puțin adevărul.

Încuviință din cap și, în acel moment, se auziră din stradă mai multe voci, urmate de sunetul insistent al soneriei. Nu cred să fi admirat pe cineva mai mult decât l-am prețuit pe acel majordom.

Deschizând impasibil ușa, a așteptat ca o statuie întrebările necunoscuților, cărora le-a răspuns cu un calm incredibil. Înghețând parcă în pragul ușii, le-a spus cine este stăpânul casei și ce ordine clare a primit de la acesta. Văzând totul din interior, pot spune că a fost o scenă care m-a încântat mai mult decât oricare altă piesă de teatru.

*

Nu a trebuit să aștept prea mult până când să aud din nou soneria. Însă de această dată, fără nici cea mai mică ezitare, majordomul i-a permis noului vizitator să intre.

În timp ce-și dădea jos haina, l-am recunoscut imediat pe oaspetele proaspăt sosit. Nu exista gazetă sau revistă în care să nu vezi acel chip cu barbă căruntă, tunsă în formă de pică, și buze ferme, încrâncenate, cu nas bont și ochi albaștri foarte pătrunzători. Da, era chiar lordul amiral, personajul care, după cum se spune, a refăcut de la zero forțele navale britanice.

Trecând prin dreptul meu, a fost poftit într-o cameră de la capătul antreului, încăpere de unde am auzit câteva glasuri vorbind încet. Imediat ce ușa s-a închis, am rămas din nou singur.

Timp de douăzeci de minute am stat țintuit pe scaun, gândindu-mă ce-aș putea face în continuare. Eram absolut convins că mi se va cere ajutorul, dar nu aveam nici cea mai vagă idee când și cum s-ar putea întâmpla aceasta. Continuam să-mi tot

privesc ceasul, iar când acele ceasornicului ajunseseră în jurul orei zece și jumătate, am înțeles că întrunirea nu va mai dura mult, pentru că, în mai puțin de-un sfert de oră, Royer urma să gonească pe drumul către Portsmouth...

În acel moment se auzi sunetul unui clopoțel, iar majordomul își făcu imediat apariția. Primul ieși din cameră lordul amiral, care trecu pe lângă mine și mă privi pentru o clipă — răstimp suficient pentru ca inima să-mi tresalte puternic. Nu îl mai văzusem în carne și oase pe acel măreț om, dar în acea fracțiune de secundă i-am putut percepe în ochi scânteia revederii. A fost un licăr, o strălucire vagă, o sclipire aproape insesizabilă care nu putea fi confundată cu nimic altceva și care a apărut involuntar, a ținut o clipă și apoi a dispărut, odată cu persoana sa. Tumultul frenetic al imaginației mi-a fost oprit de zgomotul ușii care se închisese în urma sa.

Am luat cartea de telefon și i-am căutat numărul de acasă. Imediat ce mi s-a făcut legătura, de la celălalt capăt al firului mi-a răspuns vocea unui valet.

— Este acasă Excelența sa? am întrebat

— Excelența sa a revenit în urmă cu jumătate de oră și s-a retras în dormitor, îmi spuse vocea. În această seară nu se simte prea bine. Doriți să-i lăsați un mesaj?

Am închis și eram cât pe ce să mă prăvălesc peste celălalt scaun. Rolul meu în această piesă nu se încheiase. Bine că sosisem la timp, pentru că altfel totul ar fi fost pierdut. Fără să mai stau pe gânduri am pornit către ușă și am intrat fără să bat.

Cinci chipuri își îndreptară foarte surprinse privirile spre mine. La masa rotundă stăteau Sir Walter, Sir Arthur Drew, ministrul de război, pe care-l cunoșteam din fotografii; mai era un bătrân subțirel, probabil Whittaker, de la amiralitate, și generalul Winstanley, a cărui impresionantă cicatrice de pe frunte nu-mi lăsa nici o îndoială cu privire la identitatea sa. Iar ultimul era un bărbat robust, cu mustață gri-verzuie și sprâncene stufoase, pe care-am reușit să-l întrerupt chiar în mijlocul propoziției.

Pe chipul lui Sir Walter, în afară de surprindere, am mai putut citi și iritare.

— Acesta este domnul Hannay, despre care v-am spus mai devreme, încercă el să-mi scuze impertinența. Dar, domnule Hannay, mi-e teamă că această vizită este cât se poate de inoportună.

— Sir, asta rămâne de văzut, i-am răspuns încercând să mă mai liniștesc. Eu cred că am sosit exact la țanc. Pentru Dumnezeu, domnilor, îmi puteți spune și mie cine a ieșit din această cameră în urmă cu un minut?

— Lordul Alloa, îmi răspunse Sir Walter roșu de furie.

— Nu a fost dânsul, am continuat, ci un personaj care-l imită perfect. Este vorba despre un individ pe care l-am mai întâlnit de curând. Nici nu ieșise bine pe ușă, că am sunat imediat la reședința lordului Alloa, de unde mi s-a spus că Excelența sa venise deja de jumătate de oră acasă și se retrăsese în dormitorul său.

— Atunci, cine... cine..., se bâlbâi unul din ei.

— Piatra Neagră, le-am răspuns, aşezându-mă în scaunul recent eliberat şi privindu-le chipurile cuprinse de spaimă.

Capitolul IX

CELE TREIZECI ŞI NOUĂ DE TREPTE

— Este absurd! se revoltă oficialul de la amiralitate.

În acel moment Sir Walter se ridică şi părăsi camera, în vreme ce noi am continuat să privim absenţi tăblia mesei. Zece minute mai târziu se întoarse destul de abătut.

— Am vorbit cu Alloa, ne spuse el. A fost destul de morocănos pentru că l-am trezit, dar mi-a zis clar că după cina luată la Mulross a plecat direct acasă.

— Dar este imposibil, răbufni şi generalul Winstanley. Vrei să-mi spui că am stat la masă aproape o jumătate de oră cu acel personaj şi nu am fost în stare să-l demasc ca impostor? Alloa probabil c-a înnebunit.

— Domnilor, nu vedeţi ingeniozitatea planului? le-am spus. Fiind mult prea interesaţi de problemele vitale cu care ne confruntăm, nu aţi mai acordat nici o atenţie celorlalte lucruri şi aţi luat de bună prezenţa lordului Alloa. Probabil aţi fi intrat

la bănuieli dacă ar fi venit oricine altcineva. Însă ați fost orbiți de faptul că era îndreptățit să-și facă apariția și să participe la această întrunire.

Francezul luă cuvântul și vorbi foarte lent, într-o engleză perfectă.

— Tânărul are dreptate. Logica sa este fără cusur. Dușmanii noștri nu sunt deloc proști!

Își încruntă sprâncenele și ne privi:

— Am să vă spun o povestioară, continuă el. S-a petrecut cu multă vreme în urmă, în Senegal. Eram încartiruit într-o garnizoană izolată și, pentru a-mi petrece cât mai util timpul, obișnuiam să pescuiesc mrene în râul din apropiere. Coșul în care-mi țineam prânzul mi-l transporta o iapă pitică, de rasă pur-sânge arăbesc — un exemplar foarte frumos, cu coamă neagră și păr castaniu, așa cum încă se mai găseau în acele vremuri prin Tombuctu. Ei bine, într-o dimineață, simțindu-mă în mare formă, am ajuns la râu și mi-am pregătit ustensilele, moment în care iapa începu brusc să se agite. O auzeam cum necheza și tropăia puternic din copite, dar încercam s-o liniștesc vorbindu-i calm. Deși mintea îmi stătea numai la pescuit, totuși îi mai aruncam câte-o privire cu coada ochiului, pentru că o legasem de un copac, la câteva zeci de metri distanță. Două ore mai târziu, foamea începuse să nu-mi mai dea pace, așa că am pus peștii într-un sac improvizat dintr-o foaie de cort și am pornit fluierând în josul râului. Când am ajuns lângă ea și am dat să-i arunc pe spinare sacul...

Făcu o pauză și privi în jur.

— Mirosul a fost primul semnal care m-a avertizat. Am întors capul și, la numai doi metri, stăteam față în față cu un leu... Un antropofag bătrân, care băgase spaima în toți sătenii... Iar ceea ce mai rămăsese din sărmana iapă era o masă diformă de oase, carne și piele.

— Și ce-a urmat? am întrebat. Vânasem și eu aceste animale sălbatice și știam bine când mi se relata o poveste autentică.

— M-am apărat îndesându-i undița între fălci și descărcându-mi revolverul. În numai câteva minute și-au făcut apariția și aghiotanții, cu puști și carabine. Dar, chiar și așa, tot a reușit să-și lase amprenta asupra mea. Își ridică o mână și ne arătă că-i lipsesc trei degete.

— Important este un alt lucru, adăugă el. Iapa era moartă de mai bine de-o oră, iar fiara stătuse în tot acest timp și mă supraveghease răbdătoare. Absorbit de pescuit, n-am văzut și nici măcar n-am auzit momentul atacului, pentru că mă obișnuisem cu zgomotele de nervozitate ale iepei. Iar în timp ce mă îndreptam spre ea, nu-i remarcasem absența fiindcă mă familiarizasem cu nuanța roșiatică a pielii, culoare pe care leul a reușit să și-o însușească în timpul măcelului. Așadar, domnilor, dacă putem greși într-un ținut al sălbăticiei, acolo unde simțurile ar trebui să ne fie permanent treze și ascuțite, de ce nu am putea comite greșeli la fel de grave și aici, mai ales că obișnuințele de orășean ne răpesc adeseori întreaga atenție?

Sir Walter încuviință dând din cap și nimeni nu încercă să-l contrazică.

— Eu nu înțeleg, reîncepu Winstanley. Obiectivul lor este să-și ducă la bun sfârșit planul, fără ca noi să bănuim ceva. Prin urmare, dacă unul dintre noi i-ar fi vorbit lordului Alloa despre întâlnirea din această seară, escrocheria lor ar fi fost imediat deconspirată.

Sir Walter zâmbi amar:

— Faptul că l-au ales tocmai pe Alloa denotă multă istețime și inteligență. Care dintre noi ar fi îndrăznit să discute cu Alloa despre această întâlnire? Sau credeți cumva că el este genul de om care să vorbească despre acest subiect?

În acel moment îmi amintisem de reputația pe care și-o făcuse lordul amiral în privința muțeniei și irascibilității.

— Un lucru tot mă nedumerește, continuă generalul. La ce i-a folosit spionului această vizită? Pentru că nimeni nu este capabil să memoreze atât de multe nume și locații despre care am discutat.

— Acest lucru nu reprezintă o problemă, răspunse francezul. Un spion veritabil deține o memorie fotografică. Așa cum îl aveți voi pe Macaulay. Dacă vă aduceți aminte, lordul nu a vorbit prea mult, ci a preferat să tot răsfoiască aceste pagini și, drept urmare, putem fi îndreptățiți să credem că a înregistrat fiecare amănunt al misiunii. În tinerețe și eu puteam face destul de ușor acest lucru.

— Ei bine, atunci nu ne rămâne decât să ne modificăm planurile, spuse cu tristețe Sir Walter.

Whittaker arăta foarte posomorât:

— I-ai spus și lordului Alloa despre acest incident? Nu? Dacă așa stau lucrurile, nu văd cum am mai putea schimba ceva — poate numai dacă am modifica geografia Angliei.

— Însă ar mai fi ceva de adăugat, spuse Royer. Cât timp agentul s-a aflat printre noi, eu am vorbit deschis despre planurile militare ale guvernului nostru, pentru că mi-a fost dată această libertate. Problema este că informațiile dezvăluite ar valora enorm în mâinile dușmanilor noștri. Nu, prieteni, eu nu văd altă cale. Cel care a stat la această masă și aliații săi trebuie să fie de îndată reduși la tăcere.

— Dumnezeule! am adăugat. Dar nu avem nici cea mai mică informație despre ei.

— În plus, mă completă Whittaker, la colțul străzii se află o cutie poștală și, mai mult ca sigur, informațiile au plecat deja spre destinatar.

— Nu, spuse francezul. Spionii au anumite metehne. Ei își primesc recompensa personal și tot așa preferă să-și predea și informațiile. În Franța le cunoaștem bine aceste obiceiuri. Totuși, *mes amis*, mai avem o șansă. Acești indivizi nu pot pleca decât pe mare, așa că am face bine să întărim paza portuară și să perchezitionăm fiecare vapor. Și, vă rog să mă credeți, este în interesul ambelor țări, atât al Franței, cât și al Marii Britanii.

Seriozitatea lui Royer ne apropiase și mai mult, îndeosebi pentru că era un om de acțiune. Însă pe chipurile celor prezenți n-am perceput nici cea mai mică urmă de speranță. Și le-am dat perfectă

dreptate — având mai puțin de douăsprezece ore la dispoziție și cincizeci de milioane de insule, unde i-am fi putut căuta mai întâi pe trei dintre cei mai alunecoși agenți din Europa?

*

În acel moment mi-a revenit brusc inspirația.

— Unde este carnețelul lui Scudder?, l-am întrebat entuziasmat pe Sir Walter. Repede! Mi-am amintit un indiciu important.

Descuind ușița unui sertar, îmi înmână jurnalul.

Găsisem locația. *Treizeci și nouă de trepte*, am citit cu voce tare și am repetat: *Treizeci și nouă de trepte, le-am numărat exact — 22:17 fluxul maxim.*

Oficialul de la amiralitate mă privi ca pe un nebun.

— Aceasta e cheia! am strigat. Scudder știa unde-și au vizuina acești indivizi și cunoștea locul din care urmau să se facă nevăzuți, dar a păstrat numai pentru el această informație. Mâine va fi ziua cea mare și evenimentele se vor desfășura într-o zonă unde mareea atinge apogeul seara la ora 10 și 17 minute.

— Dar poate c-au plecat deja din această seară, spuse cineva.

— Nu, pentru că au un plan bine pus la punct și nu se grăbesc. Îi cunosc bine pe germani și vă pot spune că au o manie să facă totul perfect. De unde naiba aș putea găsi un calendar al fluxului și refluxului?

Chipul lui Whittaker se lumină brusc.

— Este simplu, spuse. Să mergem la Amiralitate.

Am urcat în două automobile și am demarat în trombă — Sir Walter porni direct spre Scotland Yard pentru a-l „mobiliza pe MacGillivray", după cum singur se exprimase.

Am mărșăluit grăbiți printr-o serie de coridoare pustii și camere uriașe, unde femeile de serviciu își făceau conștiincioase datoria, până când am ajuns într-o cămăruță plină de cărți și hărți. L-am trezit pe un secretar și, imediat ce ne-a adus din bibliotecă „Efemerida de maree", m-am așezat la birou, înconjurat de însoțitorii mei — nu știu cum reușisem, dar preluasem conducerea acelei scurte expediții.

Problema a fost că nu ne-a ajutat cu nimic respectivul calendar. Dintre sutele de înregistrări înscrise în tabel, cel puțin cincizeci făceau referire la fluxul de la ora 22:17. Așa că ne-am văzut nevoiți să restrângem sfera de posibilități, moment în care mi-am cufundat capul între palme și-am început să mă concentrez serios. Îmi era imposibil să cred că nu există o modalitate prin care să putem rezolva această necunoscută. Oare ce înțelesese Scudder prin „trepte"? M-am gândit desigur și la treptele docurilor, dar dacă ar fi fost vorba despre acestea nu cred că le-ar mai fi menționat numărul. Trebuia să existe o locație cu mai multe scări, respectiv cu treizeci și nouă de trepte.

În acel moment mi-a venit ideea să verific toate cursele de linie, dar nu am descoperit nici un vapor care să plece spre continent la ora 22:17.

De ce era atât de important ca fluxul să fie maxim? Probabil era vorba despre un port mic, unde mareea să conteze într-adevăr și să nu pună probleme unei ambarcațiuni cu dimensiuni reduse. Dar nici din porturile mici nu existau plecări la acea oră. Prin urmare, ar fi putut foarte bine să nu fie vorba despre un port.

Nu reușeam să găsesc semnificația menționării treptelor. În nici un port în care ajunsesem nu întâlnisem trepte atât de multe. Așadar, trebuie să fi fost vorba despre o locație în care existau aceste scări, un loc de unde să aibă acces rapid către mare.

Deși enigma treptelor continua să nu-mi dea pace, am trecut la alte analize. Din ce locație ar fi putut pleca spre Germania o persoană foarte grăbită, un individ care să aibă nevoie de un traseu sigur și rapid? În nici un caz din porturile mari de pe coasta de vest, ori din Scoția — pentru că, în primul rând, se afla în Londra. Am măsurat distanțele pe hartă și am încercat să mă pun în pielea dușmanilor. Calea cea mai sigură ar fi fost spre Ostende sau Antwerp, ori poate chiar Rotterdam, plecând de pe coasta de est, de undeva dintre Cromer și Dover.

Însă raționamentele mele erau mai degrabă presupuneri și nu analize științifice. Nu sunt în nici un caz un al doilea Sherlock Holmes, dar știu că am un instinct care mă ajută să rezolv astfel de probleme. Nu-mi pot explica și nici categorisi această calitate, însă de fiecare dată când am fost pus în situații de acest gen, mi-am folosit mintea

cât puteam de mult și răspunsul sau rezolvarea, ori soluția cea mai potrivită apăreau de la sine în momentul în care ajungeam într-un punct mort.

Așa că mi-am așternut concluziile pe o bucată de hârtie. Și acestea sunau cam așa:

CERTITUDINI

(1) Un loc unde se află mai multe scări; mai cu seamă o locație care iese în evidență prin treizeci și nouă de trepte;

(2) Fluxul maxim este la 10:17 p.m.; părăsirea țărmului fiind posibilă doar la nivelul maxim al fluxului;

(3) Trepte și nu scări de doc, ceea ce înseamnă că nu este vorba despre un port;

(4) La 22:17 nu are plecare nici un vapor de linie; mijloacele de transport ar putea fi un cargobot (puțin probabil), un iaht sau un vas pescăresc.

În acest punct șirul logicii s-a oprit. Am făcut o altă listă, pe care am intitulat-o „presupuneri" și care îmi oferea aceleași indicii:

PRESUPUNERI

(1) Locul de plecare: de undeva de pe țărm, în nici un caz dintr-un port;

(2) Ambarcațiune mică — trauler, iaht sau șalupă;

(3) Locația — coasta de est, între Cromer și Dover.

M-am simțit destul de straniu să stau la birou înconjurat de un ministru, un mareșal — doi demnitari de nivel înalt — și un general de stat-major francez, care mă urmăreau cu atenție cum mă chinuiam să deslușesc din notițele unui mort secretul de care depindea soarta a două țări.

Sir Walter ni s-a alăturat puțin mai târziu, împreună cu MacGillivray. Acesta dăduse ordine să fie supravegheate toate porturile și gările și să fie de îndată reținuți cei trei bărbați, ale căror semnalmente i le dădusem deja lui Sir Walter. Însă, bineînțeles, nu însemna că ne și puneam mari speranțe în această acțiune.

— Principalele indicii sunt acestea, am spus. Trebuie să găsim un loc unde să existe mai multe scări care să ducă spre țărmul mării, o locație cu treizeci și nouă de trepte. Bănuiesc că este vorba despre o zonă cu faleze înalte, situată undeva între Wash și Channel. De asemenea, acolo mareea trebuie să atingă nivelul maxim la ora 10:17, mâine seară.

În acel moment mi-a venit încă o idee:

— Nu aveți un grănicer sau pe cineva care să cunoască bine țărmul estic?

Whittaker răspunse afirmativ și plecă imediat în Clapham, în vreme ce noi am rămas în aceeași cămăruță și am discutat despre tot ce ne trecea prin minte. Aprinzându-mi pipa, am revăzut toate indiciile, iar în jurul orei unu își făcu apariția grănicerul de coastă — un bătrân simpatic, care părea să fi fost ofițer de marină și care era extrem

de respectuos. L-am lăsat pe ministrul de război să-l chestioneze, deoarece mă gândisem că orice inițiativă din partea mea ar fi putut-o considera lipsă de respect.

— Dorim să ne spuneți dacă știți vreun loc pe coasta de est, cu faleze înalte și scări care să coboare spre mare.

Bătrânul se gândi puțin:

— La ce fel de scări vă referiți, domnule? Există multe locuri cu drumuri care coboară de-a lungul falezelor, iar pe majoritatea dintre acestea se mai găsește câte o scară, două. Vă referiți la orice fel de trepte, ori la construcții speciale?

Sir Arthur privi spre mine.

— Desigur, la niște trepte obișnuite, am spus.

El cugetă un minut și răspunse:

— Nu cunosc nici o locație de acest gen. Stați puțin... Da, este un loc în Norfolk Bratlesham — alături de un teren de golf, unde există câteva trepte care le permit jucătorilor să coboare și să-și recupereze mingile pierdute.

— Nu este acesta, i-am răspuns.

— Mai sunt totuși o mulțime de locuri de promenadă pe malul mării, dacă la acestea vă gândiți. Fiecare stațiune are amenajate astfel de faleze cu scări ce coboară spre malul mării.

Am clătinat din cap:

— Trebuie să existe un loc mai izolat.

— În acest caz, domnilor, nu cred că vă pot fi de ajutor. Desigur, ar mai fi Ruff, dar...

— Ce este acesta? am întrebat.

— Promontoriul din calcar, în Kent, aproape de Bradgate. Pe creastă sunt mai multe case și vile de vacanță, majoritatea având scări ce duc spre o plajă privată. Este o zonă foarte frumoasă, unde locuitorii nu se dau deloc în vânt după viața socială.

Am deschis repede tabelul cu efemeride și am căutat la Bradgate: pe data de 15 iunie fluxul atingea nivelul maxim la ora 10:27 p.m.

— În sfârșit! am exclamat entuziasmat. Aceasta pare să fie locația, dar cum putem afla la ce oră se produce fluxul în Ruff?

— Vă pot spune eu, îmi răspunse ofițerul. Chiar de curând am închiriat acolo o căsuță și obișnuiam în fiecare seară să merg la pescuit. Fluxul se produce cu zece minute mai devreme decât în Bradgate.

Am închis cartea și mi-am privit interlocutorii:

— Domnilor, dacă vreuna din acele case are o scară cu treizeci și nouă de trepte, am rezolvat misterul. Sir Walter, aș dori să-mi împrumutați mașina, împreună cu o hartă a drumurilor. Iar dacă domnul MacGillivray va fi amabil să-mi acorde câteva minute, cred că putem pregăti o surpriză pentru mâine.

Mi s-a părut puțin cam ridicol să preiau conducerea operațiunii, dar nici unul dintre cei prezenți nu a fost deranjat de inițiativa mea — în fond, fusesem în cărți chiar de la început. În plus, eram obișnuit cu sarcini dificile și riscante, iar acești domni de vază erau mult prea inteligenți ca

să nu observe acest lucru. Generalul Royer a fost primul care și-a dat acordul:

— În ceea ce mă privește, spuse el, nu am nici o obiecție și sunt mulțumit să las problema în mâinile domnului Hannay.

La trei și jumătate dimineața goneam pe șoselele din Kent, printre arbuștii luminați de lună, avându-l pe scaunul din dreapta pe cel mai bun agent al lui MacGillivray.

Capitolul X

PARTICIPANȚII CONVERG SPRE MARE

Acea dimineață albastru-trandafirie de iunie mă prinse în Bradgate, în camera hotelului Griffin, privind unduirea calmă a mării, în largul căreia, pe bancul Cock, valsa alene un far plutitor ce nu părea mai mare ca o baliză cu clopot. Doi, trei kilometri mai spre sud, destul de aproape de țărm, am văzut ancorat un mic distrugător. Scaife, omul lui MacGillivray, fusese în marina militară și cunoștea vasul, așa că-mi dezvăluise cum se numește și cine-i este comandant, informații pe care i le-am telegrafiat de îndată lui Sir Walter.

După ce-am luat micul dejun, Scaife a primit de la un agent imobiliar cheia de la poarta ce ducea spre scările din Ruff. Am mers împreună pe nisipul plajei și m-am retras într-un cotlon de la poalele falezei, iar Scaife a continuat singur investigarea scărilor. Deși locul era pustiu la acea oră a dimineții, nu voiam să risc și am preferat să rămân doar în compania pescărușilor.

Verificând șase dintre scări, o oră mai târziu, când l-am văzut pe Scaife venind spre mine și privind cu atenție o bucată de hârtie, inima începu să-mi bată nebunește. Totul depindea acum de veridicitatea supoziției mele.

Apropiindu-se, îmi citi în ordine numărul de trepte ale fiecărui șir de scări: „Treizeci și patru, treizeci și cinci, treizeci și nouă, patruzeci și două, patruzeci și șapte, douăzeci și una — porțiune de unde faleza începe să coboare." În acel moment am sărit în picioare și am fost cât pe ce să scot un strigăt de bucurie.

Ne-am întors rapid în oraș și i-am telegrafiat lui MacGillivray, cerându-i să ne trimită șase oameni, pe care i-am repartizat prin împrejurimile hotelului. Imediat după aceea, Scaife a plecat să cerceteze casa de unde coborau cele treizeci și nouă de trepte, revenind în scurtă vreme cu vești care mă nedumeriseră și, totodată, îmi confirmaseră presupunerea. Locuința se numea Trafalgar Lodge și aparținea unui bătrân pe nume Appleton — un curtier pensionar, după cum îi spusese agentul imobiliar. Domnul Appleton își petrecea aproape întreaga vară în această locuință, iar cam de-o săptămână trebuia să-și fi stabilit deja reședința acolo. Scaife nu a putut afla mai multe despre bătrân, cu excepția faptului că era o persoană liniștită, care își achita la timp toate taxele și care nu oferea niciodată mai puțin de cinci lire la acțiunile de caritate. Scaife, pretinzând că este un comerciant de mașini de cusut, reușise totuși să

arunce o privire în casă. Bătrânul avea numai trei servitoare, o cameristă, o menajeră și o bucătăreasă — exact genul de slujnice pe care le poți găsi în orice cămin respectabil. Bucătăreasa nu era tipul de femeie care să stea prea mult la discuții și i-a închis destul de repede ușa în nas, ceea ce-l convinsese pe Scaife că slujnica nu știa nimic. Pe terenul alăturat se construia o casă nouă, clădire din care am fi putut ține sub observație obiectivul, iar după cât de neîngrijiți erau boschetii din grădina vilei de vizavi se părea că aceasta era de închiriat.

Înainte de prânz, am împrumutat de la Scaife luneta și am pornit într-o plimbare prin Ruff. Având grijă să merg prin spatele șirului de vile, am găsit rapid un punct de observație, chiar la marginea terenului de golf. De acolo am urmărit peluza ce se întindea de-a lungul crestei falezei, cu scaune plasate la intervale egale, între mici parcele pătrate plantate cu arbuști, până în locul în care începea scara ce cobora spre plajă. Trafalgar Lodge era o vilă din cărămidă roșie, cu verandă și teren de tenis în spate, iar în față avea o grădină specifică celor de pe litoral, plină cu mușcate și margarete pălite. Din mijlocul acestora se înălța un catarg în vârful căruia, în atmosfera parcă încremenită a verii, atârna fără vlagă un enorm drapel al Marii Britanii.

În acel moment am văzut pe cineva ieșind din casă și pornind agale de-a lungul coastei. Folosindu-mi luneta, am putut vedea un bătrân, cu pantaloni albi din flanelă, o jachetă din gabardină

albastră și pălărie de paie. Într-o mână ținea un ziar, iar în cealaltă un binoclu. Bătrânul se așeză pe unul din scaunele din fier și începu să citească. Din când în când privea prin binoclu spre largul mării. Distrugătorului i-a acordat o atenție mai specială, pentru că l-a observat destul de mult timp. Însă după o jumătate de oră se ridică și porni spre casă, probabil pentru a lua masa de prânz. I-am urmat exemplul și m-am întors la hotel.

Nu eram prea încrezător, pentru că acel locșor banal nu se potrivea deloc așteptărilor mele. Bătrânul ar fi putut să fie chiar arheologul pleșuv, dar la fel de bine puteam să mă înșel. Era exact genul de pensionar pe care-l găsești în suburbii și în toate stațiunile de vacanță — modelul perfect al unei persoane absolut inocente și inofensive.

După masa de prânz, în timp ce stăteam pe veranda hotelului, am avut surpriza să văd exact lucrul pe care-l așteptam și pe care credeam că nu-l voi mai vedea vreodată. Dinspre sud își făcu apariția un iaht, care înaintă încet și ancoră destul de departe de Ruff. Era o ambarcațiune cam de o sută cincizeci de tone și, după stindardul alb arborat, părea să aparțină unei escadrile. Scaife și cu mine am plecat imediat spre port și am închiriat o barcă de pescuit.

În acea după-amiază caldă și liniștită am reușit să prindem aproape zece kilograme de cod și, în timp ce dansam lin pe întinderea albastră a mării, am putut admira vilele verzi și roșii de pe crestele albe ale falezelor din Ruff, dar îndeosebi catargul

impunător din Trafalgar Lodge. Aproximativ în jurul orei patru, după ce ne săturaserăm de pescuit, i-am cerut barcagiului să dea roată iahtului proaspăt sosit, care plutea asemenea unei lebede gingașe, pregătită să-și ia zborul în orice moment. Scaife îmi explicase că, după forma aerodinamică pe care o are, trebuie să fie o ambarcațiune destul de rapidă, cu motoare foarte puternice.

Numele vasului era *Ariadna*, după cum văzusem că stă scris pe chipiul unui matelot ce lustruia conștiincios piesele de metal de pe punte. L-am salutat și am primit răspuns în delicatul dialect din Essex. În acel moment apăru pe punte un alt marinar, cu care am schimbat câteva cuvinte într-o engleză impecabilă. Barcagiul a început o scurtă dezbatere în privința vremii, așa că, timp de câteva minute, ne-am acostat barca la provă tribord.

La un moment dat, în toiul discuțiilor, marinarii s-au întors brusc la treburile pe care le aveau și ne-au ignorat total. Pe punte tocmai își făcuse apariția un tânăr ofițer îmbrăcat impecabil, care ne întrebă politicos, într-o engleză foarte bună, cum ne-a mers la pescuit. În acea clipă n-am mai avut nici o îndoială: părul său tuns foarte scurt și croiala perfectă a gulerului, manșetelor și cravatei n-ar fi avut cum să fie realizate în Anglia.

Acest scurt episod îmi mai eliminase unele îndoieli, dar nu în totalitate. În timp ce vâsleam înapoi către Bradgate, am reflectat din nou asupra situației. Dușmanii noștri știau că le-am aflat de la

Scudder toate stratagemele — așadar, de ce să nu-și fi schimbat deja planurile? De reușita lor depindeau mult prea multe lucruri ca să-și permită asumarea vreunui risc. Noaptea trecută vorbisem cu destul de multă încredere despre obiceiul germanilor de a nu se abate de la planul pe care-l au, dar ar fi fost o prostie să nu-și modifice schemele, din moment ce știau că le-au fost deconspirate. M-am mai întrebat dacă bătrânul de seara trecută observase că-l recunoscusem. Ceva îmi spunea că nu, așa că am rămas la această concluzie. Problema era că, deși calculele pe care mi le făcusem îmi dădeau convingerea că succesul ne era garantat și că ar fi trebuit deja să jubilăm, întreaga afacere mi s-a părut în acea după-amiază mai complicată ca niciodată.

La hotel l-am cunoscut pe comandantul distrugătorului, pe care mi-l prezentase Scaife, și am schimbat câteva vorbe cu acesta. Apoi m-am gândit că ar fi bine să supraveghez o vreme Trafalgar Lodge.

Am găsit un loc îndepărtat, pe o colină, în grădina unei case nelocuite. În spate, pe terenul de tenis tocmai se desfășura un joc între bătrânul pe care-l văzusem mai devreme și un tânăr având la brâu o eșarfă în culorile unui club. Amândoi jucau cu foarte multă însuflețire; parcă ar fi fost doi orășeni avizi să facă sport și să-și pună sângele în mișcare. Nu cred să mai fi văzut un spectacol atât de inocent, în care jucătorii strigau și râdeau, bucurându-se ca doi copii când menajera le aducea

pe tavă paharele cu bere. M-am frecat la ochi și am început să mă întreb serios dacă nu cumva eram cel mai prost om de pe planetă. Misterul și întunericul de la adăpostul cărora acționau indivizii care mă hăituiseră pe dealurile scoțiene și aspectul înfiorător al arheologului de la ferma din apropierea aerodromului erau acum de domeniul trecutului. Într-adevăr, acelor personaje dubioase am avut tot dreptul să le atribui „calitatea" de ucigași, de criminali care l-au țintuit pe Scudder la podea, și de „genii" malefice care urmăreau să distrugă pacea mondială. Dar acum aveam în față doi cetățeni care se bucurau de nevinovatul lor exercițiu fizic și care, în scurtă vreme, urmau să intre în casă pentru a lua cina, pe parcursul căreia vor discuta pe tema scorurilor de la cricket și-și vor bârfi vecinii din Surbiton. Îmi pregătisem o capcană în care să prind hiene și vulpi, dar, mare minune!, mi-au căzut în plasă doi iepuri inofensivi.

În acel moment își făcuse apariția un al treilea personaj, un tânăr durduliu ce sosi pe bicicletă și care purta pe umăr o geantă plină cu crose de golf. Acesta dădu roată terenului de tenis, în ovațiile și strigătele celor doi jucători. Evident, doreau să-l tachineze, însă șicanele lor sunau curat englezește. Atunci, nou-venitul își șterse fruntea cu o batistă din mătase și le spuse că trebuie neapărat să se îmbăieze. I-am putut auzi chiar și glasul: „O săpuneală bună îmi va prinde bine", spuse el. „Bob, așa voi mai scăpa din greutate și nu vei mai avea nici un avantaj. Mâine, la golf, am să-ți dau chiar

și-o gaură-n avans.” Nu credeam să existe ceva mai tipic englezesc.

În scurt timp au intrat în casă, iar eu m-am simțit ca un idiot veritabil. De această dată, după câte se părea, nu mai nimerisem adresa. Îmi era clar că toți jucau teatru, dar unde să le fi fost auditoriul? În nici un caz nu știau că îi urmăresc de la treizeci de metri depărtare, ascuns în spatele unui rododendron. Îmi era chiar imposibil să cred că acei trei indivizi inimoși și energici ar fi putut să fie altceva decât arătau: trei englezi de rând, dornici de distracție, puțin cam agasanți, dar complet inocenți.

*

Și totuși erau trei: unul în vârstă, unul mai dolofan, iar al treilea subțirel și negricios. În plus, locuința se potrivea perfect descrierii date de Scudder și avea la mai puțin de doi kilometri un iaht pe care se afla un ofițer german. Imediat m-am gândit la trupul neînsuflețit al lui Karolidis, la catastrofa ce avea să zguduie întreaga Europă și la demnitarii din Londra care așteptau nerăbdători să vadă cum vor decurge lucrurile în următoarele ore. Nu mai aveam nici o îndoială că urma să se dezlănțuie iadul. Membrii Pietrei Negre învinseseră, iar dacă supraviețuiau și acestei nopți de iunie, victoria le era absolut garantată.

Nu mai aveam de încercat decât un singur lucru — să merg înainte și să-mi înlătur din minte orice îndoială, iar dacă tot este să mă fac de râs, atunci

măcar să o fac cu eleganță. Niciodată n-am mai acționat cu atât de multă aversiune. Aș fi preferat mai degrabă să iau cu asalt ascunzătoarea unui grup de anarhiști ori să mă înfrunt cu un leu fioros având la mine un pistol de jucărie, decât să intru în căminul acestor englezi joviali și să le spun răspicat că le-am deconspirat mascarada. Ce hohote de râs aș fi stârnit!

În acel moment mi-am amintit de un sfat înțelept pe care mi l-a dat în Rhodesia Peter Pienaar, bătrânul cercetaș despre care amintisem la începutul peripețiilor. Înainte ca Peter să devină un cetățean respectat și onorabil, nu de puține ori s-a aflat de partea cealaltă a legii, adeseori fiind căutat cu disperare de autoritățile polițienești. Peter îmi povestise odată despre secretele deghizării și țin minte că avea o teorie care inițial mă uluise. El mi-a zis că, în afară de amprente, care reprezintă certitudini asupra cărora nu pot plana nici un fel de îndoieli, fizionomia reprezintă cel mai mare atu pentru un fugar isteț. Iar când auzea de vopsirea părului, de bărbi false și alte copilării de acest gen râdea în hohote. Singurul lucru care conta într-adevăr era ceea ce Peter numea „amosferă".

Când un individ este capabil să se integreze în medii complet diferite de cel în care a fost prima dată identificat și — acesta fiind cel mai important aspect — se va putea comporta ca și cum nu ar fi făcut niciodată altceva, atunci îi va putea păcăli chiar și pe cei mai inteligenți detectivi de pe pământ. El mi-a povestit cum s-a îmbrăcat odată

într-o sutană, s-a dus la biserică și a cântat chiar alături de persoana care-l căuta. Dacă respectivul l-ar mai fi văzut într-o astfel de atmosferă, evident, l-ar fi recunoscut imediat; însă urmăritorul său nu-l văzuse decât trăgând cu pistolul în becurile unui local public.

Rememorarea acestei povețe m-a ajutat să-mi recapăt încrederea în mine. Peter fusese un înțelept de la care am avut multe de învățat, iar povețele sale își îndeplineau acum menirea. Indivizii pe care-i urmăream erau foarte șireți — de ce n-ar fi încercat să pună în practică jocul despre care vorbea Peter? Un prost încearcă întotdeauna să pară altfel decât este; un om inteligent arată întotdeauna la fel, și totuși este complet diferit.

Și, bineînțeles, nu pot uita cealaltă maximă a lui Peter, care m-a ajutat foarte mult în scurta mea carieră de drumar. „Odată ce-ai intrat în pielea unui personaj, nu vei putea să-ți duci la bun sfârșit rolul, dacă nu crezi că *ești* personajul pe care-l interpretezi." Aceasta explică perfect jocul de tenis al suspecților. Ei nu aveau nevoie să se prefacă; a fost suficient să comute un butonaș în minte și, brusc, fără nici o dificultate, au devenit cu totul alte persoane. Poate că pare o banalitate, însă Peter obișnuia să-mi spună că acesta este secretul tuturor marilor criminali.

Se apropia ora opt, așa că am revenit la hotel și am stabilit împreună cu Scaife repoziționarea oamenilor, după care am ieșit la plimbare, pentru că nu-mi ardea deloc de masa de seară. Am ocolit

terenul de golf pustiu și am ajuns la nord de faleză, la celălalt capăt al șirului de vile.

Pe drumurile nou construite, înguste și foarte curate, am văzut câteva persoane care se întorceau de la tenis și de la plajă, un grănicer de la stația de radiotelegrafie și alți necunoscuți ce-și târau alene picioarele spre case. În albastrul întunecat al mării, luminile tocmai se aprinseseră pe *Ariadna* și pe distrugătorul ce plutea la sud de iaht, iar dincolo de bancurile de nisip sclipeau puternic luminile vapoarelor de linie ce se îndreptau către estuarul Tamisei. Liniștea și banalitatea întregii scene făceau să-mi fiarbă sângele, așa că, în jurul orei nouă și jumătate, mi-am luat inima în dinți și-am pornit hotărât către Trafalgar Lodge.

Pe drum m-a mai înveselit puțin imaginea unui ogar ce mergea la pas, în cadență aproape perfectă cu tocurile unei infirmiere. Animalul îmi amintise de un câine pe care-l avusesem în Rhodesia și de perioada în care vânam amândoi pe dealurile Pali. Țin minte că, într-o zi, urmăream o *rhibok*, o antilopă gri-maronie pe care, deși eram destul de aproape, brusc am pierdut-o din vedere, atât eu, cât și companionul meu patruped. Ogarii se bazează în mare măsură pe simțul văzului, iar despre acuitatea mea vizuală în nici un caz nu mă pot plânge, dar cerbul parcă intrase-n pământ. Ulterior am descoperit șiretlicul prin care ne păcălise. Nu a mai avut nevoie să fugă, ci a fost suficient să stea nemișcat și să se confunde cu peisajul, cu fundalul cenușiu al stâncilor și rocilor de pe coline.

Rememorarea întâmplării m-a ajutat să analizez și mai clar situația prezentă, în lumina învățăturii primite pe dealurile sud-africane. Membrii Pietrei Negre nu aveau de ce să se ascundă, pentru că se integraseră perfect în peisaj. Așadar, pentru că nu mă înșelasem, am jurat să nu uit această învățătură, mulțumindu-i în primul rând lui Peter Pienaar.

Deși oamenii lui Scaife trebuie să se fi aflat deja la posturi, nu reușisem să-l reperez pe nici unul dintre ei. Casa era mai mult decât accesibilă supravegherii și era separată de drumul principal al falezei printr-un grilaj de nici un metru înălțime; ferestrele de la parter erau deschise, iar din interior răzbăteau lumini difuze și glasurile șterse ale mesenilor ce tocmai își terminaseră cina. Totul era lăsat la vedere, ca într-un bazar de binefacere, unde nimeni nu are nimic de ascuns. Simțindu-mă ca un adevărat bufon, am deschis poarta și am sunat.

*

Un om de genul meu, care a călătorit mult prin lume și a ajuns prin locuri într-adevăr dificile, se înțelege întotdeauna perfect cu două tipuri de persoane, cele din pătura superioară și cele din clasa de jos. M-am simțit în largul meu atât printre ciobani, vagabonzi și muncitori, cât și printre oameni ca Sir Walter și cei pe care îi cunoscusem cu o noapte în urmă. Nu-mi pot explica de ce, însă este o realitate. Problema e că nu i-am putut înțelege niciodată pe cei din clasa mijlocie, pe acele

persoane pe deplin mulțumite de condiția lor socială, care trăiesc în vile și suburbii liniștite, deoarece nu știu cum privesc acestea lucrurile, nu le înțeleg obiceiurile și mă tem de ei mai ceva ca de un mamba[1] negru. Când mi-a deschis una din menajere, foarte elegantă și drăguță, de-abia mi-am mai putut găsi cuvintele.

Am cerut să vorbesc cu domnul Appleton și am fost invitat să intru. Planul era să mă duc direct în sufragerie unde, prin apariția mea subită, să-i surprind pe cei trei și să-i fac să se dea de gol. Dar când m-am văzut în holul curat și aspectuos al casei, am fost pur și simplu copleșit de acel locșor minunat. În dreptul cuierului erau crose de golf și rachete de tenis, șepci și pălării din paie, câteva perechi de mănuși, un snop de bastoane — exact lucrurile pe care le poți găsi în zeci de mii de cămine britanice. Deasupra unui vechi dulap din stejar stăteau frumos împăturite câteva impermeabile și vestoane, alături de un ceasornic vechi, care încă ticăia; pe pereți se aflau câteva încălzitoare din alamă lustruită, un barometru și o litografie înfățișându-l pe Chiltern câștigând cursa de la St. Leger. Căminul era la fel de tradițional ca o biserică anglicană. Când menajera m-a întrebat cum mă numesc, i-am răspuns aproape instantaneu și am fost condus prin fumoar, pe partea dreaptă a holului.

---

[1] Șarpe uriaș din sudul Africii, cu venin puternic (n. tr.).

Această cameră era și mai groaznică. N-am avut vreme s-o examinez, dar am zărit câteva fotografii înrămate deasupra poliței căminului și aș fi putut jura că reprezentau școli sau colegii britanice. N-am apucat să arunc decât o privire scurtă, fiindcă doream să nu rămân prea mult în urma menajerei. Însă am fost prea lent, pentru că femeia intră deja în sufragerie și mă prezentă stăpânului casei — așa că am pierdut șansa de a vedea cum reacționează cei trei la auzul numelui meu.

Imediat ce-am intrat, bătrânul, așezat în capul mesei, se ridică și ocoli masa pentru a mă întâmpina. Era îmbrăcat în haine de seară, cu haină scurtă și cravată neagră — la fel ca și al doilea individ, cel căruia în mintea mea i-am spus mereu „durduliul". Al treilea, tipul negricios, purta un costum albastru din gabardină, cu guler fin alb, reprezentând probabil culorile vreunei școli sau vreunui club sportiv.

Manierele bătrânului erau ireproșabile.

— Domnul Hannay? întrebă șovăind puțin. Doriți să vorbiți cu mine? Băieți, vă rog să mă scuzați un minut. Cred că ar fi mai bine să mergem în fumoar.

Deși încrederea îmi dispăruse cu desăvârșire, îmi impuneam să joc până la capăt rolul. Așa că am tras un scaun și m-am așezat:

— Cred că ne-am mai întâlnit cândva, i-am spus, și sunt sigur că știți ce doresc.

Lumina era destul de slabă în cameră, dar le puteam vedea chipurile și nu am zărit pe acestea

nici cel mai mic tremur. Şarlatanii își jucau perfect rolurile.

— Este destul de probabil, spuse bătrânul. Știți, memoria nu-mi mai este la fel ca-n tinerețe, de aceea aș dori să-mi spuneți scopul acestei vizite, domnule, deoarece chiar nu știu despre ce anume vorbiți.

— Ei bine, am continuat, simțind că voi face o mare prostie, atunci mă văd nevoit să vă spun că jocul a luat sfârșit. Am aici un mandat de arestare, pentru toți trei, domnilor.

— Arestare? se miră bătrânul, șocat. Arestare! Dumnezeule, pe ce motiv?

— Sunteți învinuiți de uciderea lui Franklin Scudder, în Londra, la data de 23 mai.

— Dar nici măcar nu am auzit vreodată de acest nume, adăugă bătrânul cu o voce destul de tulburată.

Negriciosul intră și el în discuție:

— Bănuiesc că este vorba despre crima din Portland Place. Am citit despre ea în gazete. Dar, domnule, pentru numele lui Dumnezeu, cum puteți insinua așa ceva? Și, de fapt, de unde sunteți?

— Scotland Yard, am răspuns categoric.

După un minut de tăcere mormântală, bătrânul continua să privească înmărmurit farfuria, plimbând cu stângăcie între degete o alună — comportament tipic pentru o persoană inocentă.

Atunci luă cuvântul cel mai dolofan dintre ei. La început se bâlbâi puțin, ca un om care încearcă să-și aleagă cuvintele.

— Nu te lăsa doborât, unchiule, spuse el. Este o greșeală ridicolă; însă erori similare au mai existat, iar noi putem foarte ușor să ne dovedim nevinovăția. Eu pot demonstra că am fost plecat din țară pe data de 23 mai, iar Bob se afla într-un sanatoriu particular. Dumneata, unchiule, știu că erai în Londra și-i poți explica domnului ce anume ai făcut.

— Ai dreptate, Percy! Desigur, nu este deloc greu. Ziua de 23 a fost exact după căsătoria Agathei. Să încerc să nu omit nimic. Ce am făcut atunci? Da, dimineața am plecat din Woking și am luat prânzul la club, împreună cu Charlie Symons. Apoi, seara, am cinat până târziu cu cei de la Fishmongers. Îmi amintesc acest lucru pentru că punciul pe care l-am consumat nu mi-a făcut deloc bine, a doua zi trezindu-mă cu mari dureri de cap. Și, fir-ar să fie, uitam de cutia cu trabucuri pe care am cumpărat-o în acea seară, încheie bătrânul indicându-mi către obiectul cu pricina și râzând nervos.

— Domnule, spuse unul dintre tineri, adresându-mi-se foarte respectuos, cred că vă dați seama că greșiți. Suntem cetățeni cinstiți și, la fel ca orice britanic, vrem să vă ajutăm cât ne stă în puteri, fiindcă nu dorim ca Scotland Yard-ul să se facă singur de râs. Nu-i așa, unchiule?

— Bineînțeles, Bob, îi răspunse bătrânul, parcă mai revenindu-i puțin vocea. Evident, vom face tot ce ne stă în puteri pentru a fi de ajutor autorităților. Dar... cred că acum s-a întrecut măsura. Este mult prea mult pentru un bătrân.

— Să vezi ce-o să se amuze Nellie, spuse dolofanul. Întotdeauna se plânge că în familia ei nu se întâmplă nimic și că, într-o bună zi, o să moară de plictiseală. Acum, unchiule, chiar că o să-i dați ceva palpitații, încheie el râzând cu poftă.

— Chiar că ai dreptate, da! Închipuie-ți numai ce-or să zică prietenii de la club. Domnule Hannay, știu că ar trebui să fiu revoltat și să mă agăț cu disperare de nevinovăția mea, dar este o situație mult prea hazlie! Să știți că vă iert pentru sperietura pe care mi-ați dat-o! Arătați atât de grav, atât de posac și de serios, încât pentru câteva clipe chiar am crezut că mă trezesc noaptea din somn și căsăpesc oameni!

Nimeni nu s-ar fi putut preface atât de bine. Inima îmi căzuse deja cam pe la nivelul ghetelor și eram pe punctul de a-mi cere iertare și de a ieși cât mai repede din acea ridicolă situație. Totuși, ceva mă îmboldea să merg mai departe, chiar dacă ulterior aveam să ajung de râsul întregii Anglii. Lumina pe care o dădeau sfeșnicele de pe masă nu mă mulțumea deloc, așa că m-am ridicat și m-am îndreptat spre ușă, unde am acționat întrerupătorul și am făcut lumină în cameră. Strălucirea subită i-a făcut să clipească de câteva ori, răstimp în care le-am examinat cu atenție chipurile.

Bineînțeles, nu am descoperit nimic interesant. Unul era bătrân și chel, altul era destul de robust, iar al treilea era slăbuț și negricios. Înfățișarea lor se potrivea cu aceea a indivizilor care mă hăituiseră prin Scoția, însă problema era că nu-i puteam identifica. Pur și simplu nu aveam nici o explicație

pentru faptul că eu, ca drumar care-i privisem în ochi pe doi dintre ei, și ca Ned Ainslie, borfașul fictiv care stătuse față în față cu cel de-al treilea, eu, o persoană care avea o memorie atât de bună și un spirit de observație atât de dezvoltat, nu eram totuși în stare să-i demasc. Indivizii din fața mea păreau să fie exact ceea ce pretindeau, iar aceasta nu-mi permitea nici măcar să încerc să mă răstesc la vreunul dintre ei.

Sufrageria era chiar încântătoare și avea pe pereți gravuri bine realizate, iar deasupra șemineului atârna un tablou ce înfățișa o bătrână cu șorț. Nu observasem nimic care să-i asocieze cu bandiții de pe coline. Alături de mine am văzut o cutie cu trabucuri, pe care scria „câștigată de dl. Percival Appleton la turneul de golf al Clubului St. Bede". Simțeam că trebuie să nu uit o clipă de sfaturile lui Peter Pienaar, fiindcă altminteri aș fi zburat imediat din casă.

— Prin urmare, spuse bătrânul foarte politicos, v-a fost folositoare ancheta?

Nu mi-am mai regăsit cuvintele.

— Așa stând lucrurile, consider că este de datoria dumneavoastră să renunțați de îndată la această acuzație ridicolă. Nu voi face plângere, însă aș dori să știți că astfel de insinuări la adresa oamenilor respectabili și onești nu sunt deloc plăcute.

Am clătinat din cap.

— Dumnezeule! spuse un tânăr. Dar este prea de tot!

— Aveți cumva intenția să vă însoțim la secția de poliție? întrebă uluit și dolofanul. Desigur, poate fi modalitatea cea mai potrivită pentru a rezolva această neînțelegere, dar bănuiesc că nu aveți de gând să mergem numai până la autoritățile locale. În acest caz, fără nici o lipsă de respect, v-aş ruga să ne arătați mandatul de arestare. Ştiu că nu vă faceți decât datoria, însă este o situație penibilă — să plecăm la această oră târzie, doar pentru ca apoi să vă convingeți de nevinovăția noastră?! Nu am putea găsi o alternativă?

Într-adevăr, singurul lucru pe care-l mai puteam face era să-mi chem agenții și să le cer să-i aresteze pe cei trei; ori, a doua variantă, să-mi recunosc greșeala și să plec spășit. Mă simțeam parcă hipnotizat de acel cămin fascinant, de aerul plin de candoare — însă cel mai mult m-a surprins uimirea, îngrijorarea și tulburarea de pe chipurile celor trei. „Of, Peter Pienaar", mi-am spus în sinea mea — moment în care eram gata să renunț și să-mi cer iertare.

— Până vă mai gândiți, zise tânărul dolofan, eu propun să începem o partidă de bridge. În acest fel, domnule Hannay, veți avea timp să reflectați mai în profunzime. Ce spuneți, doriți să jucați?

Am acceptat la fel de ușor ca și cum aș fi primit o invitație din partea unui club. Într-adevăr, atmosfera și situația în care ajunsesem parcă mă hipnotizaseră. Am pornit spre fumoar, unde ni s-a pregătit masa de joc și unde mi s-au pus la dispoziție țigări și un pahar cu băutură. Ca într-un

vis, mi-am luat locul la masă. Fereastra era larg deschisă și strălucirea lunii scălda într-o lumină gălbuie faleza și marea, dar și fluxul neîntrerupt de idei din mintea mea. Cei trei își recăpătaseră calmul și vorbeau foarte liniștiți — exact genul de argou care poate fi auzit în orice club. Probabil că arătam foarte straniu stând la acea masă atât de încrâncenat și de iscoditor.

Partenerul meu a fost tânărul mai negricios. De obicei sunt un bun jucător de bridge, dar în acea seară nu mi-a ieșit nimic. Indivizii observaseră că sunt puțin năuc și acest lucru i-a liniștit și mai mult. Tot încercam să le examinez chipurile, dar acestea nu-mi spuneau absolut nimic. Și nu pot spune că arătau diferit, ci chiar *erau* diferite. Ca o ultimă speranță, m-am agățat cu disperare de cuvintele lui Peter Pienaar.

*

În acel moment, brusc, m-am trezit din reverie.

Bătrânul se întinse să-și ia un trabuc, pe care nu-l apucă imediat, ci numai după ce se relaxă puțin în fotoliu și bătu încet darabana pe genunchi.

Aceasta a fost clipa în care mi-am amintit de episodul în care stăteam neputincios în fața lui, la ferma din apropierea aerodromului, având două pistoale ațintite spre tâmple.

Totul s-a petrecut extrem de rapid, pentru că dacă în acea fracțiune de secundă mi-aș fi îndreptat privirea spre cărți, evident, aș fi pierdut. Dar n-am

făcut-o și, într-o clipită, totul mi-a fost cât se poate de clar. Un văl parcă mi s-a ridicat subit de pe ochi și i-am putut recunoaște imediat pe cei trei criminali.

Ceasul de pe șemineu bătuse de ora zece seara, iar chipurile din fața mea își dezvăluiseră toate secretele. Tânărul negricios și subțirel fusese criminalul. Acum puteam observa cruzimea și sălbăticia, acolo unde, cu numai câteva momente în urmă, vedeam bună dispoziție și jovialitate. Eram convins că pumnalul său fusese cel care-l țintuise pe Scudder la podea. Acesta era genul de om care ar fi putut trimite plumbul necruțător către Karolidis.

Trăsăturile tânărului mai durduliu, pe măsură ce le observam, păreau a se descompune și a se aranja cu o viteză fulgerătoare. Nu avea un chip, ci o sută de măști pe care și le putea arbora la comandă. Probabil fusese un actor foarte iscusit. Este foarte posibil ca el să fi interpretat noaptea trecută rolul lordului Alloa; dar, chiar dacă mă înșelam, nu mai avea nici o importanță. M-am întrebat însă dacă nu cumva tot el fusese cel care l-a abordat primul pe Scudder și i-a dat cartea sa de vizită. Scudder îmi spusese că respectivul individ era sâsâit, iar un actor cu adevărat priceput ar ști foarte bine cum să se folosească de acest impediment aparent inocent pentru a transmite un mesaj care să-l îngrozească chiar și pe cel mai neînfricat om.

Bătrânul însă era aproape perfect. Calm, foarte calculat, glacial, la fel de neiertător și de sfredelitor

ca un ciocan pneumatic. Acum, pentru că tot reușisem în sfârșit să văd cu adevărat, mă întrebam cum de văzusem mai înainte acea bunăvoință. Fălcile îi erau ca de oțel, iar în ochi îi putea fi întrezărită acea strălucire inumană pe care o au numai păsările carnivore. Am continuat să joc, dar, cu fiecare secundă care trecea, în inimă ura se acumula din ce în ce mai mult. Aceasta aproape că-mi tăiase respirația în momentul în care am fost întrebat ceva de partenerul meu, căruia nici nu am mai putut să-i răspund. Simțeam că nu mai suport acea companie mai mult de câteva minute.

— Ce ne facem? Bob! Uite cât s-a făcut ceasul, spuse bătrânul. Ar cam trebui să te grăbești dacă mai vrei să prinzi trenul. Bob trebuie să ajungă în oraș în seara asta, adăugă el, întorcându-se spre mine.

Glasul îmi sună cumplit de fals. Am privit spre ceasornic și am văzut că limbile se apropiau de ora zece și jumătate.

— Din păcate, am completat, nu cred că vei mai putea face această călătorie.

— Fir-ar să fie, spuse tânărul. Am crezut că ați renunțat la această idee fixă. Trebuie neapărat să plec. Vă pot da adresa mea și vă promit că mă voi prezenta oriunde-mi veți cere.

— Nu, am spus ferm. Trebuie să rămâi pe loc.

Cu siguranță își dăduseră și ei seama că jocul era pe sfârșite. Singura lor șansă, pe care o rataseră, era să-mi demonstreze că mă înșelasem. Bătrânul luă însă cuvântul:

— Garantez eu pentru nepotul meu, iar cuvântul unui gentleman ar trebui să vă fie de ajuns, domnule Hannay.

Oare mi se păruse, sau chiar detectasem o ezitare în vocea fără de cusur a bătrânului? Evident, nu mi se păruse, fiindcă, imediat ce l-am privit, pleoapele secundare semiopace, ca ale unui vultur, îi acoperiseră fulgerător ochii.

Am suflat cu putere în fluier.

Luminile s-au stins instantaneu și am fost prins din spate de două brațe puternice, care-mi blocau accesul la buzunarul în care îmi țineam pistolul.

— *Schnell, Franz*, strigă unul dintre ei. *Das Boot, das Boot!*

În acel moment i-am zărit pe doi dintre criminali încercând să fugă spre pajiștea luminată de lună. Tânărul mai negricios sărise pe fereastră și se strecurase pe sub gardul din spate, înainte ca unul din oamenii noștri să mai apuce să-l prindă. Pe parcursul scurtei încleștări cu bătrânul, am văzut că apăruseră în cameră mai multe persoane care-l imobilizaseră rapid pe tânărul durduliu. Însă eu eram interesat doar de ce se petrece afară, îndeosebi de zona spre care pornise Franz cu așa de mare viteză. Unul din agenți a încercat să-l urmărească, dar l-a pierdut în momentul în care i s-a încuiat masiva poartă ce i-ar fi permis accesul spre trepte. Atunci am rămas nemișcat, cu mâinile în grumazul bătrânului, ascultând înmărmurit zgomotul pașilor care coborau cu repeziciune treptele ce duceau spre plajă.

Deodată, prizonierul reuși să-mi scape din strânsoare și se poticni cu spatele în zid. În acel moment se auzi un clic, ca și cum ar fi fost acționată o pârghie. Apoi, de undeva de foarte de jos, dinspre plajă îi urmă un huruit, iar din dreptul scărilor se ridică un nor de praf alb și dens.

Cineva aprinse lumina.

Din ochii bătrânului radiau văpăi ucigătoare.

— Este în siguranță, spuse calm. Nu-l mai puteți prinde... S-a dus... Am învins... *Der schwarze Stein ist in der Siegeskrone.*[1]

În ochii săi nu strălucea bucuria unui triumf oarecare. Cu numai câteva momente în urmă i se puteau citi în privire cruzimea și ferocitatea unei păsări de pradă, acum însă ochii lui erau înflăcărați de mândria reușitei, de semeția unui șoim care și-a înșfăcat vânatul. În priviri îi scânteia vâlvătaia incandescentă a fanatismului și, pentru prima dată în tot această perioadă, am înțeles cu adevărat ce forțe teribile am avut de înfruntat. Acel individ nu era un simplu spion, ci, în stilul său ticălos și malefic, el chiar fusese un patriot.

În timp ce i se puneau cătușele i-am adresat ultimele cuvinte:

— Sper că Franz este capabil să suporte cu destoinicie triumful, pentru că, uitam să-ți spun, de mai bine de-o oră *Ariadna* este în mâinile noastre.

---

[1] Piatra neagră a triumfat (germ.) (n. tr.).

*

Trei săptămâni mai târziu, după cum știe întreaga lume, am pornit la război. În ceea ce mă privește, m-am înrolat chiar din prima săptămână și, grație experienței mele din Matabele, am fost înaintat rapid la gradul de căpitan. Cred totuși că am fost de mai mare ajutor înainte de a îmbrăca hainele kaki.

Galeria Misterelor

John Buchan (1876–1940) a fost o figură remarcabilă a vieții politice și culturale britanice. Și-a început cariera ca avocat, în 1927 a părăsit baroul, fiind ales membru al parlamentului, iar în 1935 a primit titlul de baron Tweedsmuir, o dată cu numirea în funcția de guvernator general al Canadei, unde s-a și stins din viață în anul 1940. A compus poezii, a scris biografii și romane, dar consacrarea i-au adus-o poveștile sale de aventuri.

Când se întoarce din exotica Africă, Richard Hannay nu bănuiește ce surprize îi rezervă Londra cea anostă: după ce descoperă un cadavru în apartamentul său, Hannay se vede nevoit să fugă și de poliție, și de o organizație criminală al cărei scop este declanșarea unui război paneuropean. La fel ca *Enigma nisipurilor*, cartea reprezintă unul dintre primele *thriller*-uri de spionaj și înglobează mărturii despre atitudinile politice și sociale ale epocii premergătoare Primului Război Mondial.

Cele treizeci și nouă de trepte a fost ecranizată în mai multe rânduri, primul film purtând semnătura maestrului suspansului – Alfred Hitchcock.

9 789736 534607